Fågelrapport för landskapet Västerbotten år 2019

Innehåll

3 Fågelrapport för landskapet Västerbotten år 2019
Niklas Andersson, Andreas Garpebring, Niklas Lindberg Alseryd, Birger Risberg, Ulf Skyllberg och Mikael Wikström

78 Fenologirapport

Fåglar i Västerbotten

Fåglar i Västerbotten är VOF:s medlemstidning och får med 2 nummer + fågelrapporten för landskapet Västerbotten varje år.

Tidningen är beroende av att medlemmarna själva är med och bidrar med artiklar, då allt arbete med tidningnen görs på ideell basis. Tidningen har högt i tak och både artiklar med vetenskaplig liksom med populärjournalistisk prägel är välkomna. Har du en fågelrelaterad artikel på lager? Kontakta någon i redaktionen!

VOF

Västerbottens Ornitologiska Förening (VOF) är en fristående länsförening under BirdLife Sverige. En lokal fågelförening finns för närvarande i Umeå. VOF arbetar för att främja fågelskydd och fågelstudier i Västerbottens län samt att öka kontakten mellan fågelintresserade i länet. Alla, oavsett kunskapsnivå är hjärtligt välkomna i föreningen.

Medlemskap löses genom att sätta in medlemsavgiften på fBirdLife Sverige plusgiro **19 94 99-5.** Årsavgiften för medlemskap är 200:-. Ungdomar under 18 år betalar 100:-. Glöm inte ange namn och adress samt att du bor i Västerbotten vid din inbetalning. Du kan även meddela detta till medlem@birdlife.se

VOF:s styrelse 2020

Bertil Strömberg (ordförande)
Lövöudden 150 913 33 Umeå,
070-656 09 82
bertil.stromberg@eidola.se

Christina Adolfsson, (kassör)
Stöcksjö Åsarvägen 37
905 80 Umeå
christinaadolfsson.stocksjo@gmail.com
Tel: 070-591 51 78

Dag Österlund (webbansvarig)
dag.osterlund@gmail.com

Per-Olof Nilsson (ledamot)
Agnes Eriksson (ledamot)
Hanna Eriksson (ledamot)
Jan Eriksson (ledamot)
Jan-Erik Wallin (suppleant)
Christer Olsson (suppleant)
Vill du nå samtliga i styrelsen gör du det enklast här: vofstyrelsen@gmail.com

FiV redaktionen:
Christer Olsson (ansvarig utgivare och redaktör)
Sofiehemsvägen 76A, 90738 UMEÅ
olssoncito@hotmail.com
070-3727935

Ritu Andersson (redaktör)
ritu.andersson@gmail.com
073-0644936

Dag Österlund (redigerare)

Omslag: Framsidan: Svarthuvad trut. Foto: Per-Olof Erixon
Baksidan: Steglits. Foto: Mikael Wikström

Fågelrapport för Västerbotten år 2019

Niklas Andersson, Andreas Garpebring, Niklas Lindberg Alseryd, Birger Risberg, Ulf Skyllberg och Mikael Wikström

Denna rapport omfattar fågelobservationer gjorda i landskapet Västerbotten 2019 och är den 44:e i sitt slag.

Arter där observationerna granskats och godkänts av Sveriges ornitologiska förenings raritetskommitté (Rk) har markerats med två **** efter det vetenskapliga namnet.** Arter där observationerna granskats och godkänts av Västerbottens regionala rapportkommitté (rrk) har markerats med en *** efter det vetenskapliga namnet** eller efter datumet i texten.

För sällsyntare arter och raser med totalt färre än 100 fynd i Vb redovisas i anslutning till artnamnet både antalet fynd respektive antalet exemplar påträffade i landskapet. Presentation av fyndstatistik kan se ut enligt följande:

Smådopping *Tachybaptus ruficollis* (35/39 – 2/3)
De två första siffrorna anger först antalet fynd (35) och sedan antalet exemplar (39) av arten fram t.o.m. föregående års fynd. De två sista siffrorna anger först antalet fynd (2) och sedan antalet exemplar (3) gjorda under året. Det totala antalet godkända fynd och exemplar hittills i landskapet blir således summan av de första och sista siffrorna. En återvändande individ från tidigare år utgör inte ett nytt fynd/exemplar.

I ett försök att begränsa textmängden förkortas superlokalerna ¨Umeälvens delta och slätter¨ och ¨Holmsunds skärgård¨ till ¨Uds¨ respektive ¨Hsk¨. Dessutom utesluts superlokalen för välkända lokaler.

Urvalet av arter grundas dels på Nationella rapportkommitténs (Nrk) direktiv till regionala rapportkommittéerna (rrk) om vilka arter som skall publiceras på nationell nivå. Därutöver publiceras fynd av:

- Arter och raser som bedömts och behandlats av rrk.

- Arter och raser som rrk funnit intressanta på en regional nivå att publicera, till exempel intressanta fenologiska fynd, höga antal, höga sträckssiffror eller arter och raser med vikande eller ökande trender).

Under året påträffades två nya taxa för landskapet: svarthuvad trut samt rödsångare (rostsångare/

moltonisångare/rödstrupig sångare). Detta innebär nu att 362 arter är påträffade i Västerbotten.

Förklaringar av termer och förkortningar:
pull = pullus/pulli (entals-/flertalsbenämning på ej flygga ungar)
juv = juvenil (ungfågel i sin första fullständiga fjäderdräkt)
ad = adult (vuxen fågel i sin slutliga dräkt)
1K = En fågel som är född innevarande kalenderår
2K = En fågel som är född föregående kalenderår
2K+ = En fågel som är född föregående kalenderår eller tidigare
förbifl = förbiflygande
honf = honfärgad
rast = rastande
sj = sjungande
sp = spelande
str = sträckande

Under året har arbetet inom kommittén fördelats enligt följande:
Niklas Andersson: sammankallande, inledning, arttexter och blankettgranskning
Andreas Garpebring: arttexter och blankettgranskning
Niklas Lindberg Alseryd: arttexter och fenologiuppdateringar
Birger Risberg: arttexter & blankettgranskning
Ulf Skyllberg: arttexter
Mikael Wikström: blankettgranskning och korrekturläsning

Till sist vill vi tacka alla rapportörer som bidragit med observationer till årets fågelrapport!

Artgenomgång

Prutgås *Branta bernicla*
Vår: 1 ad mörkbukig (*bernicla*) rast Långviksskatan, Täftelandet 25-28.6 tillsammans med en ljusbukig (*hrota*) partner och en 2K-fågel av förmodat hybridursprung (Richard Thörn m.fl.).
Höst: 1 ex str SV Fodercentralen, Holmsund 30.9 (Thomas Sundström).
Endast två fynd av totalt fyra individer innebär ett väldigt magert uppträdande efter några år med lite högre summor.

Ljusbukig prutgås *Branta bernicla hrota** (0/0 – 1/1)
1 ad rast Långviksskatan, Täftelandet 25-28.6 (Richard Thörn*, Emmanuel Naudot, Niklas Andersson m.fl.).
Första fyndet av denna underart i Västerbotten. Ljusbukig prutgås har en västlig utbredning och häckar från arktiska Kanada österut till Grönland, Svalbard och Franz Josefs Land. I Europa övervintrar den i huvudsak i Danmark och Storbritannien. Västkusten berörs ibland av mindre antal höstetid. I övrigt slår enstaka individer följe med sina mörkbukiga släktingar och ses regel-

bundet passera sydöstra Sverige vår och höst. Denna individ hade uppenbarligen bildat par med en mörkbukig prutgås.

Kanadagås *Branta canadensis*
Vinterfynd: 1 ex Öbacka, Umeå 1.1 (Christer Olsson, Ralf Norberg, Tommy Magnusson). Fyndet gäller en individ med bruten vinge som höll till på en kommunal fågelmatning från mitten av december 2018.
Många: 2 200 ex rast Röbäcksdalen, Uds 6.4 (Ulf Skyllberg), 1 773 ex rast Vadarön, Umeälven, Umeå 6-10.4 (Isak Vahlström, Bertil Brånin), 1 350 ex rast Gran, Umeå 10.4 (Roland Jansson), 1 100 ex rast Obsladan, Uds 1.11 (Christer Olsson).

Vitkindad gås *Branta leucopsis*
Häckningar: Konstaterade häckningar av ca 27 par med ungar på 15 lokaler varav åtta från Bygdeå och norrut. Därutöver ett stort antal par under häckningstid i skärgårdsmiljö, främst på sträckan Sörmjöle-Holmsund. Att döma av de stora flockar som numera ansamlas vid Umeå och Skellefteå under sensommar och tidig höst så torde mörkertalet vara ganska stort.
Många: Vid Umedeltats slätter sågs som mest 540 ex rast Vadarön, Umeälven 17.9 (Roland Jansson), 630 ex rast Degernäsbäcken, S väg, Uds 4.10 (Emmanuel Naudot). Vid Skellefteå var de största ansamlingarna 270 ex rast Stenpiren, Skellefteälven C 9.9 (Anders Lindberg), 300 ex förbifl Skatudden, Boviken 23.9 (Ulf Boström). I övrigt kan nämnas 57 ex Bråns jöns naturreservat 31.8 (Jonas F Grahn).
Sträck: 169 ex str SV Sönnerstgrundet 2.10 (Lars Edenius). Det är sannolikt att denna notering rörde gäss med relativt nära ursprung så ännu en höst utan sträck av arktiska vitkindade.

Stripgås *Anser indicus* (18/33 – 1/1)
1 ex rast Holmnäs, Hössjö 9-11.8 (Peter Sunesson), 1 ex rast Degernäsbäcken, S väg, Uds 25.8 - 6.9 (Pontus Wennesjö, Frida Johnsson, Magnus Bladh m.fl.). Senast arten noterades hos oss var 2015. Fynd av arten i Sverige fr.o.m. 1995 placeras numera i kategori C (inplanterade eller förrymda taxa som etablerat frihäckande och självreproducerande bestånd) såvida inte omständigheterna tyder på att det rör sig om parkrymlingar. Fynd från före 1995 samt klara parkrymlingar placeras fortfarande i kategori E. Redovisad fyndstatus gäller kategori C.

Grågås *Anser anser*
Vår: De senaste fyra vårarna har antalet i Umeälvens delta och slätter mer än tredubblats jämfört med perioden 2004-2015. Vi tror att detta beror på att nordnorska fåglar i högre utsträckning har valt att rasta på sin väg norrut under andra halvan av april. Under 2019 räknades som mest 1 933 ex den 19.4 (Per Bernhardsson, Stefan Delin, UDF). Utanför Umeälvens delta och slätter sågs som mest 224 ex Bråns jön 20.4 (Ulf Skyllberg), 182 ex Gärdefjärden, Lövånger, 19.4 (Niklas Lindberg Alseryd), 250 ex Tällåsen, Ostträsket, 25.4 (Erik Normak).
Höst: Maxnoteringar på de större rastplatserna var 2 260 ex Västerfjärden och Rengrundets strandängar,

Uds 6.10 (Ola Erlandsson), 1 320 ex på lämnad kornåker Bråsjön 4.10 (Jonas Grahn), 1 000 ex Ersmarksängarna, Kåge 16.10 (Joakim Wallström), 1 200 ex Kågefjärden, Kåge 5.10 (Mattias Laisfeldt, Joakim Wallström, Patrick Degerman), 850 ex Ostträsket 19.9 (Jonas Grahn).
Sträck: Hela 3 506 grågäss på höststräck har rapporterats i sträckdatabasen Picea, vilket är ett prydligt rekord. På senare år har fina sträckantal noterats sent i oktober då de stora rastlokalerna töms. Ett nytt dagssträckrekord noterades på Sönnerstgrundet den 28.10 då 1 714 ex kunde inräknas (Birger Risberg, Ralf Norberg). Denna dagsumma är högre än tidigare års total för hela hösten.

Sädgås *Anser fabalis*
Fynd under häckningstid: Ett fynd av 2 ex på lämplig lokal i NV delen av Västerbotten blev årets magra skörd.
Vår: Efter fjolåret toppnotering om 3 360 sädgäss i Umeälvens delta och slätter så var vi åter tillbaka på mer normala rastantal med 1 500 ex 19.4, 1 459 ex 21.4, 1 836 ex 23.4 som högsta dagssummor (Per Bernhardsson, Stefan Delin, Ulf Skyllberg, UDF). Stickprov visade att andelen tundrasädgäss dessa dagar var ca 8%. Antalet sädgåsdagar blev 19 052 vilket är något under medelvärdet för de senaste 15 åren. Utanför Umedeltat så räknades som mest 125 ex övernattande sädgäss 6.4 vid Vadarön, Gran, Umeå (Isak Vahlström). Dessa gäss födosöker på Grubbänget, där årets toppnotering blev 400 ex 20.4 (Ola Sundberg) och ingår inte i UDF:s räkningar. Vid Bråsjön räknades som mest 1 089 sädgäss 20.4 (Ulf Skyllberg), och här varierade andelen tundasädgäss mellan 6,5% och 8,7% under toppen av rastperioden (18-23.4). Vid Vebomarksträsket, Lövånger sågs 250 ex varav 220 tundasädgäss 22.4 (Niklas Lindberg Alseryd), vid Ostträsket såg som mest 250 sädgäss 27.4 (Jonas F Grahn) och vid Gärde, Lövånger, 110 ex 27.4 (Niklas Lindberg Alseryd).
Höst: Från den 25.8 och tre veckor framåt rastade fler än 50 sädgäss i Umeälvens delta och slätter, främst vid Storavan. Maxnoteringen blev 190 ex 16.9 (Jonas F Grahn), samtliga tillhörande tajgarasen. Inflöde från norr noterades 8-9.9 med 119 sydsträckare fördelade på fyra flockar på sträcklokaler mellan Skellefteå och Umeå (Erik Normark, Emmanuel Naudot, Niklas Lindberg Alseryd). Av övriga större rastande flockar kan noteras 40 ex vid Drängsmark 10.9 (Christer Olsson). Sista rastande sädgåsen i landskapet noterades tillsammans med en flock kanadagäss på T-vägen i Umedeltat 8.11 (Christer Olsson).

Tundrasädgås
Anser fabalis rossicus
Vår. Stickprovsräkningar i Umedeltat under rasttoppen visade att ca 150 av sädgässen tillhörde tundrarasen *rossicus* (UDF). Vid Bråsjön bestämdes som mest 43 ex till denna underart 20.4 (Ulf Skyllberg), i ett stickprov om 660 rasbestämda individer. Beräknat på alla sädgäss under rasttoppen (1 089) vid denna lokal ger en extrapolering ca 70 tundrasädgäss. I den norra delen av landskapet noterades precis som i fjol en stor flock med tundrasädgäss i

slutet av april vid det gamla Vebomarksträsket, Lövånger. I år uppgick maxantalet till 220 ex 22.4 (Niklas Lindberg Alseryd).
Ytterligare några få grupper med tundrasädgäss observerade utanför de stora rastlokalerna: 31 ex Solvik, Byske 27.4 (Jonas F Grahn), 22 ex Tällåsen, Ostträsket 8.5 (Mattias Laisfeldt, Joakim Wallström).
Höst: 1-5 ex rast främst på södra Degernäs och vid Bergön, Uds 20.9 - 11.10 (Emmanuel Naudot, Ralf Norberg, Tommy Andersson).

Spetsbergsgås
Anser brachyrhynchus
Vår: Den första "spetsbergaren" i Umeälvens delta och slätter sågs 30.3 (Ralf Norberg, Andreas Garpebring m.fl.). Antalet ökade sedan successivt till 14 ex (tillsammans) Obsladan 17.4 (Emmanuel Naudot m.fl.), 22 ex Degernäsbäcken N väg samt 2 ex Storavan, Stöcke 20.4 (Ralf Norberg, Peter Olsson, Tommy Magnusson, Andreas Garpebring), 28 ex Storavan samt 11 ex Degernäsbäcken N väg 21.4 (UDF). Antalet vid Storavan ökade sedan till max 55 ex 1-5.5 (Emmanuel Naudot, Jan Melander). En ensam individ sågs vid Storavan 12-15.5 (Marcus Östman, Jan Roslin, Erik Klinga). Om vi gissar att de 14 individer som sågs vid Obsladan 17.4, och som sedan kan tänkas ha bidragit till gruppen om 22 ex på N Degernäs 20.4, utgör en egen grupp skild från den som byggdes upp vid Storavan om 55 ex, så hamnar vi på en summa om 22+55+1= 78 individer i Umedeltat.
Utanför Umedeltat sågs 2 ex str NO Djäkneböleslätten 18.4 (Andreas Garpebring), samt följande rastande individer: 1-5 ex Holmnäs, Hössjö 19-21.4 (Peter Sunesson, Göran Bylund m.fl.), 2 ex Åheden, Umeå 19.4 (Andreas Garpebring), max 5 ex Brånsjön, 20.4 - 4.5 (Andreas Garpebring), 1 ex Grubbänget, Umeå 20.4 (Ola Sundberg), max 6 ex Vebomarksträsket, Lövånger 21-22.4 (Mattias Laisfeldt, Niklas Lindberg Alseryd), 5 ex Gärde, Lövånger 22.4 (Anders Lindström, Lena Andersson), 6 ex Kåge 23.4 (Mattias Laisfeldt), max 17 ex Ostträsket 27.4 (Jonas F Grahn; Erik Normark, Mats Holmkvist), 2 ex Lillskärsudden 29.4 (Andreas Garpebring), 5 ex Frostkåge 1.5 (Mats Holmkvist, Stig Holmqvist), 1 ex Lillskärsudden 21.5 (Ralf Norberg).
Om maxantalen för varje lokal summeras blir totalen 112 ex (Umedeltat 55) (övriga lokaler 57). Om istället skattningen om 78 individer i Umedeltat adderas med övriga maxantal så blir summan 135 individer. Dessa antal är i nivå med de allra högsta noteringarna genom åren. Den högsta raka summeringen av maxantal är 122 ex från år 2014.
Höst: 1 ex rast Reveln, Björnsholmen, Skellefteå 5-8.8 (Fredrik Grahn, Stig Holmqvist, Fredrik Grahn), 1 ex rast Kyrkholmen, Skellefteå C 12.8 (Erik Normark), 6 ex rast Holmnäs, Hössjö 21.8 (Peter Sunesson), 1 ex rast Umeälvens delta och slätter 18-21.9 (Emmanuel Naudot), 1 ex str SV Storklyvan, Hsk 21.9 (Thomas Sundström), 1 ex rast Degernäsbäcken S väg, Uds, 5-11.10 (Emmanuel Naudot), 1 ex rast Lunnagrundet, Uds 17-27.10 (Tommy Magnusson, Ola Erlandsson m.fl.). En bedömning ger totalt

12 individer, vilket är en relativt hög höstsumma.

Bläsgås *Anser albifrons*
Vår: I Umeälvens delta och slätter sågs 4 ad Obsladan, Uds (Ralf Norberg, Emmanuel Naudot), 2 ad plus max 3 2K Obsladan – T-vägen 14-16.4 (Pontus Wennesjö m.fl.). Under slutet av april sågs som mest 7 ex 23.4 (Per Bernhardtson, Stefan Delin, UDF), 4 ad Bergön 27.4 (Emmanuel Naudot). Dessutom 2 2K Storavan, Stöcke 29.4 – 6.5 (Emmanuel Naudot, Andreas Garpebring). Om vi räknar lågt så besökte minst 11 individer Umedeltat. Till detta skall läggas en observation av hela 27 bläsgäss som redan den 2.4 kom sträckande från NV, gjorde en lov över Storavan, Stöcke, för att omgående fortsätta målmedvetet mot SV (Tommy Magnusson).
Övriga lokaler: 4 3K+ samt 2 2K Gärde, Lövånger 21-27.4 (Allan Larsson, Anders Lindström m.fl.) resp 27.4 (Niklas Lindberg Alseryd), 1 3K+ Tällåsen, Ostträsket 22-26.4 (Mats Holmkvist, Stig Holmqvist, Erik Normark), 1 2K samt 1 ex Brånsjön 27.4 - 5.5 (Bertil Brånin, Maud Tyboni, Christer Laggar m.fl.), resp 14.5 (Jan Moberg).
En rak summering ger nio rastande individer utanför Umedeltat. Totalt sågs således minst 18 rastande individer, vilket är en god notering, att jämföra med 24 ex under det bästa året (2007).
Höst: 1 2K+ rast Drängsmark, Kåge 10.9 (Christer Olsson), 1 2K+ Bergön - Degernäsbäcken S väg, Uds 20.9 - 11.10 (Ralf Norberg, Gunnar Ekenberg, Emmanuel Naudot), 1 ex förbifl Stora Tuvan, Uds 21.10 (Christer Olsson). Totalt 3 individer under hösten.

Fjällgås *Anser erythropus*
Rastare: 1 3K+ Umeälvens delta och slätter 19-23.4 (Ritu Andersson, Tommy Magnusson m.fl.), 1 2K+ O om Östra Spöland, Vännäsby 23.4 (Ulf Skyllberg), samma ex Brånsjön 25.4 - 11.5 (Ralf Norberg m.fl.), 3 ex Boviken 29-30.8 (*Torbjörn Lilja, Joakim Wallström, Patrick Degerman), 1 3K+ Klubben, Sörmjöle 31.8 (Ulf Skyllberg, Andreas Drott), samma ex Storavan, Stöcke 31.8 (Micael Jonsson, Johan Forssell), 1 2K+ Degernäsbäcken, S väg, Uds 20.9 - 9.10 (Emmanuel Naudot m.fl.). Totalt 7 individer fördelade på två vårfynd med vardera 1 ex och tre höstfynd om totalt 5 ex är ett högre årsresultat än genomsnittet.

Knölsvan *Cygnus olor*
Häckningar: Minst 10 konstaterade häckningar med ungar, dessutom ytterligare minst 6 par i lämplig häckningsbiotop. Alla var i södra kustbandet från Hörnefors till Ivarsboda. Detta är ungefär i nivå med genomsnittet för de senaste åren, men intrycket är att få ungar når flygg ålder.
Fynd norr om Umeå kommun: 1 ex rast Sillhällorna, Bjuröklubb 29.4 (Erik Normark), 1 ex Vikören, Ånäset 4.5 (Per-Olof Nilsson), 1 2K Sillhällorna, Bjuröklubb 2.6 (Mattias Laisfeldt, Joakim Wallström, Patrick Degerman), 1 ex rast Bräkessjöhällan, Ånäset 6.6 (Leif Bildström). Inga inlandsfynd detta år.

Sångsvan *Cygnus cygnus*
Vår: Snöavsmältningen var hyfsat tidig men återkommande riktigt kyli-

ga perioder under april gjorde att fåglarna nyttjade Sveriges numera största vårrastlokal för arten, Umeälvens delta och slätter, under en relativt lång period. Fler än 1 000 sångsvanar räknades under drygt tre veckors tid, 27.3 - 19.4, vilket resulterade i den tredje högsta noteringen av sångsvansdagar genom åren (95 000, UDF), inte långt efter vårarna 2012 och 2017 med 110 000 resp 113 000 sångsvansdagar. Även den högsta dagssumman om 4 610 ex 30.3 (Per Bernhardsson, Stefan Delin, UDF) var den tredje högsta genom åren. Näst högsta summan blev 4 325 ex 13.4 (Per Bernhardsson, Stefan Delin, Emmanuel Naudot, UDF). Utanför Umedeltat räknades 365 ex Bråns jön 18.4 (Ulf Skyllberg), 250 ex Gärde, Lövånger 10.4 (Lennart Öhmark), 300 ex Grubbänget, Umeå 16.4 (Bertil Brånin), 200 ex Holmnäs, Hössjö 20.4 (Peter Sunesson). Vid Brånsjön fanns så pass många som 250 ex kvar så sent som 16.5 (Jörgen Kragh, Bertil Brånin).
Höst: De högsta noteringarna i Umedeltat blev 440 ex N Degernäsbäcken 21.10 (Ralf Norberg), 390 ex Västersidan, Stöcke 24.10 (Ulf Skyllberg), 350 ex Holmen, Österfjärden 1.11 (Ralf Norberg). Utanför Umedeltat noterades 370 ex Strand, Brånsjön 11.10 (Christer Laggar), 300 ex Ersmarksängarna, Kåge 12.10 (Joakim Wallström, Patric Degerman).
Sträck: Ett enastående sydsträck noterades då kylan slog till under dagarna 28-29.10, vilket är en ganska programenlig tid för höstens avslutande sträcktopp av svanar, grågäss (numera) och storskrakar. Den 28.10 slogs västerbottniskt rekord då 1 169 sångsvanar räknades vid Sönnerstgrundet mellan kl. 07:20 och 12:20 (Birger Risberg, Ralf Norberg). Rekordet höll dock bara till dagen efter då 1 343 ex räknades vid Klubben, Sörmjöle mellan kl. 10:45 och 14:45 (Ulf Skyllberg). Under dag två förhindrade snöbyar räkning på morgonen, men sannolikt var även sträcket obetydligt då, åtminstone längs kusten. När snön försvann kom sträcket igång som aldrig förr. Notabelt är att Umedeltat inte fungerade vare sig som målpunkt (28.10) eller uppbrottsplats (29.10) i någon större utsträckning, då ca 300-400 sångsvanar rastade i deltat både dagarna innan, under och efter sträcktoppen. Tidigare rekord (813 ex 22.11 2015 från Vitskärsudden) handlade i hög grad om en tömning av Umedeltat då vinterkylan riktigt slog till.

Grågås x kanadagås *Anser anser x Branta canadensis*
Från området kring Umeälvens delta och slätter rapporteras enstaka individer 23.3 - 8.6 och som mest 6 ex samtidigt under hösten, 17.7 - 1.11. Gissningsvis handlar fynden om ett tiotal olika fågelindivider.
Från övriga delar av landskapet finns följande fynd: 1 ex Lövselefjärden, Lövånger 10-16.5 (Anders Lindström, Lena Andersson), 1 ex Nordanå, Skellefteå 14.5 (Christina Ericsson), 1 ad Nörd-Hällgrundsbrottet, Bjuröklubb 2.6 - 16.8 (Mattias Laisfeldt m.fl.), 1 ex rast Kyrkholmen, Skellefteå C 8.8 (Fredrik Grahn), 1 ex rast Gärdefjärden 19.9 (Jonas F Grahn).

Gravand *Tadorna tadorna*
Vår: 1 ex str NO först vid Bastuskär, Hsk (Jan Melander) och sedan vid Sönnerstgrundet 13.4 (Niklas Lindberg Alseryd), 1 hona rast Lillskärsudden 19.4 (Micael Jonsson m.fl.), 1 hona rast Bråsjön 20.4 (Andreas Garpebring, Johan Forssell m.fl.), 1 ex rast Reveln, Björnsholmen, Skellefteå 24.4 (Mats Holmkvist, Stig Holmqvist m.fl.), 1 hona rast Lillskärsudden 9.5 (Christer Olsson, Ralf Norberg), 1 ex str NO Ostögrundet 10.5 (Andreas Garpebring), 1 par str N Grundskatan, Bjuröklubb 15.5 (Staffan Andersson, John Mo), 4 ex förbifl Näsuddens småbåtshamn, Skelleftehamn 16.5 (Karin Lindström).
Höst: 1 ex str SV Ostögrundet 23.8 (Mikael Wikström).
Totalt 10 fynd av 13 individer innebär ett antal ungefär på den högre nivå som vi vant oss vid de senaste åren. Fyndet i Bråsjön sticker ut lite geografiskt. Små antal gravänder passerar oss regelbundet under våren och mer sporadiskt under sensommar-höst. De flesta hör sannolikt till den finska och norrbottniska bottenviks-populationen, men ett inslag av fåglar från t.ex. norska Finnmark kan inte uteslutas.

Mandarinand *Aix galericulata*
(20/22 – 1/1)
1 hane rast Fodercentralen, Holmsund 13.9 - 14.10 (*Lars Hellgren, Christer Olsson m.fl.).
Fynd av arten i Sverige fr.o.m. 1995 placeras numera i kategori C (inplanterade eller förrymda taxa som etablerat frihäckande och självreproducerande bestånd) såvida inte omständigheterna tyder på att det rör sig om parkrymlingar. Fynd från före 1995 samt klara parkrymlingar placeras fortfarande i kategori E. Redovisad fyndstatus gäller kategori C. Fynd från Skellefteå C har bedömts härröra från Nordanåparken och har därför placerats i kategori E.

Årta *Spatula querquedula*
Möjliga häckningar: Inga starkare häckningsindicier noterade men följande observationer gjordes i lämplig häckbiotop; 2 hanar Dammen S Jvg, Uds 19.5 - 9.6 (Isak Vahlström m.fl.), 1 par Kågeälvens delta, Kåge 20-26.5 (Joakim Wallström m.fl.), 1 par Bråsjön 22-23.5 (Jonas F Grahn, Dag Österlund), 1 par Lillskärsudden 23.5 - 4.6 (Leif Johansson m.fl.), 2 hanar Storavan, Stöcke 25.5 - 4.6 (Ralf Norberg m.fl.), max 1 par och 1 hane Stora Tuvan, Uds 26.5 - 7.6 (Magnus Rahm, Lars Eric Rahm m.fl.). Totalt 4 par och 5 hanar fördelade på 6 lokaler. Västerbottens bestånd har skattats till 10 par (Ottosson m.fl. 2012).

Skedand *Spatula clypeata*
Häckningar: 3 honor med vardera 8, 5, 3 pull Dammen N Jvg, Uds 24.6 (Emmanuel Naudot m.fl.).
Övriga fynd under häckningstid:

Cirka 53 par fördelade på 29 lokaler, en stor andel i Umeälvens delta men god spridning även i övrigt. Största förekomsterna var 6 par permanent revir Brånsjöns naturreservat 30.4 - 2.6 (Jonas F Grahn m.fl.), 3 par permanent revir Storavan, Stöcke 5.5 - 6.7 (Niklas Andersson, Agnes Eriksson, Jonas F Grahn m.fl.), 7 par i lämplig häckbiotop Södra Degernässlätten–Sundet 6.5 - 25.6 (Emil Larsson, Jonas F Grahn m.fl.). Västerbottens bestånd har skattats till 85 par (Ottosson m.fl. 2012), en skattning som i dagsläget känns i underkant. Arten uppvisar en positiv trend i Vb, om det sedan avspeglar en regional ökning eller bara är ett resultat av restaurering och nyskapande av våtmarker i Umeälvens delta och slätter samt Brånsjön är mer oklart.

Snatterand *Mareca strepera*
Under året gjordes 20 fynd av totalt ca 47 individer, fördelade på 19 lokaler. Det gjordes dock inga fynd med starkare häckningsindicier.
Fynd under häckningstid: 5 ex rast Kälsgrundet, Sönnerstgrundet 26.5 (Magnus Rahm, Lars Eric Rahm), 1 hane rast Dammen N Jvg, Uds 5.6 (Emmanuel Naudot).
Höstfynd: 1 honf rast Lillskärsudden 26.8 - 11.9 (Christer Olsson m.fl.), 1 honf str SV St Fjäderägg 8.9 (Christer Olsson, Bertil Strömberg).
Västerbottens bestånd har skattats till 5 par (Ottosson m.fl. 2012).

Bläsand *Mareca penelope*
Tidigt vårfynd: 1 par rast Umeå uthamn, Holmsund 29.3 (Christer Olsson, Karl-Gunnar Rehn), 1 par rast Degernäsbäcken, S väg, Uds 30.3 (Ralf Norberg m.fl.).
Många: 980 ex rast Villanästornet, Uds 1.5 (Micael Jonsson).
Sträck (höst): Sammanlagt noterades extremt låga 407 sydsträckande bläsänder enligt sträckdatabasen Picea, den sämsta hösten sedan 2009. Vädersystemen bidrog inte till att något mer betydande bläsandssträck berörde vår kust detta år. Bästa dag blev låga 69 ex str SV Sönnerstgrundet 17.10 (Mikael Wikström m.fl.).

Amerikansk bläsand x bläsand *Mareca americana x penelope**
1 3K+ hane rast Brånsjöns naturreservat 24.4 - 4.5 (Christer Laggar, Kurt Bergmann, Jonas Gustafsson m.fl.). Första fyndet av denna hybridtyp i Västerbotten. Långa avstånd och ogynnsamt ljus gjorde det svårt att säkerställa viktiga karaktärer och fågeln rapporterades inledningsvis som en amerikansk bläsand men efterhand stod det klart att det var frågan om en hybrid.

Gräsand *Anas platyrhynchos*
Många: 1 500 ex rast Södra Degernässlätten 19.4 (Andreas Garpebring).

Stjärtand *Anas acuta*
Häckning: 1 par ruvande Harrsjön, Åbyn, Byske 29.5

(Andreas Bernhold).
Övriga fynd i lämplig häckbiotop under häckningstid: 2 hanar Brånsjön 17-22.5 (Christer Laggar, Jonas F Grahn m.fl.), 2 hanar Vajsjön, Norsjö 1.6 (Niklas Lindberg Alseryd). Glädjande med en konstaterad häckning, det är långt mellan åren. Västerbottens bestånd har skattats till 50 par (Ottosson m.fl. 2012), en skattning som snarast börjar kännas i överkant utifrån hur få observationer med häckningskriterier som gjorts under 2000-talet.
Många: 20 par rast Vebomarksträsket, Lövånger 27.4 (Niklas Lindberg Alseryd).
Sträck (höst): Sammanlagt noterades endast 190 sydsträckande individer enligt sträckdatabasen Picea. Högsta notering blev 110 ex str SV Ostögrundet 25.8 (Mikael Wikström, Rolf Segerstedt, Joakim Öhman m.fl.).

Kricka *Anas crecca*
Många: 615 ex rast Brånsjöns naturreservat 24.4 (Jonas F Grahn), 1 262 ex rast Vebomarksträsket, Lövånger 28.4 (Mattias Laisfeldt). Det kom in få rapporter om större ansamlingar av krickor detta år.
Sträck (höst): Totalt noterades bara 133 sydsträckande individer enligt sträckdatabasen Picea.

Brunand *Aythya ferina*
Samtliga: 1 hane Umeå uthamn, Holmsund 17.4 (Christer Olsson), 1 hane Ostträsket 21-22.4 (Erik Normark m.fl.), 1 hane Lillskärsudden 24.4 (Christer Olsson m.fl.), 1 hane Själahällan, Sörmjöle 29.4 (Ralf Norberg m.fl.), 1 hane Bastuskäret, Ånäset 3.5 (Per-Olof Nilsson), 1 hane Blågrundsudden 8.5 (Tommy Magnusson), 1 hane Villanästornet, Uds 10-11.5 (Micael Jonsson, Katarina Stenman m.fl.), 1 hane Lövselefjärden, Lövånger 2.6 (Mattias Laisfeldt, Joakim Wallström, Patrick Degerman). Totalt 7-8 rastande individer är normalt för senare år. Många är gissningsvis på väg mot häckplatser i Norrbotten eller Finland. Ännu ett år i raden utan häckningsindikationer. Inga tecken finns att på arten är på gång att återetablera sig i Västerbotten.

Vigg *Aythya fuligula*
Vinterfynd: 1 honf Buten, Hsk 2.1 (Thomas Sundström), 1 honf rast Lövöudden 1-3.12 (Joakim Linder m.fl.), 1 ex rast Karlsborg, Holmsund 8.12 (Emmanuel Naudot).
Sträck: Under våren noterades låga 119 nordsträckande individer enligt sträckdatabasen Picea och höstens totalsumma blev endast 14 sydsträckare.

Bergand *Aythya marila*
Häckning: 1 ad hona med 3 pull Lövselefjärden, Lövånger 3.8 (Niklas Lindberg Alseryd). Dessutom sågs cirka 20-22 par i lämplig häckningsbiotop längs kusten, nästan alla inom artens kärnområde mellan Hörnefors och Täfteå i södra Vb. Bergandens huvudfästen i landskapet utgörs av

Sörmjöle-/Norrmjölekusten samt Täftefjärden men ingen heltäckande kustfågelinventering har gjorts där sedan 2001. Västerbottens bestånd har skattats till 150 par (Ottosson m.fl. 2012).
Sträck: Vårens högsta dagssumma blev 14 ex str NO Lillhällan, Holmön 18.5 (Andreas Garpebring). Högsta höstnotering blev 26 ex str SV Sönnerstgrundet 17.10 (Mikael Wikström, Ralf Norberg, Ulf Skyllberg m.fl.).

Ejder *Somateria mollissima*
Häckningar: Minst 10 säkra häckningar med pulli, spridda vid Sörmjöle-Holmsund i söder samt Bjuröklubb i norr. Antalet rapporter om stora ungar är väldigt lågt så frågan är hur många som når flygg ålder?
Många: 25 ex sp Grundskatan, Bjuröklubb 17-18.4 (Erik Normark), 20 ex obs i häcktid, lämplig biotop Lövöbådan, Hsk 26.4 (Lars Edenius, Joakim Lessmann), 34 ex sp Vitskärsudden 27.4 (Emmanuel Naudot), 40 ex sp Blågrundsudden 4.5 (Maud Tyboni, Ritu Andersson), 26 ex obs i häcktid, lämplig biotop Norrmjöle fiskehamn 9.5 (Christer Olsson), 12 ex obs i häcktid, lämplig biotop Trappskär, Holmöarna 10.5 (Niklas Andersson), 27 ex obs i häcktid, lämplig biotop St Fjäderägg 19.5 (Niklas Andersson m.fl.).
Fynd i norra Vb: 5 ad hane + 2 hona obs i häcktid, lämplig biotop Hagaviken, Bjurön, Bjuröklubb 30.4 (Staffan Andersson), 1 par rast Grovsanden, Ånäset 3.5 (Leif Bildström), 4 par rast Näset, Hertsånger, Ånäset 4.5 (Leif Bildström), 1 par Klintsjölänningen 152, Ånäset 10.5 (Per-Olof Nilsson), 1 par Björkåsudden, Lövånger 17.5 (Anders Lindström, Lena Andersson). Ovanligt många fynd från Ånäset och norrut men känslan är ändå att ejdern gått starkt tillbaka och att häckningarna överlag går väldigt dåligt. Slutsatser från länets kustfågelövervakning vore hög-intressanta! Inga vinterfynd detta år.
Sträck: Under våren inräknades 160 nordsträckande ejdrar enligt sträckdatabasen Picea.

Svärta *Melanitta fusca*
Vinterfynd: Året inleddes med till stora delar öppet hav vilket gav 10 fynd om totalt ca 28 svärtor. Sista fyndet var 1 ex rast Kågnäsudden 12.1 (Mattias Laisfeldt). Även i december var kusten isfri och fyra fynd om totalt fem individer gjordes.
Inlandsfynd: 1 hona funnen i dåligt skick och avlivad Fällsjön, Ramsele, Vindeln 7.1 (gnm Henrik Sporrong). Riktiga inlandsfynd (mer än 15 km från kusten) av svärta är väldigt mycket ovanligare än för exempelvis sjöorre. Årets fynd är ett av mycket få.
Många: 200 ex obs i häcktid, lämplig biotop St Fjäderägg 19.5 (Niklas Andersson, Agnes Eriksson, Frida Johnsson m.fl.).
Sträck: Under våren bokfördes 518 nordsträckande svärtor och under höststräcket rapporteras bara 88

sydsträckande individer allt enligt sträckdatabasen Picea.

Sibirisk knölsvärta *Melanitta stejnegeri*** (1/1 – 0/0)
1 4K+ hane rast Rönnholmen, Hörnefors 8-24.5 (Birger Risberg, Martin Lagmo, Ralf Norberg m.fl.). Individen från 2018 återkom till samma område även detta år.

Sjöorre *Melanitta nigra*
Vinterfynd: Året inleddes med mycket öppet vatten vilket bidrog till sex fynd om totalt sju sjöorrar från Boviken i norr till Sörmjöle i söder. Sista fyndet var 1 ex rast Ögrundet, Boviksfjärden, Boviken 6.1 (Patrick Degerman). I december gav ett isfritt hav längs hela kusten sju fynd om totalt 17 individer fram till jultid.
Inlandsfynd: 7 ex rast Bråsjön 27-28.4 (Henrik Blommé m.fl.), 1 ex rast Bäcksjön, Sävar 9.5 (Elias Forsberg), 1 hona rast Skellefteälven, Skellefteå C 16.5 (Patrick Degerman), 6 ex rast Bygdeträsket, vid Västanträsk, Bygdsiljum 27.10 (Niklas Lindberg Alseryd).
Sträck: Sammanlagt bokfördes 1 721 nordsträckande sjöorrar under våren enligt sträckdatabasen Picea. Högsta summor var 308 ex Lillhällan, Holmön 15.5 (Christer Olsson), 352 ex Tavastudden 17.5 (Emmanuel Naudot), 499 ex Nornässkäret, Norum 25.5 (Ulf Skyllberg). Från höststräcket rapporterades i Picea 2 024 sydsträckande individer med en högsta notering om 336 ex Sönnerstgrundet 17.10 (Mikael Wikström, Ralf Norberg, Ulf Skyllberg m.fl.).

Alfågel *Clangula hyemalis*
Vinterfynd: 1 hane rast Lövöudden 4-5.1 (Ralf Norberg m.fl.), 1 honf rast Lövöudden 6.1 (Thomas Sundström), 1 hona Grundskatan, Bjuröklubb 6-7.1 (Mattias Laisfeldt), 1 ex rast Tavastudden 7.12 (Emmanuel Naudot).
Sommarfynd: 2 honf rast Vikören, Ånäset 6-7.7 (Per-Olof Nilsson, Niklas Andersson, Agnes Eriksson).
Sträck: Från våren rapporterades 267 nordsträckande alfåglar enligt sträckdatabasen Picea med en högsta notering om 116 ex Nornässkäret, Norum 25.5 (Ulf Skyllberg). Under hösten noterades totalt 114 sydsträckande individer (Picea).

Knipa *Bucephala clangula*
Många: 534 ex rast Tavastudden 17.5 (Emmanuel Naudot), 750 ex förbifl Ostögrundet 18.9 (Gunnar Odell). Området Ostnäsfjärden-Ostögrundet är sedan gammalt en viktig rastplats för knipa höstetid.
Sträck: Under höststräcket rapporterades totalt 374 sydsträckande knipor enligt sträckdatabasen Picea.

Salskrake *Mergellus albellus*
Inga fynd med starkare häckningsindicier rapporterades detta år. Enbart några enstaka, troligen översomrande individer på Holmöarna.
Tidigt vårfynd: 1 par förbifl

Bådelögern, Täftelandet 31.3 (Gunnar Odell).
Många: 20 ex rast Sörfjärden, Ostnäshalvön 28.4 (Joakim Öhman).

Storskrake *Mergus merganser*
Sträck (höst): Sammanlagt noterades 3 892 sydsträckande individer enligt sträckdatabasen Picea. Högsta notering blev 2 186 ex Sönnerstgrundet 28.10 (Birger Risberg, Ralf Norberg) vilket utgör ett nytt rekord. Kalluftsinbrott i slutet av oktober bidrog till att summan för hösten blev den högsta sedan 2008.

Småskrake *Mergus serrator*
Vinterfynd: 1 honf Lövöudden 1-2.1 (Kjell Grankvist m.fl.), 1 honf Blågrundsudden 1-13.1 (Micael Jonsson, Emmanuel Naudot), 1 honf Lortögershålet, Holmsund 2.1 (Thomas Sundström), 1 honf Kvarnbyn, Bygdsiljum 6.1 (Niklas Lindberg Alseryd), 1 ex Norrmjöle fiskehamn 15.1 (Lars Edenius), 1 hona Rovögern, Täftelandet 7.12 (Ulf Skyllberg), 1 honf rast inre Byviken, Holmöarna 12-29.12 (Per Hansson). Vinterfynd i inlandet som det vid Bygdsiljum är ovanligt.
Många: 250 ex rast Holmögadd 28.9 (Niklas Andersson, Joakim Lessmann, Lars Edenius m.fl.).
Sträck: Sammanlagt rapporterades under våren 971 nordsträckande småskrakar enligt sträckdatabasen Picea. Högsta notering var 252 ex Grundskatan, Bjuröklubb 15.5 (Staffan Andersson, John Mo). Summan för hösten stannade dock på blygsamma 196 sydsträckande individer (Picea).

Tjäder *Tetrao urogallus*
Spelande tjädrar finns noterade från 13 platser runt om i landskapet. Fyra av spelen har noteringar om fem eller fler tuppar, där den största ligger i Bjurholms kommun och hyste minst 12 spelande tuppar. I övrigt finns fyra konstaterade föryngringar under året, vilket indikerar ett magert häckningsresultat. Tjäderstammen i Västerbotten har under de senaste åren varit osedvanligt god, åtminstone jämfört med normalläget för de senaste decennierna. Detta efter några år med bra väder under kycklingarnas kläckperiod i juni kombinerat med relativt gott om sork som fungerar som alternativ föda för de predatorer som annars gärna tar tjäderkycklingar. Under 2019 vände troligen bägge dessa trender nedåt. Den totala rapportbilden visar på en god spridning av tjäderobservationerna över i stort sett hela landskapet. De enda synliga trenderna är att det är fler rapporter i områden där det rör sig fler skådare.

Orre *Lyrurus tetrix*
Många: 50 ex rast Låssjön, Bullmark 1.1 (Niklas Andersson, Jörgen Andersson, Agnes Eriksson m.fl.), 50 hanar sp Nyliden-skogen, Bygdsiljum 29.4 (Christer Olsson).
De senaste årens uppgång i stammarna av skogshöns avspeglade sig i två fynd av större orrflockar.

Dalripa *Lagopus lagopus*
Sammanlagt rapporteras arten från 26 lokaler, väl spridda över landskapet, fem av dem i området runt I20:s skjutfält, Umeå. Inga starkare indicier på häckning dock. Kustnära fynd: 1 ex västra Ersmarksberget 11.1 (Torbjörn Yttergren), 1 ex sp Åsmyran, I20-skogen, Umeå 25.1 - 13.5 (Birger Risberg, Jörgen Andersson m.fl.), 1 ex sp Stormyran, I20-skogen, Umeå 23.2 - 11.5 (Ralf Norberg m.fl.), 1 ex färska spår Degersjömyran, I20-skogen, Umeå 28.2 (Bertil Brånin), 1 ex sp Dalfors, Bullmark 7.3 (Jörgen Andersson, Per-Olof Nilsson), 2 ex Källmyran, I20-skogen, Umeå 2.4 (Dag Österlund, Ernst Brändström, Torbjörn Yttergren), 1 ex lockläte Kummelsmyran, Sävar 14.4 (Andreas Bernhold), 2 ex sp Tungspenebrännan NV, Sjulsmyran NR, Bygdeå 17.4 (Andreas Garpebring), 1 hane obs i häcktid, lämplig biotop Tåmsvarten, Byske 19.5 (Lars Sundberg).

[**Rapphöna** *Perdix perdix*]
2 ex Holmsund 10.4 (gnm Tora Byström). Återigen fynd från Holmsundsområdet där det regelbundet ses utsläppta eller förrymda fåglar.

Vaktel *Coturnix coturnix*
Samtliga: 1 ex sp Frostkågemarken, östra, Kåge 22.5 (Albin Enetjärn), 1 ex sp Västra Spöland 104, Vännäsby 25-26.6 (*Peter Nordin m.fl.), 1 ex sp Selsfors, Överklinten 1-7.7 (*Niklas Lindberg Alseryd m.fl.), 1 ex sp T-vägen, Uds 2.9 (Johan Forssell). Fyra spelande individer är ganska lite men i linje med vad som har rapporterats de senaste åren. Fynden var dock ovanligt väl spridda över landskapet. Septemberfyndet är ett av mycket få genom tiderna.

[**Fasan** *Phasianus colchicus*]
Samtliga: 1 hona stationär Skeppsvik 6-7.1 (Gunnar Ekenberg), 1 hona NV Ersboda, Umeå 9.4 (Torbjörn Yttergren), 1 ex lockläte Tomterna (södra), Nedre Sävarån 16.4 (Gunnar Odell). Tre fynd är på samma nivå som vi vant oss vid på senare år. Arten har inga fast etablerade förekomster i Västerbotten utan fynden gäller utsläppta fåglar.

Smålom *Gavia stellata*
Häckningar: 12 konstaterade häckningar och ytterligare 12 par på möjlig häckplats. Fynd av stationära fåglar under häckningstid mer än 2 mil från kusten gjordes vid Tavelsjö och Överboda (Umeå), Pengsjö (Vännäs), Vajsjön (Norsjö) och Vithattenområdet (Jörn). Antalet häckningsfynd är något högre än genomsnittet men beror också på att riktade inventeringar gjorts i några delar av kustlandet. Ovanligt många intressanta fynd inkom från landskapets inre delar vilket kanske indikerar att vi har flera okända förekomster av icke havsfiskande smålommar. Inga vinterfynd detta år.

Storlom *Gavia arctica*
Häckningar: Nio säkra häckningar och ytterligare 13 par i lämplig häckningsmiljö har inrapporterats. Som vanligt ett blygsamt resultat ställt i relation till landskapets bestånd på ca 500 par (Ottosson m.fl. 2012).
Sträck: Ännu en riktigt dålig lomsträcksvår vilket också avspeglar sig i de låga högsta noteringarna av nordsträckande individer: 200 ex Holmögadd 19.5 (Lars Edenius, Joakim Lessmann, Christer Larsson), 148 ex Grundskatan, Bjuröklubb 28.5 (Andreas Garpebring, Erik Normark).
Vinterfynd: 1 ex rast Blågrundsudden 17.12 (Eskil Nygren).

Svartnäbbad islom *Gavia immer**
(41/41 – 1/1)
1 3K+ rast Lövöudden 1.1 (*Emmanuel Naudot, Kjell Grankvist, Mikael Wikström m.fl.). Januari inleddes med en riktig pulshöjare. Första januarifyndet och första riktiga vinterfyndet av arten i Västerbotten överhuvudtaget. Senast arten sågs var 2015.

Vitnäbbad islom *Gavia adamsii**
1 ad str NO Ostögrundet 28.4 (Andreas Garpebring), 1 ad str NO Tavastudden 1.5 (Emmanuel Naudot), 1 2K str NO Ostögrundet 10.5 (Andreas Garpebring). Tre individer, alla under det klassiska tidsfönstret under vårsträcket. Det är i ett längre perspektiv magert men i linje med likaledes låga antal under 2017-2018.

Ob. små-/storlom *Gavia stellata/ arctica*
Sträck (vår): Sammanlagt noterades bara 2 031 nordsträckande individer (varav 707 bestämda storlommar och 63 smålommar) enligt sträckdatabasen Picea. Högsta dagssumma blev 808 ex Nornässkäret, Norum 25.5 (Ulf Skyllberg). Året blev ännu ett i raden med en riktigt låg summa för sträckande lommar under våren. Senaste vi fick uppleva hyfsat vårsträck av lommar var 2014 då drygt 6 000 ex bokfördes - vilket med den tidens mått mätt ansågs vara riktigt dåligt!
Sträck (höst): Sammanlagt noterades bara 112 sydsträckande individer (varav 41 bestämda storlommar och 28 smålommar) enligt sträckdatabasen Picea.

Smådopping *Tachybaptus ruficollis*
(65/78 – 1/1)
Samtliga: 1 ex Ögrundet, Boviken 5.1 (Mattias Laisfeldt, Niklas Lindberg Alseryd). Återigen ett vinterfynd av smådopping, denna gång inte på någon av de mer återkommande lokalerna. Arten är numera en förvånansvärt regelbunden vintergäst hos oss. Ursprunget för våra vinterdoppingar är dock höljt i dunkel.

Gråhakedopping
Podiceps grisegena
Häckningar: Cirka 24 par (åtta säkra häckningar) fördelade på 20 lokaler

har inrapporterats, varav 10 par runtom Tavelsjön vilket tydligt visar att sjön utgör Västerbottens enskilt viktigaste område för arten. Nästan alla övriga lokaler låg i Skellefteå kommun.
Många: 20 ex rast Själahällan, Sörmjöle 29.4 (Ralf Norberg, Karl-Gunnar Rehn), 22 ex sp Blågrundsudden 4.5 (Maud Tyboni, Ritu Andersson). Stammen har verkat stabil på 2000-talet men på lång sikt har sannolikt en viss minskning skett, om man tittar på siffrorna för de lokaler som arten noterades på under Atlas-inventeringen på 1970- och 80-talen. Västerbottens bestånd har skattats till 280 par (Ottosson m.fl. 2012). Ungefär 25-35 par/år brukar spontanrapporteras. I relation till doldisen svarthakedopping är det en förvånande låg andel av popula-tionen, förutsatt att skattningen från 2012 ligger nära sanningen.

Skäggdopping *Podiceps cristatus*
Häckningar: 1 konstaterad häckning och 19 par i lämplig häckningsmiljö. Enda rapporten om lyckad häckning var 2 ad med 2 1K Avan, Tavelsjö 6.8 (Wilhelm Dietrichson). Ovanligt få rapporter från Umeälvens delta varifrån bara sju par rapporterats, samtliga i Österfjärden.
Västerbottens bestånd har skattats till 80 par (Ottosson m.fl. 2012). Enbart i Umeälvens delta noterades 48 par vid en inventering 1997 (Olsson & Wiklund 1999).
Vinterfynd: 1 ex rast Karlsborg, Holmsund 4.1 (Andreas Garpebring, Karl-Gunnar Rehn, Thomas Sundström). Fyndet utgör det första januarifyndet av skäggdopping i Västerbotten.

Svarthakedopping *Podiceps auritus*
Häckningar: Cirka 38 par på 21 lokaler under häckningstid. Nästan alla fynd rör sedan länge etablerade förekomster, som verkar hålla ställningarna. Trots ett förmodligen stort mörkertal är det ganska sällan som nya förekomster rapporteras. Arten har en förkärlek för vegetationsrika tjärnar och småsjöar i våra kustnära skogsbygder, en miljö som sällan får besök av ornitologer. Västerbottens bestånd har skattats till 150 par (Ottosson m.fl. 2012). Under 2000-talet har ca 25-45 par/år rap-porterats från potentiella häcklokaler.

Vit stork *Ciconia ciconia**
(22/22 – 1/2)
2 ex förbifl Storavan, Stöcke 6.4 (Håkan Olsson). Årets fynd var det första med fler än 1 ex tillsammans och också det hittills tidigaste vårfyndet av arten i Västerbotten. Artens uppsving i Skåne avspeglar sig ännu inte på våra breddgrader och det var nu många år sedan det gjordes något publikfriande fynd av vit stork.
Äldre fynd: 1 ex. rast Åbyn, Tväråmark 16.10 2016 (gnm Micael Jonsson).
Upptäckt och fotograferad av lantbrukaren Anders Eriksson. Att döma av bilden som följde med verkar

fågeln lugnt och stilla ha spatserat på kanten av en plöjd åker. Tyvärr dröjde det drygt 14 månader innan obsen kom till fågelskådares kännedom. Av de få fynd av vit stork som gjorts i landskapet, så har ett flertal av dem upptäckts av allmänheten - troligen beroende på artens omisskännliga utseende.

Gråhäger *Ardea cinerea*
Arten noterades mellan 30.3 och 26.10. Inga fynd under året gjordes som indikerar att häckning kan ha skett.
Många: 16 ex rast Lillskärsudden 25.7 (Micael Jonsson), 26 ex str NO Vattuögrarna, Djäkneboda 27.7 (Niklas Andersson, Jörgen Andersson, Agnes Eriksson m.fl.).

Ägretthäger *Ardea alba**
(21/22 – 2/2)
Samtliga: 1 2K+ rast Kågeälvens delta, Kåge 11.5 (Joakim Wallström, Patrick Degerman, John Mo), 1 ex rast Sjöbotten, Bureå 24.6 - 6.7 (Mattias Laisfeldt m.fl.), 1 ex rast Lillskärsudden 7-8.7 (Peter Sunesson m.fl.).
Tre olika rapporter men de från Bureå och Sörmjöle bedöms tills vidare gälla samma individ eftersom fågeln i Sörmjöle dök upp dagen efter att den i Bureå sågs för sista gången. Det är inte helt omöjligt att det rörde sig om olika individer men rrk väljer att vara restriktiva och publicerar rapporterna som ett och samma fynd. Efter ett års uppehåll, 2018, återigen fynd i Västerbotten av denna art som är på stark frammarsch i Sverige.

Storskarv *Phalacrocorax carbo*
Inga fynd med starkare häckningsindicier rapporterade detta år. Stora antal skarvar rapporterades från några kuststräckor under juli-september men inget som egentligen pekar på att häckningar skett där. Det är svårt att i nuläget bedöma artens status som häckfågel i Västerbotten. Det är uppenbart att flera etableringar från 1990-talet och framåt har försvunnit ganska snabbt igen av oklar anledning, men samtidigt är det flera kust- och skärgårdsavsnitt som sällan besöks av ornitologer.
Många: 400 ex förbifl Lillhällan, Holmön 14.5 (Christer Olsson), 1 080 ex födosök Ostögrundet 14.7 (Andreas Garpebring), 700 ex rast Långviksskatan 13.8 (Andreas Garpebring).
Vinterfynd: Isfritt hav gav flera januarifynd av storskarv, max 14 ex Lövöudden-Umeå uthamn, Holmsund 1-18.1 (Kjell Grankvist, Andreas Garpebring, Ralf Norberg m.fl.), 2 ex Blågrundsudden 5.1 (Micael Jonsson), 1 ad yttre Byviken, Holmön 11.1 (Per Hansson). I december sågs 1 ex Lövöudden 26.12 (Gunnar Ekenberg).
Inlandsfynd: 1 ex rast Bergsforsen, Umeälven, Bränsjön 10.8 (Christer Laggar), 2 ex rast Abborrtjärn, Vindeln 31.8 - 11.9 (Henrik Sporrong).
Sträck: Från våren rapporteras sammanlagt 208 nordsträckande skarvar enligt sträckdatabasen Picea.

Från hösten noterades totalt 221 sydsträckande individer (Picea). Trots att storskarven uppträder allt talrikare i västerbottniska vatten under den isfria delen av året så har vårsummorna av nordsträckande skarvar gått ner jämfört med 1990- och tidigt 2000-tal. Beror det på ändrade flyttvanor hos förbisträckande ishavsskarvar, att ornitologer numera avfärdar sträckande skarvar som lokala rörelser, eller finns det andra förklaringar?

Fiskgjuse *Pandion haliaetus*
Häckningar: Bara fem säkra häckningar och fyra troliga häckningar inrapporterades, samtliga från kustlandet. Från 2015 och framåt har antalet rapporterade häckningar legat på låga nivåer vilket är ett trendbrott jämfört med tidigare. Det råder ingen tvekan om att arten gått tillbaka i södra kustlandet i takt med havsörnens expansion, men hur fiskgjusen håller ställningarna i övriga delar av landskapet är okänt. En stor del av Västerbottens stam (150 par enligt Ottosson m.fl. 2012) häckar i områden som sällan får besök av ornitologer.

Bivråk *Pernis apivorus*
Observationer av 1-2 individer, inklusive spel, gjordes under häckningstid på 33 olika lokaler.
Höst: 63 sydsträckare räknades, vilket är 17 färre än under det goda fjolåret. Båda årens summor hamnar på topp-fem-listan för perioden 1998-2019 vilket kan förklaras av bättre sträckbevakning än tidigare år. De bästa sträcksummorna blev 17 ex 24.8 (Ulf Skyllberg), 25 ex 14.9 (Johan Forssell, Lars Edenius, Eskil Nygren, m.fl.), båda vid Klubben, Sörmjöle. Inte oväntat gav åldersbestämningen främst gamla fåglar i slutet av augusti och ungfåglar i mitten av september.

Större skrikörn *Clanga clanga**
(17/17 – 1/1)
1 2K förbifl Hygget, Obbolavägen E12, Uds 8.6 (Emmanuel Naudot). Fynd nr 18 i Västerbotten. Junifynd har gjorts tidigare även om fynd i augusti-september dominerar.

Kungsörn *Aquila chrysaetos*
Häckningar: Året blev ganska bra för arten med 11 häckande par i landskapet, av dessa lyckades nio med häckningen vilket gav totalt 12 flygga ungar. Två häckningar misslyckades.
Sträck (höst): 26 sydsträckande kungsörnar bokfördes i sträckdatabasen, vilket är i nivå med de allra bästa åren. Bästa dagsnoteringar blev 5 ex från Blågrundsudden 26.10 (Andreas Garpebring), 4 ex från Bådelögern, Täftelandet, 31.10 (Gunnar Odell).

Sparvhök *Accipiter nisus*
Höst: 406 sparvhökar räknades under sydsträcket, vilket är den tredje högsta höstsumman genom åren. De högsta noteringarna var alla från

Större skrikörn *Foto: Emmanuel Naudot*

Klubben, Sörmjöle med 101 ex 24.8 (Ulf Skyllberg), 39 ex 6.9 (Lars Edenius, Eskil Nygren), 41 ex 8.9 (Birger Risberg, Mikael Wikström m.fl.), 50 ex den 14.9 (Johan Forssell, Emmanuel Naudot m.fl.).

Duvhök *Accipiter gentilis*
Häckningar: tre lyckade häckningar och tre par med häckningsindicier inrapporterades, vilket är en ganska normal fyndbild. Duvhöken har en minskande population nationellt och är sedan 2015 rödlistad som ”Nära hotad” (NT). Rrk vill därför uppmuntra till ökad uppmärksamhet framöver på fynd av duvhök i lämplig miljö under häckningstid och önskar att sådana rapporteras med så noggrann position som möjligt i Artportalen!
Höst: 22 sydsträckare har rapporterats, vilket är ett normalt antal.

Brun kärrhök *Circus aeruginosus*
Häckning: 1 par med ungar i vassen, Bodbysund, Burträsk 24.4-19.8 (Stig Holmqvist, Mattias Laisfeldt m.fl.). Möjliga häckningar: På tre olika lokaler i Lövångersområdet (Gärdefjärden, Lappvik och Älgnäs) gjordes observationer som kan indikera häckning (Anders Lindström, Lena Andersson, Niklas Lindberg Alseryd m.fl.). I övrigt gjordes många fynd under häckningstid på 12 lokaler i Skellefteå k:n, 1 i Robertsfors k:n och 5 i Umeå kn. I Umeälvens delta och slätter sågs minst fem olika individer under slutet av maj-juli men utan några egentliga indika-tioner på häckning. I Brånsjön, Vännäs gjordes inga observationer alls under häcknings-

tid. Västerbottens bestånd har skattats till sju par (Ottosson m.fl. 2012).
Höststräck: Tolv sydsträckande individer är den tredje högsta summan genom åren. Bästa dagssumma blev 4 ex Klubben, Sörmjöle 24.8 (Ulf Skyllberg).

Blå kärrhök *Circus cyaneus*
Fynd under häckningstid: 1 hona Medleängarna, Skellefteå 28.5 (Joakim Wallström), 1 hane Skatudden 6.6 (Ulf Boström). Endast två fynd under häckningstid och inga med egentliga häckningsindikationer. Artens status som häckfågel hos oss är väldigt svårtolkad och bilden klarnade inte detta smågnagarfattiga år.
Höststräck: 25 sydsträckande individer noterades, med som mest 9 ex Klubben, Sörmjöle 14.9 (Eskil Nygren, Emmanuel Naudot m.fl.).

Stäpphök *Circus macrourus**
Fåglar rapporterades från 14 lokaler och ett försök till skattning ger ca 12 ex under våren (åtta 3K+ hanar, två 3K+ honor och två 2K-fåglar) samt fyra ex under hösten (en ad hane och tre ungfåglar). Som vanligt väldigt svårt att bedöma hur många olika individer som setts under året. Många fynd av några olika hanar rapporterades under våren från områden som Umeälvens delta och slätter, Djäkneböleslätten och Bråns jön men stäpphökar är rörliga och genomströmningen gör att risken för dubbelräkning är påtaglig. Ett flertal observationer av honor gjordes under året där beskrivningar tyvärr inte inkommit till rrk vilket bidragit till att könsfördelningen bland de publicerade fynden blivit extra skev.
Höststräck: Totalt 3 stäpphökar rapporterades på sydsträck, varav två ungfåglar. Samtliga vid Klubben, Sörmjöle.

Ängshök *Circus pygargus**
(15/15 – 1/1)
1 3K hane Röbäcksslätten, Uds 25.5 (*Isak Vahlström, Johan Forssell m.fl.). Fynd nr 16 i Västerbotten. Sent på våren och under försommaren framstår alltmer som den bästa tiden för att hitta ängshök i landskapet.

Stäpphök x blå kärrhök *Circus macrourus x cyaneus***
Vår: 1 3K+ hane Holmnäs, Hössjö 21.4 (Johan Forssell, *Mikael Wikström, Göran Bylund), 1 3K+ hane förbifl Gumboda, Ånäset 22.4 (Emmanuel Naudot, Niklas Lindberg Alseryd).
Höst: 1 1K förbifl T-vägen, Uds 30.8 (Johan Forssell), 1 1K hona rast T-vägen, Uds 3.9 (*Emmanuel Naudot, Birger Risberg). Tredje året i rad med fynd av denna hybridtyp. Tre fynd, varav två vår- och ett höstfynd, är högsta årssumman hittills. Dräktdetaljer visar att det var olika hanar under våren men samma ungfågel som sågs 30.8 och 3.9.

Röd glada *Milvus milvus**
(11/11 – 1/1)
1 ex förbifl södra Djäkneböleslätten

Stäpphökshybrid *Foto: Mikael Wikström*

24.4 (Birger Risberg). Fynd nr 12 i landskapet. Det går fortsatt lite trögt med fyndutvecklingen i Vb trots det kraftiga uppsvinget arten länge har haft i landets södra och mellersta delar. Av fynden har nu fyra gjorts i april. Samtliga fynd med datumangivelse har gjorts mellan april och juli.

Brun glada *Milvus migrans*
Hela 17 rapporter under året, men antalet olika fåglar är mycket svårbedömt. En uppskattning hamnar på ca 14 ex (10 vår, 4 höst). Inga egentliga häckningsindicier rapporterades heller detta år. Samtliga: 1 ad förbifl Röbäcksmyran, Umeå 25.4 (Martin Lagmo), 1 ex Pötten, Holmö by, Holmöarna 3.5 (Per Hansson), 1 ex str N Korsning E4/ Sundgrundsleden, Bureå 4.5 (Mattias Laisfeldt, Katarina Lundström), 1 ex förbifl Anumark 10.5 (Andreas Garpebring), max 2 ex Dåvamyrans soptipp, Umeå 24.5 - 2.6 (Mikael Sandström m.fl.), 1 ex str NV Bodan, Skellefteå 29.5 (Ulf Wiklund), 1 ex str O Bjuröklubbs fyr 2.6 (Mattias Laisfeldt, Joakim Wallström, Patrick Degerman), 1 2K str NO Degernäsbäcken, S väg, Uds 10.6 (Emmanuel Naudot), 1 3K+ förbifl Degernäsbäcken, N väg, Uds 10.6 (Johan Forssell), 1 ex Tallbacken/Sjödiket, Tvärålund 19.6 (Stefan Jansson), 1 ex förbifl Storavan, Stöcke 19.6 (Birger Risberg), 1 2K+ förbifl E4 Sävträsket-Ösjön, Djäkneboda 20.6 (Niklas Lindberg Alseryd), 1 ex Sjöbotten, Bureå 27.6 (Oskar Lundström), 1 ex Bodbysund,

Burträsk 8.8 (Patrick Degerman), 1 1K förbifl Lillskärsudden 23.8 (Christer Olsson, Karl-Gunnar Rehn), 1 1K str SV Klubben, Sörmjöle 13.9 (Ralf Norberg, Birger Risberg), 1 ex str SV Piparbölevägen 50, Piparbölesjön, Hissjö 16.9 (Birger Risberg).

Havsörn *Haliaeetus albicilla*
Antalet revir fortsätter att öka och i landskapet fanns 35 kända revir.
Häckningar: 23 par påbörjade häckning, 18 av dessa lyckades vilket resulterade i 24 flygga ungar.
Många: 16 ex rast Degernäsbäcken, S väg, Uds 4.4 (Dag Österlund, Emmanuel Naudot m.fl.).
Sträck (höst): Som mest rapporterades 6 ex str SV Sönnerstgrundet 20.10 (Ola Erlandsson, Mikael Wikström, Marcus Östman m.fl.).

Fjällvråk *Buteo lagopus*
Trolig häckning: 2 ex bobesök? Risliden, Norsjö 6.6 (Erik Lindblom).
Vinterfynd: 1 ex stationär Obsladan, Uds 2-3.1 (Christer Olsson m.fl.), 1 ex Lunden, Hissjö 6.1 - 9.3 (Tommy Magnusson). Två januarifynd av fjällvråk hör inte till vanligheterna.
Vårsträck: Endast 126 fjällvråkar noterades på vårsträck, vilket är en av de lägsta summorna någonsin. Högsta dagsnotering blev 71 ex str NV Sörmjöle havsbad 6.4 (Christer Olsson).
Endast en observation med starka häckningsindicier är ett magert resultat men i linje med det för många andra år. Landskapets ornitologer rör sig sällan i de delar av Västerbotten där merparten av fjällvråkshäckningarna sannolikt sker.
Höststräck: Fjällvråken hade en dålig häckningssäsong i norra Sverige att döma av de endast 94 bokförda sydsträckarna, trots ett uppsving i sträckbevakningen. Högsta noteringen blev 28 ex Klubben, Sörmjöle 14.9 (Ulf Skyllberg m.fl.).

Ormvråk *Buteo buteo*
Höst: 151 sydsträckande ormvråkar rapporterades in till sträckdatabasen Picea. Högsta noteringen blev 43 ex Klubben, Sörmjöle 14.9 (Ulf Skyllberg, Eskil Nygren m.fl.).

Vattenrall *Rallus aquaticus*
(104/109 - 6/6)
1 ex sp Storavan, Stöcke 11-25.5 (Ralf Norberg m.fl.), 1 ex sp Brånsjön 22-27.5 (Jonas F Grahn, Christer Laggar), 1 ex sp Slåttsjön, Fällfors, Bygdeå 26-28.5 (Niklas Andersson, Jörgen Andersson, Albin Enetjärn), 1 ex sp Ötjärn, Skellefteå 2-10.6 (Mattias Laisfeldt, Joakim Wallström, Patrick Degerman m.fl.), 1 ex sp Buskögern, Nedre Sävarån 8.6 (Andreas Garpebring, Aron Dynesius, Isak Vahlström), 1 ex sp Långsjön, Överklinten 8.6 (Rolf Sandberg).
Vad gäller antalet spelande fåglar tangerades under 2019 rekordet från 2018. Båda åren hördes sex individer. Totala antalet fynd i landskapet överstiger 100 sedan 2018

vilket innebär att framgent kommer inte fyndstatistiken att redovisas. Det allra första fyndet härstammar från 1954 i Ersmark, Umeå, vilket blev det enda under 50-talet. Antalet fynd som gjordes under 60-talet var fyra, 70-talet 12, 80-talet 16, 90-talet 13, 00-talet 24 och 10-talet 40. Arten har varit årlig det senaste decenniet så när som på år 2013. Den har en stor population inom ett stort utbredningsområde från Västeuropa till Östasien och bedöms globalt inte vara hotad även om det finns signaler om en negativ trend, vilket ju dock inte kan skönjas för Vb.

Kornknarr *Crex crex*
Samtliga: 1 ex sp Ersmark, Kåge 4-7.6 (Mattias Laisfeldt m.fl.), 1 ex sp Holmnäs, Hössjö 5-25.6 (Peter Sunesson m.fl.), 1 ex sp Storavan 8-17.6 (Emmanuel Naudot, Johan Forssell, Mikael Wikström m.fl.), 1 ex sp Tallfröplantagen, SV flygplatsen, Uds 9.6 - 16.7 (Andreas Garpebring m.fl.), 1 ex sp Hjuksbäck, Tavelsjö 15.6 (Tommy Magnusson), 1 ex sp Bullmark 21.6 - 2.7 (Tommy Magnusson, Rolf Sandberg, Ralf Norberg), 1 ex sp Västra Spöland 104, Vännäsby 21.7 (Peter Nordin), 1 ex sp Degernäs 540, Uds 29.7 (Jörgen Kragh).
Åtta spelande kornknarrar vilket är normalt för landskapet. Endast ett av fynden gjordes i Skelleftetrakten. Övriga var i södra halvan av landskapet. Kanhända var det den kornknarr som 2018 satt i ett dike vid Gocartbanan vid Alvik utanför Umeå som 2019 återkom men då till tallfröplantagen några hundra meter från föregående års märkliga spelplats? I Sverige har antalet rapporterade kornknarrar halverats de senaste fem åren. Globalt sett bedöms dock kornknarrens status som stabil och arten är inte rödlistad. Huvuddelen av jordens kornknarrar häckar i Ryssland.

Småfläckig sumphöna
Porzana porzana
Samtliga: 1 ex sp Nolbyn, Lövånger 18.6 - 2.7 (Anders Lindström, Lena Andersson), 1 ex sp Andersvattnet, Bygdsiljum 2-3.7 (Niklas Lindberg Alseryd, Rolf Sandberg m.fl.), 2 ex sp Dammen N Jvg, Uds 11-14.7 (Pontus Wennesjö, Emmanuel Naudot m.fl.).
Tre fynd om totalt fyra fåglar är normalt för Västerbotten men klart färre än under 2018, som dock var ett av de bästa för arten i landskapet med åtta fynd om totalt 11 ex. Årets tre fynd var väl spridda över landskapet. Noterbart var att en av de två individerna på Degernässlätten lät udda och vållade lyssnande skådare en del huvudbry. Att det skulle röra sig om något mer udda än småfläckig sumphöna var dock aldrig på tal.

Rörhöna *Gallinula chloropus*
(86/95 - 1/1)
1 ex damm S om Nydalasjön Umeå 28.5 - 29.8 (Per Sandström, Maud Tyboni m.fl.). Rörhönan är nästan årlig i landskapet men oftast görs bara 1-2 fynd per år och aldrig fler än 5 (1979 och 1997). Åren 2015 och 2018 gjordes inget fynd och ännu har arten inte påträffats 100 gånger i Vb. Bland mer udda lokaler som arten påträffats på i landskapet är St Fjäderägg (1989) och i ett cykelförråd Väst på stan i Umeå (2011).

Sothöna *Fulica atra*
Samtliga: Max 3 ex Storavan, Stöcke 25.4 - 23.7 (Anders Hellgren, Andreas Garpebring, Martin Lagmo m.fl.), 2 ex rast Sandvik, Holmsund 27.4 - 4.5 (Micael Jonsson m.fl.), 1 ex rast Lillskärsudden 27.4 (Håkan Olsson), 1 ex Gärdefjärden, Lövånger 1.5 (Ulf Boström), 1 ex rast Gimonäs, Umeå 1-8.5 (Lars-Göran Boström m.fl.), 1 ex Prästsjön, Umeå 3-5.5 (Rolf Segerstedt, Harry Pettersson), 1 ex Gran, Umeå 4-8.5 (Roland Jansson, Hans Bång), 1 ex Rönnholmen, Hörnefors 13.5 (Rikard Henricsson), 1 ex Avan, Tavelsjö 16.5 (Lars Edenius).
Det är svårt att bedöma hur många olika individer av sothöna som sågs under 2019 eftersom antalet fåglar vid några lokaler varierade över tid. Tre ex sågs exempelvis vid Storavan endast under perioden 4-14.5. Inte otroligt att fåglarna vid Holmsund rörde sig inåt landet längs älven för att någon dag senare dyka upp vid Gran, Prästsjön eller Storavan. Trots att tre fåglar under nämnd period och två fåglar under en längre period sågs vid Storavan, vilken ju utgör en god miljö för arten, så kunde ingen häckning konstateras.

Trana *Grus grus*
Rastare vår: Högsta siffror för angivna lokaler var 1 039 ex Uds 19.4 (Ulf Skyllberg, Stefan Delin, UDF), 545 ex Bråns jön 16.4 (Jonas Grahn), 500 ex Hökmark, Lövånger 22.4 (Anders Lindström, Lena Andersson), 240 ex Holmnäs, Hössjö 22.4 (Peter Sunesson).
Vårsträck: Endast 681 nordsträckande tranor registrerades i protokollen, vilket förklaras av låg sträck-bevakning under den tid på dagen då tranor sträcker. Bästa notering blev 535 ex Lillhällan, Holmön 16.4 (Per Hansson).
Rastare höst: I Umedeltat räknades som mest 1 300 ex 17.9 (Ralf Norberg, Kerstin Årdahl, Tommy Adersson) medan hela 1 550 ex räknades övernattande i Ostträsket 19.9 (Jonas Grahn). Utanför de mest kända rastplatserna noterades 330 ex Selet, Åbyn, Burträsk 1.9, 615 ex Ljusheden, Burträsk 8.9, 600 ex Degertjärn, Burträsk 17.9 (Leif Bildström).
Höststräck: 4 957 sydsträckande tranor är den tredje högsta noteringen genom åren. Flest räknades vid Klubben, Sörmjöle där som mest 1 105 ex sträckte 19.9 (Birger Risberg, Eskil Nygren, Lars Edenius). Dessa tranor sträcker mot SV längs den svenska kusten. Den kontingent av tranor som tar vägen över Kvarken till Finland sträcker ut mot SO längre norrut längs Vb-kusten och av dessa tranor sågs 1 290 ex under två timmars tid över Vitberget, Skellefteå, 19.9 (Erik Normark).

Strandskata *Haematopus ostralegus*
Trolig häckning i inlandet: 1 ex varnande Sandån, Brattby 25.6 (Ralf Norberg).
Tidigt fynd: 5 ex rast Lövöudden 23.3 (Joakim Linder m.fl.). Ett mycket tidigt fynd som utgör fenologirekord för arten i landskapet. Det tidigare rekordet var från 28.3 1989.

Tofsvipa *Vanellus vanellus*
Många: 100 ex rast Storavan, Stöcke 4.4 (Kerstin Årdahl), 225 ex rast Svidjevägen, Uds 4.4 (Christer Olsson, Ralf Norberg), 100 ex förbifl Plattan, E4 kontrollplats, Uds 18.4

(Kerstin Ärdahl), 150 ex rast Brånsjöns NR 20.4 (Andreas Garpebring).

Ljungpipare *Pluvialis apricaria*
Häckningar: 2 nyss flygga ungar I20 skjutfält, Umeå 16.7 (Christer Olsson).
Troliga/möjliga häckningar: 2 ex Jättungsmyran, Kalvträsk, Skellefteå 15-16.5 (Erik Normark), 1 ex Jon-Anders-Stormyran, Norum 21.5 (Andreas Bernhold), 1 ex sp Pet-Långmyran, Ivarsboda 22.5 (Andreas Bernhold), 2 i par Ratuträsket, Djäkneboda 22.5 (Kjell Grankvist), 1 ex Sänkmyrorna, Åbyn, Byske 28.5 (Andreas Bernhold), 1 ex sp Sjulsmyrbrännan, Sjulsmyran NR, Robertsfors 6.6 (Andreas Garpebring), 2 i par varnande Stor-Grysmyran-Rävakulberget, Robertsfors 6.6 (Andreas Garpebring), 3 ad varnande Stormyran, Holmbäck, Vännäs 9.7 (Jonas F Grahn, Jörgen Grahn), 1 ex varnande Hästmyran, Gravån, Botsmark 13.7 (Ralf Norberg).
Tidigt fynd: 1 ex förbifl Storavan, Stöcke, Uds 3.4 (Christer Olsson), 1 ex lockläte Dammen N Jvg, Uds 3.4 (Ralf Norberg). Inte rekordtidigt men väl en halv vecka tidigare än mediandatum för tidigaste vårfynd i landskapet.
Många: 750 ex rast Holmnäs, Hössjö 2.5 (Peter Sunesson), 700 ex rast Degernässlätten NV 13.5 (Andreas Garpebring).

Kustpipare *Pluvialis squatarola*
Vårfynd: 1 ex rast Långviksskatan, Täftelandet 2.6 (Tommy Magnusson), 2 ex rast Lillskärsudden 14.6 (Jonas Olson).
Inlandsfynd: 1 ex lockläte Haddingen 57, Tavelsjö 27.7 (Tommy Magnusson), 5 ex förbifl Holmnäs, Hössjö 21.8 (Peter Sunesson).
Höststräck: Totalt inräknades 664 sydsträckande kustpipare under hösten enligt Artportalen. Högsta noteringarna var 225 ex Sönnerstgrundet 13.8 (Ulf Skyllberg), 198 ad Ostögrundet 18.8 (Ulf Skyllberg, Ralf Norberg, Tommy Magnusson m.fl.).

Större strandpipare *Charadrius hiaticula*
Häckningar: 3 pull Bjuröklubb 19.7 (Stefan Holmberg), 3 pull Långviksskatan, Täftelandet 23.7 (Micael Jonsson m.fl.).
Tidigt fynd: 1 ex förbifl Buskridån, Obsladan, Uds 31.3 (Micael Jonsson). Inte rekordtidigt men snudd på, då marsfynd av arten är mycket ovanliga i Vb. Två ännu tidigare fynd är 27.3 2016 och 30.3 2012.
Många: 54 ex rast Gästerviken, Brattåsfjärden, Lövånger 25.5 (Mattias Laisfeldt, Katarina Lundström), 50 ex rast Reveln, Björnsholmen, Skellefteå 25.5 (Erik Normark).

Mindre strandpipare *Charadrius dubius*
Häckningar: 1 par avledningsbeteende Kåddisheden, Umeå 17.6 (Bertil Brånin), 1 ex avlednings beteende Obbola masstipp 5.7 (Robert Stenmark), 1 ex avledningsbeteende Nagelhamnsviken, Yttre Västerfjärden 12.7 (Pontus Wennesjö), 1 par avledningsbeteende Långviksskatan, Täftelandet 19.7 (Ralf Norberg), 2 nyligen flygga ungar Lillskärsudden 3.8 (Emmanuel Naudot).
Som vanligt rapporteras få häck-

ningar från landskapet. Mer ovanligt är att alla är i Umetrakten och ingen i norra delen av landskapet. Fler häckningar hade kanske blivit upptäckta om fler skådare hade besökt t.ex. nedlagda sandtag och öppna industriområden. Det finns många för arten lämpliga biotoper som sällan besöks av skådare.

Fjällpipare *Charadrius morinellus*
Vårfynd: 2 ex förbifl Gärde, Lövånger 12.5 (Anders Lindström, Lena Andersson), 2 ex förbifl Degernäs, NV slätten, Uds 13.5 (Birger Risberg), 1 ex rast Junkboda, Bygdeå 13.5 (Per-Olof Nilsson), 2 ex rast Svidjevägen, Uds 14.5 (Christina Adolfsson, Thomas Ågren m.fl.), 1 ex rast Innerviksängarna, Skellefteå 25.5 (Erik Normark, Patrick Degerman), 1 ex rast Degernäsbäcken, S väg, Uds 26.5 (Ralf Norberg, Johan Forssell m.fl.).
Höstfynd: 1 ad förbifl Dammen N Jvg, Uds 3.9 (Ralf Norberg, Tommy Magnusson), 1 1K förbifl T-vägen, Uds 3.9 (Per Johan Ulfendahl).
Totalt 7-8 fynd av 10-12 individer under året, vilket är normalt men att två av dem är höstfynd är mer ovanligt. Man får söka sig tillbaka till 2012 för att hitta det senaste höstfyndet i landskapet. Det är inte otroligt att det var det samma två fåglar som sågs lyfta från en åker vid Degernäs den 13.5 som de som upptäcktes påföljande dag vid Svidjevägen, därav osäkerheten i totalantalet fynd och fåglar.

Småspov *Numenius phaeopus*
Troliga häckningar: 1 ex sp Västra Stortjärn, Norsjö 16.6 (Ulf Hallin), 1 ex varnande Vitsidtjärnen, Jörn 26.6 (Andreas Bernhold), 1 ex varnande Vithattenområdet, Jörn 28.6 (Fredrik Grahn), 1 ex varnande Smygheden, Jörn 2.7 (Tony Svensson), 1 ad varnande Stormyran, Holmbäck, Vännäs 9.7 (Jonas F Grahn, Jörgen Grahn), 1 ad varnande Högen, Godtjärn, Norsjö 31.7 (Lars Bruks, Anders Lindström, Thomas Birkö).
Vårsträck: Under perioden 26.4 - 2.6 har ca 135 nordsträckande småspovar noterats enligt Artportalen. Högsta notering var 25 ex Grundskatan, Bjuröklubb 15.5 (Staffan Andersson, John Mo).
Höststräck: Under perioden 7.7 - 29.8 har sammanlagt 202 sydsträckande småspovar noterats enligt Artportalen. Högsta noteringarna var 30 ex Ostögrundet 17.8 (Andreas Garpebring, Mikael Wikström, Johan Forssell m.fl.), 32 ex Sönnerstgrundet 19.8 (Birger Risberg).
Inga vare sig anmärkningsvärt tidiga eller sena fynd gjordes under året. Inte heller utmärkte sig antalet sträckare under vår och höst. Till skillnad från artfränden storspoven, som numer kategoriseras som starkt hotad, bedöms småspoven ha en stabil population och är för närvarande inte upptagen i den svenska rödlistan.

Storspov *Numenius arquata*
Storspoven minskar kraftigt och är en av relativt få svenska fågelarter som också anses globalt hotad. Under en längre tid har minskningen skett främst i södra och mellersta Sverige, men på senare år är minskning även synlig i norra Sverige, enligt ”Svensk häckfågeltaxering”. Under 2019 konstaterades ca 20 lyckade häckningar av storspov i landskapet,

givetvis bara en liten bråkdel av det verkliga antalet. Samtliga konstaterade häckningar är i jordbruksmiljö. Till skillnad från tidigare år är en stor majoritet av de konstaterade häck-ningarna från den sydligaste delen av landskapet. Detta kan givetvis vara ett resultat av den generellt sett högre skådaraktiviteten i den delen av landskapet. Fyndbilden sammanfaller dock med att det har rapporterats betydligt fler revirhävdande ugglor och rovfåglar specialiserade på sork i södra Västerbotten jämfört med längre norröver. Eventuellt kan en sämre tillgång på smågnagare i norra Västerbotten lett till att fler spovugar fallit offer för predatorer där jämfört med längre söderut.
Sträck: Totalt registrerades (Artportalen och sträckdatabasen Picea) 632 nordsträckare 13.4 - 17.5 och 93 sydsträckare 8.6 - 27.8. Höga dagsnoteringar var 164 ex str N Bjuröklubbs fyr 20.4 (Mattias Laisfeldt, Niklas Lindberg Alseryd, Katarina Stenman), 142 ex str N Bjuröklubbs fyr 22.4 (Niklas Lindberg Alseryd, Mattias Laisfeldt).
Rastare vår: Till skillnad från 2018 sågs inga större ansamlingar med rastande storspovar i kustbandet under våren 2019. Endast en handfull noteringar om flockar med minst 50 ex registrerades med max 74 ex Lillskärsudden 19-20.4 (Andreas Garpebring, Micael Jonsson), 50 ex Baggögern, Täftefjärden 20.4 (Ulf Gustafsson), 52 ex Långviksskatan, Täftelandet 21.4 (Micael Jonsson), 50 ex rast Brånsjön 22.4 (Micael Jonsson).

Myrspov *Limosa lapponica*
Rastare: Få fynd av rastande myrspovar gjordes under året. Sannolikt var vädret sådant att fåglarna drog "värdshus förbi" och inte stannade till. Största ansamling under året var 14 ex Lillskärsudden 14.5 (Elias Forsberg).
Vårsträck: Sammanlagt noterades 89 nordsträckande myrspovar enligt Artportalen. Bästa dag blev 10.5 då uppemot 67 ex sammanlagt räknades in på tre olika lokaler fördelat på 43 ex Tavastudden 10.5 (Emmanuel Naudot), 17 ex Lövöbådan, Hsk 10.5 (Johan Forssell, Joakim Lessmann, Lars Edenius), 7 ex Ostögrundet 10.5 (Andreas Garpebring). Viss dubbelräkning går inte att utesluta då klockslag inte noterats för alla flockar.
Höststräck: Totalt 857 sydsträckare har rapporterats i Artportalen korrigerat för dubbelräkningar. Dagar med fler än 100 ex var 150 ex str SV Ostögrundet 15.7 (Ralf Norberg), 237 ad Ostögrundet 18.8 (Ulf Skyllberg, Ralf Norberg, Tommy Magnusson m.fl.), 275 ex Sönnerstgrundet plus Ostögrundet 19.8 (Birger Risberg, Andreas Garpebring).
Sträcksiffrorna för 2019 var klart högre än 2018 års bottenrekord och i nivå med genomsnittet för 2010-talet, men samtidigt bara en tredjedel så höga som medeltalet för föregående decennium. Globalt sett anses myrspoven minska men detta rör i första hand underarterna *menzbieri* och *baueri* som nyttjar den östasiatiska sträckvägen mot övervintringsplatser i Australasien. Den kraftiga exploateringen av rastplatser vid Gula havet tros vara orsaken till minskningen där. Populationen av den underart som i första hand är den som passerar Vb (*lapponica*) anses dock vara stabil. Varför sträck-

siffrorna i Vb har varit så mycket lägre under det senaste decenniet jämfört med det närmast föregående kan man därför fundera över. Lägre skådaraktivitet? Väder och vind?

Rödspov *Limosa limosa*
2 ex Gärdefjärden, Lövånger 10.5 (Peter Bryngelson). Dessa fåglar blev ej rasbestämda.
Nominatrasen *limosa* har under den senaste tioårsperioden minskat kraftigt i större delen av Europa. I Sverige har beståndet minskat med ca 75% sedan början av 1990-talet. Arten har häckat tillfälligt även i Vb, senast 1990 och har under det senaste decenniet varit årlig, med undantag för 2010, med några enstaka fynd varje år. Ungefär hälften av dessa har antingen konstaterats eller i vart fall misstänkts tillhöra rasen *islandica*.

Isländsk rödspov *Limosa limosa islandica** (3/3 – 1/1)
1 ex rast Västerfjärden (Berga), Uds 14-19.6 (*Anna Ahlström, Emmanuel Naudot, Pontus Wennesjö). Fyndet är fotodokumenterat och bedöms av rrk tillhöra rasen islandica. Fjärde fastställda fyndet men förmodligen är de allra flesta rödspovar som ses under hösten av denna ras. Häckar som närmast i Nordnorge, är stadd i expansion och har ökat i antal sedan 1980-talet.

Roskarl *Arenaria interpres*
Häckningar/troliga häckningar: 4 ex varnande Käringbådan, Norum 6.7 (Niklas Andersson, Jörgen Andersson, Agnes Eriksson), 1 par med 3 nyligen flygga ungar Ören, Vändskären, Ånäset 20.7 (Niklas Andersson, Jörgen Andersson, Agnes Eriksson m.fl.), 1 par varnande Vännskär, Vändskären, Ånäset 20.7 (Niklas Andersson, Jörgen Andersson, Agnes Eriksson m.fl.), 1 ad permanent revir Nörd-Hällgrundsbrottet, Sillhällorna, Bjuröklubb 26.7 (Niklas Lindberg Alseryd).
Fem troliga häckningar speglar inte artens status som häckfågel i landskapet utan är mer ett resultat av begränsad besöksfrekvens av ornitologer i för arten lämplig häckningsmiljö under häckningstid.
Sent fynd: 1 1K rast Skötgrönnan, Burvik, Bureå 21.9 (Johan Jensen, Elis Ölfvingsson m.fl.). Inte rekordsent, men sticker ut från övriga fynd.

Kustsnäppa *Calidris canutus*
Vårfynd: 1 ex Reveln, Björnsholmen, Skellefteå 6.5 (Mats Holmkvist), 6 ex str NO Tavastudden 10.5 (Emmanuel Naudot), 2 ex rast Lillskärsudden 11.5 (Emmanuel Naudot), 3 ex rast samma lokal 12.5 (Hans Gardfjell), 3 ex str N Lillhällan, Holmön 14.5 (Christer Olsson), 6 ex str NO Sönnerstgrundet 15.5 (Micael Jonsson), 14 ex str NO Ostögrundet 15.5 (Emmanuel Naudot, Mikael Wikström, Johan Forssell m.fl.), 20 ex Norra Kvarken 18.5 (Lars Edenius, Joakim Lessmann, Christer Larsson), 2 ex förbifl Lillskärsudden 24.5 (Ralf Norberg), 1 ex rast Reveln, Björnsholmen, Skellefteå 24.5 (Mattias Laisfeldt).
Höstsräck: Totalt inräknades 279 ex på sydsträck under perioden 10-31.8. De två bästa dagarna noterades 62 ex Ostögrundet 18.8 (Ulf Skyllberg, Ralf Norberg, Tommy Magnusson m.fl.), 89 ex Sönnerstgrundet 19.8 (Birger Risberg). Årets höststräcksu-

mma är låg även om den slår den för fjolåret vilket dock var ett extremt dåligt år. Notabelt är att inga sträckande kustsnäppor sågs förrän den 10.8. De bästa sträckdagarna brukar normalt sett annars inträffa i sista veckan i juli. Vädret denna tid var ogynnsamt för att ge bra vadarsträck vid Västerbottenskusten och man kan anta att kustsnäpporna denna tid tog delvis andra vägar eller passerade så högt att de ej observerades hos oss.

Brushane *Calidris pugnax*
Möjliga häckningar: 2 ex revir Storavan, Stöcke 17.5 - 6.7 (Emil Larsson, Jonas F Grahn, Leif Johansson), 3 par revir Södra Degernässlätten – Sundet, Uds 19.5 - 25.6 (Emil Larsson, Jonas F Grahn, Emmanuel Naudot m.fl.), 6 hanar revir Brånsjön 22.5 - 2.6 (Jonas F Grahn, Magnus Rahm, Christer Laggar m.fl.), 1 ad hona lämplig biotop Svansele dammängar, Norsjö 1.6 (Niklas Lindberg Alseryd), 1 ad hane lämplig biotop Stormyran, StorFrängsträsket, Norsjö 1.6 (Niklas Lindberg Alseryd), 2 ad hanar lämp-lig biotop Vajsjön, Norsjö 1.6 (Niklas Lindberg Alseryd). Årets fynd speglar troligen artens biotopval och utbredning i landskapet väl, dels betade strandängar i jordbrukslandskapet, dels större opåverkade myrkomplex i nordväst. Det är framförallt som häckfågel i odlingslandskapet som arten har minskat mycket kraftigt under de senaste decennierna. Det är därför glädjande att konstatera att de restaureringar av strandbetesmarker i naturreservat i landskapets södra delar, som har genomförts under senaste åren, verkar gynna arten.
Många: max 150 ex rast Degernäsbäcken, S väg, Uds 1-10.5 (Christer Olsson, Ulf Johansson), max 400 ex rast Storavan, Stöcke 4-16.5 (Pontus Wennesjö, Birger Risberg, Bertil Brånin m.fl.), max 300 ex rast Gärdefjärdens naturreservat, Lövånger 10-12.5 (Peter Bryngelson, Ulf Johansson, Lena Andersson m.fl.), 120 ex rast Ytterbyn, Lövånger 11.5 (Staffan Andersson), 200 ex rast Degernäs, NV-fälten, Uds 12.5 (Niklas Andersson), 100 ex rast Brånsjön 13.5 (Bertil Brånin), 300 ex rast Ansmark, Umeå 13.5 (Christina Adolfsson, Thomas Ågren), 300 ex rast Raningarna, Stöcke, Umeå 13.5 (Andreas Garpebring).

Myrsnäppa *Calidris falcinellus*
Rastare vår: 2 ex 21.5 Reveln, Björnsholmen, Skellefteå (Erik Normark, Mattias Laisfeldt, Joakim Wallström), 11 ex samt 30 ex samma lokal 24.5 (Mattias Laisfeldt), resp 25.5 (Erik Normark), 1 ex Lillskärsudden 21.5 (Emmanuel Naudot), 1 ex, 7 ex samt 4 ex samma lokal 22.5 (Martin Lagmo m.fl.), 23.5 (Emmanuel Naudot, Ralf Norberg) resp 24.5 (Tommy Magnusson, Håkan Olsson m.fl.), 5 ex Gumbodahamn, Ånäset 21.5 (Leif Bildström), 4 ex, Tuvanbankarna, Uds 24.5 (Johan Forssell), 10 ex samt 2 ex samma lokal 25.5 (Ulf Skyllberg) resp 26.5 (Magnus Rahm, Lars Eric Rahm, Kjell Grankvist), 4 ex Lövselefjärden, Lövånger 24.5 (Anders Lindström, Lena Andersson), 1 ex samma lokal 26.5 (Anders Lindström, Lena Andersson), 6 ex Västerfjärden, Uds 24.5 (Håkan Olsson), 23 ex Kågeälvens delta, Kåge 24.5 (Mattias Laisfeldt), 15 ex samma

lokal 25.5 (Joakim Wallström, Patrick Degerman), 4 ex Gästerviken, Brattåsfjärden, Lövånger 25.5 (Mattias Laisfeldt, Katarina Lundström).
Antalet individer som setts är svårt att bedöma då några lokaler svarar för flera rapporter där det är oklart i vilken utsträckning fåglar har lämnat och andra fyllt på. Sammanlagt under våren gjordes ca 15 fynd av max 130 ex vilket gör 2019 till ett av de bättre åren och i nivå med 2012 och 2017. Senare delen av maj brukar vara den tid då rastande myrsnäppor ses i landskapet. Detta år var fynden ovanligt koncentrerade i tid till en knapp vecka. Vanligtvis ses några fåglar även i juni men så inte under 2019. Inte heller gjordes något höstfynd vilket i och för sig inte är unikt men trots allt hör till ovanligheterna.

Spovsnäppa *Calidris ferruginea*
Vår: 2 ex rast Lillskärsudden 24.5 (Tommy Magnusson, Ralf Norberg m.fl.).
Höst: 1 ex rast Lillskärsudden 13.8 (Robert Åkerlund, Håkan Olsson), 1 1K rast Långviksskatan, Täftelandet 13.8 (Andreas Garpebring), 1 ex Bärgansviken, Lövånger 16.8 (Katarina Stenman), 2 1K str SV Ostögrundet 17.8 (Andreas Garpebring, Mikael Wikström, Johan Forssell m.fl.), 1 1K rast Grundskatan, Bjuröklubb 18.8 (Niklas Lindberg Alseryd), 1 ex str SV Sönnerstgrundet 19.8 (Birger Risberg), 1 ad str SV Ostögrundet 19.8 (Andreas Garpebring), 1 ad rast samma lokal 27.8 (Pontus Wennesjö, Frida Johnsson).
Nio fynd av sammanlagt 11 ex utgör återigen ett magert resultat för landskapet. Så har det nu varit de senaste fyra åren medan 10-årsperioden dessförinnan var betydligt bättre. Trend eller tillfälligheter? För det senare talar att väderläget 2019 var ogynnsamt för möjligheterna att se flera arter av rastande eller sträckande arktiska vadare i Vb. Samtidigt noteras dock att arten globalt sett anses minska i antal och nu är klassad som nära hotad och på gränsen till hotad. Detta rör dock främst de populationer som flyttar längs Asiens ostkust där för arten viktiga rastplatser vid Gula havet exploateras i rask takt. Vårfyndet sticker ut. Sådana görs bara ungefär vartannat år. Från 2010-talet föreligger tidigare bara sex vårfynd.

Mosnäppa *Calidris temminckii*
Inga fynd som tyder på häckning gjordes.
Många: 72 ex rast Gumbodahamn, Ånäset 18.5 (Leif Bildström), 60 ex Kågeälvens delta, Kåge 20.5 (Joakim Wallström), 50 ex rast Lövselefjärden, Lövånger 24.5 (Anders Lindström, Lena Andersson), 57 ex rast Reveln, Björnsholmen, Skellefteå 25.5 (Erik Normark).

Sandlöpare *Calidris alba*
2 ex str SV Ostögrundet 18.8 (Ulf Skyllberg, Mikael Wikström, Johan Forssell), 1 1K str SV Ostögrundet 25.8 (Mikael Wikström, Rolf Segerstedt, Joakim Öhman m.fl.), 1 ex str SV Sönnerstgrundet 31.8 (Andreas Garpebring), 1 1K rast Skötgrönnan, Burvik, Bureå 19-21.9 (Johan Jensen, Elis Ölfvingsson, Torbjörn Blixt).
Med fyra fynd av sammanlagt fem individer utmärker sig 2019 som det i särklass sämsta året för arten i Vb

under 2000-talet. En trolig orsak till det dåliga utfallet är väderläget under för arten aktuell sträckperiod.

Kärrsnäppa *Calidris alpina*
Många rastande: 250 ex Lillskärsudden 24.5 (Tommy Magnusson), 210 ex Tuvanbankarna, Uds 24.5 (Johan Forssell).
Vårsträck: Endast sju ex har i sträckdatabasen Picea rapporterats nordsträckande under våren.
Höststräck: Totalt noterades 809 sydsträckare under hösten sammanräknat från rapporter i Artportalen och sträckdatabasen Picea, korrigerat för dubbelräkningar. Årssumman är högre än för de tre närmast föregående åren men lägre än medeltalet för perioden 1998 - 2019. Klart bästa dagssumman blev 414 ex Ostö-grundet 15.9 (Emmanuel Naudot).

Skärsnäppa *Calidris maritima*
Samtliga: 3 ex rast Kläppudden, Norrmjöle 23-25.9 (Tommy Magnusson, Ralf Norberg m.fl.), 1 ex lockläte Holmögadd 24.9 (Lars Edenius), 1 ex förbifl St Fjäderägg 16.10 (Christer Olsson), 1 ex rast Lillbådan, Hsk 1.11 (Thomas Sundström).
Fyra höstfynd av sammanlagt sex fåglar är normalt. Notabelt är att det nu för tredje året i rad observeras skärsnäppor på det lilla skäret Finngrundet utanför Kläppudden vid Norrmjöle. Detta år redan i september medan fynden 2017 och 2018 gjordes i oktober vilken också är den månad då chansen är klart störst att få se arten i landskapet.

Småsnäppa *Calidris minuta*
Vårfynd: 1 ex rast Kågeälvens delta, Kåge 24-25.5 (Mattias Laisfeldt, Joakim Wallström, Patrick Degerman), 1 ex rast Reveln, Björnsholmen, Skellefteå 24.5 (Mattias Laisfeldt). Höstfynd: 1 ex str SV Sönnerstgrundet 29.8 (Birger Risberg), 2 1K rast Nagelhamnsviken, Yttre Västerfjärden 4.9 (Birger Risberg), 1 1K rast samma lokal 5.9 (Niklas Andersson), 1 1K rast Östnördestgrundet, Skeppsviks skärgård 8.9 (Emmanuel Naudot).
Med sammanlagt 5-6 fynd av 6-7 ex var 2019, tillsammans med 2015, det i särklass magraste året för arten i Vb liksom det var för flera andra arktiska vadare. Vi får skylla på att vädergudarna inte stod oss skådare bi detta år.

Morkulla *Scolopax rusticola*
Tidigt fynd: 1 ex rast Gran, Umeå 31.3 (Roland Jansson). De första morkullorna tycks dyka upp i Vb i mars och fynd finns från denna månad för ungefär hälften av åren de senaste decennierna. I något fall har även vinterfynd gjorts. Således finns några decemberfynd och åtminstone ett januarifynd (8.1 2008).

Dvärgbeckasin
Lymnocryptes minimus
Häckningstid: 1 ex sp Brånsjön 22.5 - 2.6 (Jonas F Grahn, Christer Laggar).
Vårfynd: 1 ex rast anlagda våt marken, Grubbänget, Umeå 27.4 (Bertil Brånin), 1 ex rast Vebomarksträsket, Lövånger 28.4 (Mattias Laisfeldt), 1 ex rast Bodbäcken, Fagerheden, Överboda 24.5 (Dag Österlund).
Höstfynd: 1 ex rast St Fjäderägg 20.9 (Niklas Andersson, Albin Enetjärn, Agnes Eriksson), 1 ex rast Tarvsun-

det, Yttre Västerfjärden 21.9 (Christer Olsson), 2 ex rast Nagelhamnsviken, Yttre Västerfjärden 22-23.9 (Tommy Magnusson, Birger Risberg m.fl.), 1 ex samma lokal 18.10 (Ralf Norberg), 1 ex rast St Fjäderägg 24.9 (Sören Wulff, Eskil Nygren), 1 ex samma lokal 15.10 (Christer Olsson), 2 ex rast Holmögadd 24-25.9 (Johan Forssell, Lars Edenius), 1 ex rast Långviksskatan, Täftelandet 24.9 (Birger Risberg), 2 ex rast Sönnerstgrundet 29.9 (Monica Ahlberg, Gunilla Hjorth, Monica Wallin), 1 ex rast Gästerviken, Brattåsfjärden, Lövånger 12.10 (Mattias Laisfeldt), 1 ex rast Tavastudden 12.10 (Emmanuel Naudot), 1 ex rast Skäret, Boviken, Skellefteå 20.10 (Patrick Degerman), 1 ex rast Gran, Umeå 22.10 (Christer Olsson).
Med endast en spelande dvärgbeckasin och ytterligare tre vårfynd var utdelningen under första halvåret mager för arten. Tretton fynd av totalt 16 ex under hösten utgjorde en mer normal skörd.

Dubbelbeckasin *Gallinago media** (85/91 - 1/1)
1 ex rast Grubbänget O om Norra länken, Umeå 23.9 (Lars Edenius). Med fyndet från 2019 är arten noterad under 14 av de senaste 20 åren, med mellan ett och tre fynd per år. Under denna period är, i det närmaste, lika många fynd gjorda under vår (13) som under höst (14).

Enkelbeckasin *Gallinago gallinago*
Sent fynd: 1 ex rast Hössjöbäcken, Hössjö 27.11 (Peter Sunesson).

Smalnäbbad simsnäppa *Phalaropus lobatus*
2 ex str N Lillhällan, Holmön 15.5 (Christer Olsson), 5 ex förbifl Sönnerstgrundet 15.5 (Micael Jonsson), 3 ex str NO Tavastudden 17.5 (Emmanuel Naudot), 2 ex str NO samma lokal 18.5 (Emmanuel Naudot), 3 ex str NO Lillhällan, Holmön 18.5 (Andreas Garpebring), 42 ex str NO samma lokal 19.5 (Andreas Garpebring), 8 ex rast samma lokal 19.5 (Andreas Garpebring), 1 ex förbifl Dammen N Jvg, Uds 19.5 (Emmanuel Naudot), 4 ex Norra Kvarken 19.5 (Lars Edenius, Joakim Lessmann, Christer Larsson), 11 ex str NV Sönnerstgrundet 19.5 (Micael Jonsson), 16 ex str N Ostögrundet 20.5 (Niklas Lindberg Alseryd), 22 ex rast samma lokal 20.5 (Niklas Lindberg Alseryd), 30 ex str NO Sönnerstgrundet 21.5 (Kjell Grankvist), 3 ex str NO Nornässkäret, Norum 25.5 (Ulf Skyllberg), 3 ex str NO Ostögrundet 26.5 (Mikael Wikström), 1 ex str N Grundskatan, Bjuröklubb 1.6 (Martin Widén) 1 ex rast Dammen N Jvg, Uds 2.6 (Emmanuel Naudot).
I och med att klockslag finns angivet för flertalet fynd så går det att minimera risken för dubbelräkningar. Sammanlagt blev det 18 fynd av 157 ex vilket gör 2019 till ett av de bättre åren. Åttiofem procent av fåglarna passerade Vb under tredagarsperioden 19-21.5 vilket är ca en vecka tidigare än normalt för sträcktoppen i Vb. Inget fynd gjordes under hösten vilket är ovanligt.

Drillsnäppa *Actitis hypoleucos*
Sena fynd: 1 ex rast Sikskär, Hsk 22.9 (Ola Erlandsson), 1 ex lockläte Nydalabadet, Umeå 29.9 (Maud Tyboni). Fynd i andra halvan av

Dammsnäppa *Foto: Emmanuel Naudot*

september är ovanliga i landskapet men det finns även några oktoberfynd, det senaste från 8.10 1974.

Skogssnäppa *Tringa ochropus*
Många: 20 ex rast Hössjöbäcken, Hössjö 23-24.4 (Peter Sunesson).

Dammsnäppa *Tringa stagnatilis**
(21/21 - 4/4)
1 ex rast Långviksskatan, Täftelandet 5.5 (Joakim Linder), 1 ex sp Lillskärsudden 10.5 - 16.6 (*Birger Risberg m.fl.), 2 ex rast samma lokal 13.6 (Emmanuel Naudot), 1 ex str NO Ostögrundet 20.5 (Niklas Lindberg Alseryd).
På samma sätt som för 2018 fanns under 2019 en långstannande dammsnäppa, dock på en annan lokal detta år. Denna fågel, som uppehöll sig en dryg månad vid Lillskärsudden, hävdade revir och hördes spela och sågs forma bogrop i strandvegetationen. Den 13.6 sågs fågeln kort tillsammans med ytterligare en dammsnäppa men ingenting tydde på parbildning och den andra fågeln sågs endast en kort stund denna dag.

Grönbena *Tringa glareola*
Många: 150 ex rast Umeälvens delta och slätter 12.5 (Niklas Andersson).

Svartsnäppa *Tringa erythropus*
Möjlig häckning: 2 ex Jättungsmyran 15-16.5 (Erik Normark).
Tidigt fynd: 2 ex rast södra Djäkneböleslätten 21.4 (Jan Eriksson).

Gluttsnäppa *Tringa nebularia*
Tidigt fynd: 1 ex rast Storavan, Stöcke 20.4 (Andreas Garpebring).
Många: 33 ex rast Villanästornet, Uds 8.5 (Micael Jonsson).
Vårfyndet ligger en vecka efter fenologirekordet för Vb vilket är 13.4.

Tretåig mås *Rissa tridactyla*
Samtliga: 1 2K str NO Lövöudden 7.4 (Rolf Sandberg), 1 2K str NO Tavastudden 30.4 (Emmanuel Naudot), 1 ex St Fjäderägg 25.9 (Monica Ahlberg), 1 1K förbifl Lövöudden 2.11 (Emmanuel Naudot).
Återigen ett år med förhållandevis få fynd av tretåig mås i landskapet. Detta år bara två vårfynd och två höstfynd. Den senaste femårsperioden har antalet fynd per år pendlat mellan två och sju. Femårsperioden dessförinnan låg antalet fynd på mellan sex och 13 per år.

Skrattmås *Chroicocephalus ridibundus*
Vinterfynd: 1 ad str NO Lövöudden 6.1 (Thomas Sundström).
Större kolonier: Max 500 ex bobesök, Långsjön, Överklinten 30.4 - 19.6 (Ralf Norberg, Niklas Andersson, Agnes Eriksson m.fl.), 200 ad bobesök Kamviken, Burträsk 31.5 - 1.6 (Niklas Lindberg Alseryd, Erik Owusu-Ansah), 150 ad bobesök Vajsjön, Norsjö 1.6 (Niklas Lindberg Alseryd), 100 ex bobesök Inner-Åhällan, Norrmjöle 25.6 (Hans Bång, Jan-Erik Malmstigen).
Många: 500 ex Södra Degernässlätten, Uds 19.4 (Andreas Garpebring), 500 ex Bråsjön 19.4 (Isak Vahlström, Carl Jansson), 250 ex Prästsjön, Umeå 27.4 (Bertil Brånin), 200 ex Måsön, Överboda 28.4 (Bertil Brånin), 600 ex Kammen, Långviken, Tavelsjö 14.5 (Bertil Brånin), 350 ex Gästerviken, Brattåsfjärden, Lövånger 18.5 (Mattias Laisfeldt), 825 ex str S Hällögern, Norum 27.7 (Alan Dalton).

Dvärgmås *Hydrocoloeus minutus*
Häckningar eller troliga häckningar: 12 par ruvande Grössjön, Umeå 18.5 (Erik Owusu-Ansah), 12 ad besöker bo Kamviken, Burträsk 31.5 (Niklas Lindberg Alseryd), 4 ad bobesök? Skråmträsket, Skellefteå 31.5 (Niklas Lindberg Alseryd), 12 ad bobesök? Stor-Frängsträsket, Norsjö 1.6 (Niklas Lindberg Alseryd), 25 par besöker bo Vajsjön, Norsjö 1.6 (Niklas Lindberg Alseryd), 12 ad bobesök? Björknäsviken, Norsjö 1.6 (Niklas Lindberg Alseryd), 16 ad varnande Svedjan, Burträsk 1.6 (Erik Owusu-Ansah), 10 ex ruvande Långsjön, Överklinten 5.6 (Leif Bildström), 15 ad varnande Nörd-Hällgrundsbrottet, Sillhällorna, Bjuröklubb 5.6 (Niklas Lindberg Alseryd), 3 ex varnande Bräkessjöhällan, Ånäset 6.6 (Leif Bildström), 15 ad besöker bo S om Stor-Uttingen, Brattåsfjärden, Lövånger 7.6 (Niklas Lindberg Alseryd), 8 par varnande Västerfjärden (Berga), Uds 20.6 (Christer Olsson), 1 ex ruvande Vattugrund, Norrmjöle 7.7 (Peter Sunesson, Nils Karlsson), 3 par varnande Långviksskatan, Täftelandet 7.7 (Christer Olsson), 5 par varnande Vikören, Ånäset 7.7 (Niklas Andersson, Per-Olof Nilsson, Agnes Eriksson m.fl.), 4 par i lämplig häckbiotop Skatahällan, Holmöarna 11.7 (Christer Olsson).
Många: 250 ex Villanästornet, Uds 10.5 (Micael Jonsson), 226 ex Gästerviken, Brattåsfjärden, Lövånger 18.5 (Mattias Laisfeldt), 330 ad Gran, Umeå 18.6 (Roland Jansson).
Under 2019 rapporterades ca 110 häckande par vilket är lika många som för föregående år men färre än

för 2017. Till skillnad från 2018 rapporterades detta år fler häckningar/troliga häckningar från inlandslokaler. Utan riktade inventeringsinsatser är det svårt att göra en bedömning av den verkliga populationens storlek i landskapet men sannolikt är den avsevärt större än antalet rapporterade häckande/troligen häckande par. Detta indikeras t.ex. av att stora ansamlingar dvärgmåsar rapporterades rasta/födosöka på flera lokaler under våren.

Svarthuvad trut *Ichthyaetus ichthyaetus*** (0/0 - 1/1)
1 ad rast Lillskärsudden 25.5 (*Joakim Öhman, Gunnar Kvarnlöf, Per-Olof Erixon). Ny art för Vb och första fyndet för Norrland av denna megararitet i landet som i Sverige blott setts fyra gånger tidigare, senast 2014. Inte blev det sämre av att fågeln i Västerbotten var en fullt utfärgad adult individ som ju är en av de vackraste måsfåglarna man kan se på klotet. Tyvärr behagade truten bara stanna på lokalen mindre än en timme så det var bara de tre lyckliga skådare som råkade befinna sig på plats som hann se den. Många var det som kastade sig i bilar då larmet gick och några hann nästan fram men vad hjälpte det? Den svarthuvade truten sågs lyfta och kretsa allt högre för att försvinna "rätt upp". Arten häckar som närmast i sydöstra Ryssland.

Fiskmås *Larus canus*
Många: 300 ex födosök Hössjöbäcken, Hössjö 30.4 (Peter Sunesson), 300 ex Röbäcksdalen, Uds 7.5 (Isak Vahlström).

Gråtrut *Larus argentatus*
Många: 100 ex förbifl Vitskärsudden 23.3 (Micael Jonsson), 150 ex Degermyrans återvinningscentral, Skellefteå 12.4 (Staffan Andersson), 100 ex Dåvamyrans soptipp, Umeå 26.5 (Niklas Andersson, Joakim Lessmann, Agnes Eriksson), 100 nyligen flygga ungar Ytter-Åhällan, Norrmjöle 25.6 (Hans Bång, Jan-Erik Malmstigen).

Silltrut *Larus fuscus*
Troliga häckningar: 13 par varnande Ören, Vändskären, Ånäset 20.7 (Niklas Andersson, Jörgen Andersson, Agnes Eriksson m.fl.), 6 par varnande Vännskär, Ånäset 20.7 (Niklas Andersson, Jörgen Andersson, Agnes Eriksson m.fl.), 40 ad och 20 1K nyligen flygga ungar Ytter-Åhällan, Norrmjöle 27.7 (Peter Sunesson). Möjliga häckningar med observationer under häcktid i lämplig biotop: 16 ex Långögern, Holmöarna 19.5 (Niklas Andersson, Agnes Eriksson, Frida Johnsson m.fl.), 6 ex Tåmgrönnan, Byske 19.5 (Lars Sundberg), 1 ex Öster-Engelskhällan, Holmöarna 7.6 (Emil Larsson), 1 ex Idmanskallen, Holmöarna 7.6 (Emil Larsson), 7 ex Sillhällorna, Bjuröklubb 5.7 (Fredrik Grahn), 2 ex Käringbådan, Norum 6.7 (Niklas Andersson, Jörgen Andersson, Agnes Eriksson), 7 ex Skatahällan, Holmöarna 11.7 (Christer Olsson).
Många: 50 ad och 10 1K St Fjäderägg 6.8 (Andreas Garpebring). År 2019 uppvisar en liknande mängd rapporter om troliga eller åtminstone möjliga häckningar som de närmast föregående åren. Arten är en sparsam häckfågel längs Västerbottenskusten från södra landskapsgränsen och i

varje fall upp till Bjuröklubb i norr. Fenologiskt intressanta silltrutrapporter finns från 2019, t.ex. extremt tidiga fynd såsom från i mars. Rrk Vb väljer dock att inte publicera dessa i denna fågelrapport. Istället har rrk Vb för avsikt att gå igenom och granska dessa liksom liknande fynd från tidigare år i förhoppningen om att vid ett senare tillfälle kunna återkomma med en samlad bild av när arten verkligen anländer till landskapet under våren.

Skräntärna *Hydroprogne caspia*
Häckningar: 1 häckning (1 pull) Käringbådan, Norum 6.7 (Niklas Andersson, Jörgen Andersson, Agnes Eriksson), 1 häckning (2 ungar) Skrakögern, Hsk 7.7 (Thomas Sundström), 1 häckning (1 unge) Trutskär, Hsk 7.7 (Thomas Sundström), 1 häckning (2 1K) Nygrundshällorna, Lillskärsudden 25.7 (Micael Jonsson), 1 häckning (1 1K) Skatagrundet, Djäkneboda 30.7 (Kjell Grankvist), 1 häckning (1 1K) Hällögern, Norum 30.7 (Alan Dalton).
Möjliga häckningar med observationer i lämplig häckbiotop: 1 par Kälsgrundet, Sönnerstgrundet 9.5 (Birger Risberg), 1 par Skahällan, Norrmjöle 20.5 (Peter Sunesson), 1 par Ytter-Åhällan, Norrmjöle 25.6 (Hans Bång, Jan-Erik Malmstigen), 1 par Inner-Åhällan, Norrmjöle 25.6 (Hans Bång, Jan-Erik Malmstigen), 1 par Lövöbådan, Hsk 7.7 (Thomas Sundström), 1 par Långviksskatan, Täftelandet 7.7 (Christer Olsson).
Många: 16 ex rast Tuvanbankarna, Uds 6.8 (Ralf Norberg).
Elva konstaterade eller åtminstone möjliga häckningar rapporterades vilket är en dryg halvering mot föregående år men sannolikt bara en effekt av sämre bevakning/rapportering. Minst 8 ungar kom på vingarna. Inga vare sig särskilt tidiga eller särskilt sena fynd gjordes. Däremot sticker ansamlingen av 16 fåglar, varav några årsungar, vid Tuvanbankarna ut.

Silvertärna *Sterna paradisaea*
Sent fynd: 1 1K rast Blågrundet, Sörmjöle 3.10 (Christer Olsson).

Bredstjärtad labb *Stercorarius pomarinus*
Vårsträck: 1 ad str NO Sönnerstgrundet 9.5 (Birger Risberg), 1 ad str N Lillhällan, Holmön 15.5 kl. 05:22 (Christer Olsson), 2 ex str NO Ostögrundet samma dag kl 17:40 resp 19:10 (Emmanuel Naudot, Mikael Wikström, Johan Forssell m.fl.), 1 ad str N Grundskatan, Bjuröklubb 16.5 kl. 08:32 (John Mo), 1 ad str NO Ostögrundet samma dag kl. 19:49 (Niklas Lindberg Alseryd), 1 3K str NO Tavastudden 17.5 (Emmanuel Naudot), 1 ex str NO Tavastudden 18.5 kl. 05:20 (Emmanuel Naudot), samt Lillhällan kl. 05:43 (Andreas Garpebring), 1 ex str NO Ostögrundet, 18.5 (Joakim Öhman), 1 ad str NO Nornässkäret, Norum 25.5 (Ulf Skyllberg). Sammanlagt 10 in-divider på sträck mot N, vilket är något fler än fjolårets bottennotering på 6 ex, men fortsatt på den låga nivå vi vant oss vid de senaste sju åren. År 2012 sågs 34 individer under våren.
Höstfynd: 2 1K str SV Sönnerstgrundet 17.10 (Mikael Wikström, Ralf Norberg, Ulf Skyllberg), 1 1K Sönnerstgrundet 27.10 (Emmanuel Naudot).

Kustlabb *Stercorarius parasiticus*:
Häckningar: Två lyckade och minst fem troliga häckningar från Bjuröklubb i norr till Sörmjöle i söder är exakt samma resultat som för 2018. Det speglar inte artens verkliga numerär i landskapet utan torde vara en följd av bristande skådaraktivitet i för arten lämplig miljö under häckningstid. Under 2001 - 2002 bedömdes Vb hysa ca 80 häckande par. År 2012 ansågs det svenska beståndet utgöras av ca 560 par. Arten är klassad som nära hotad.
Vårsträck: 102 nordsträckande fåglar finns rapporterade i Artportalen. Högsta dagsnotering var 23 ex Nornässkäret, Norum 25.5 (Ulf Skyllberg).
Höststräck: 52 sydsträckande kustlabbar har rapporterats. Högsta dagsnotering var 11 ex Ostögrundet 18.8 (Ulf Skyllberg, Ralf Norberg, Tommy Magnusson m.fl.). Såväl vårsumman som höstsumman får anses vara tämligen normala för Vb.

Fjällabb *Stercorarius longicaudus**
1 ex str N Grundskatan, Bjuröklubb 30.5 (Anders Lindström), 3 ad (1+2) str SV Ostögrundet 30.7 (Andreas Garpebring, Mikael Wikström, Henrik Ramebäck m.fl.), 1 1K str SV Sönnerstgrundet 29.8 (Birger Risberg).
Arten är årlig i landskapet om än det under tre av åren under 2010-talet bara gjordes ett enda fynd (2012, 2015 och 2016). Extremt många fjällabbar rapporterades under våren 2017 då 53 sågs sträcka mot norr medan 5 sågs sträcka mot söder under hösten. Även 2014 var ett bra fjällabbsår i Vb med 16 observerade fåglar.

Alkekung *Alle alle** (30/31 - 2/2)
1 ex str S Lövöbådan, Hsk 2.11 (Thomas Sundström), 1 ex Blågrundsudden 6.12 (Ralf Norberg).
Det är hela sju år sedan det senaste fyndet gjordes av alkekung i Vb. Dessförinnan sågs arten under fyra år i rad. Första fyndet gjordes 1929 vid Lövön i Holmsund. Därefter dröjde det till 1970-talet då två fynd konstaterades, under 1980-talet gjordes elva fynd varav hela fyra under senhöstenförvintern 1987, under 1990-talet tio fynd, 2000-talet tre fynd och 2010-talet fem fynd. Arten anses minska i antal globalt men än så länge inte i sådan takt att den är aktuell för rödlistning.

Sillgrissla *Uria aalge*
Samtliga: 1 ex förbifl Sönnerstgrundet 15.5 (Micael Jonsson), 2 ex str NO Ostögrundet 15.5 (Emmanuel Naudot, Mikael Wikström, Johan Forssell m.fl.), 2 ex str NO Lillhällan, Holmön 18.5 (Andreas Garpebring), 1 ex str Sönnerstgrundet 27.5 (Per Johan Ulfendahl), 1 ex str NO Grundskatan, Bjuröklubb 27.5 (Andreas Garpebring), 1 ex rast Lillgrundet, St Fjäderägg 31.5 (Andreas Garpebring, Anna Hallmén, Julia Pettersson m.fl.), 1 ex str S Sönnerstgrundet 31.7 (Birger Risberg), 1 ex rast Sköt-grönnan, Burvik 20.9 (Elis Ölfvingsson, Axel Jensen, Johan Jensen m.fl.).
Återigen ett år med få fynd av sillgrissla, närmare bestämt 8 fynd av totalt 10 individer. Så har fyndbilden sett ut de senaste fyra åren. Årssumman var däremot dubbelt så hög under femårsperioden dessförinnan. Är lägre frekvens av sträckskådning under perioden maj-

juli förklaringen?

Tordmule *Alca torda*
Möjliga häckningar: Max 8 ex lämplig biotop Lillgrundet, St Fjäderägg 1-2.6 (Andreas Garpebring, Anna Hallmén, Julia Pettersson m.fl.), 1 ex lämplig biotop Käringbådan, Norum 6.7 (Niklas Andersson, Jörgen Andersson, Agnes Eriksson).
Som vanligt inga fynd med några högre häckningsindicier utan nästan samtliga fynd rör förbiflygande fåglar. Flertalet torde gälla fåglar som häckar på Bonden i norra Ångermanland och gör födosöksutflykter i Västerbotten.

Tobisgrissla *Cepphus grylle*
Många (> 50 ex) under häckningstid på för arten lämpliga häckningslokaler: 305 ex Obbola-Lillbådan 27.4 (Emmanuel Naudot), 127 ex Sillhällarna, Bjuröklubb 29.4 (Erik Normark), 420 ex St Fjäderägg 19.5 (Niklas Andersson, Agnes Eriksson, Frida Johnsson m.fl.), 100 ex Ytter-Åhällan, Norrmjöle 25.6 (Hans Bång, Jan-Erik Malmstigen), 50 ex Käringbådan, Norum 6.7 (Niklas Andersson, Jörgen Andersson, Agnes Eriksson).

Tamduva *Columba livia (domest.)*
Många: Max 271 ex Fodercentralen, Holmsund 19-21.1 (Jonas F Grahn, Thomas Birkö, Ulf Norberg m.fl.). Högsta vintersumman som i Artportalen finns noterad för arten i Vb.

Skogsduva *Columba oenas*
Häckningar: 1 ex bobesök Älgnäs, Lövånger 30.5 - 2.6 (Mattias Laisfeldt, Joakim Wallström, Patrick Degerman). I övrigt noterad om 1-2 revir under häckningstid på 12 lokaler i landskapet. Av fynd som rapporteras under häckningstid att döma har skogsduvan två tydliga kärnområden i Västerbotten. Ett kring Umeå och ett kring Lövånger. Spridda fynd under häckningstid finns även längs hela landskapets kustregion, däremot verkar skogsduvan vara mycket ovanlig i inlandet. Enda inlandsfyndet under året är 1 ex Nyby, Ramsele, Vindeln 13.3 (Albin Enetjärn).
Vinterfynd: 1 ex rast Sofiehem, Umeå 14.1 - 9.2 (Birger Risberg, Karl-Gunnar Rehn, Dag Österlund m.fl.), 1 ex Kvarnkläppen, Uds 17.2 (Thomas Sundström).
Många: 26 ex rast Gärde, Lövånger 26.8 (Lennart Öhmark), 40 ex samma lokal 26.10 (Gunnar Ekenberg).
Övriga anmärkningsvärda fynd: 2 ex str N St Fjäderägg 1.6 (Andreas Garpebring). Skogsduvan är sällsynt i ytterskärgården och häckfynd saknas veterligen från Holmöarna. Detta fynd gjordes dessutom under en tidpunkt utanför artens normala sträcktid.

Ringduva *Columba palumbus*
Vinterfynd: 1 ex rast Blågrundsudden 1.1 (Micael Jonsson), 1 ex Sofiehem, Umeå 3.1 (Christer Olsson), 1 ex Kåddis, E12:an, Umeå 21.1 (Rolf Sandberg). Det blir allt vanligare att ringduvor dröjer sig kvar in på det nya året eller rent av försöker att övervintra i Västerbotten. Arten observeras dock inte årligen under vintern ännu.
Många: 1 000 ex Obsladan, Uds 19.4 (Micael Jonsson).
Sträck (vår): Under perioden 22.3 -

Turturduva *Foto: Johan Forssell*

5.6 bokfördes 3 069 nordsträckande ringduvor i Västerbotten. Högsta dagssumman blev 301 ex Bjurö-klubbs fyr 20.4 (Mattias Laisfeldt, Niklas Lindberg Alseryd, Katarina Stenman).
Sträck (höst): Under perioden 31.8 - 3.11 bokfördes 4 174 sydsträckande ringduvor i Västerbotten. Inga dagar med riktigt höga sträcksiffror (> 1 000 ex) finns noterade, men relativt höga dagssummor noterades vid Klubben, Sörmjöle med 889 ex 14.9 (Ulf Skyllberg, Mikael Wikström, Johan Forssell m.fl.), 690 ex 30.9 (Ulf Skyllberg).

Turturduva *Streptopelia turtur*
Samtliga: 1 ex, Åheden, Sörmjöle 19.5 (Micael Jonsson), 1 ex Ersmark, Kåge 4.6 (Joakim Wallström), 1 ex Holmö by, Holmöarna 9.6 (Micael Jonsson), 1 ex Fodercentralen, Holmsund 18-21.10 (*Gunnar Ekenberg m.fl.), 1 ex förbifl Bergön, Uds 28.10 (Tommy Magnusson), 1 ex förbifl Lövöudden 30.10 (Ralf Norberg).
Sex fynd i landskapet, tre på våren och tre på hösten. Man får leta sig tillbaka till 2011 för att hitta motsvarande antal i Vb. Denna positiva fyndbild speglar dock inte artens status sett i ett större perspektiv. Tvärtom uppvisar den såväl nationellt som internationellt en vikande trend. Det europeiska beståndet har minskat snabbt och arten är klassad som hotad till följd av nedgången. Vanligen utgörs turturduvefynden av fåglar som visar sig kort på en lokal för att sedan dra vidare. Därför gladde fyndet vid fodercentralen i Holmsund i oktober där fågeln stannade i åtminstone fyra dagar och gav många skådare chansen att få se den.

Turkduva *Streptopelia decaocto*

Turkduvan brukar häcka med uppskattningsvis 15-20 par i spridda stadsdelar i Umeå och några enstaka par i Skellefteå och Ursviken-Skelleftehamn. Inga häckningar kunde konstateras under året, men fyndbilden från artens kärnområden överensstämmer i stort med den för de senaste åren, dock med undantaget att det helt saknas fynd från Skellefteås centrala delar. I Skellefteåområdet är alla årets fynd koncentrerade till Ursviken och Skelleftehamn. I Umeå gjordes den stora merparten av fynden inom fyra områden: Röbäck, Teg/Söderslätt, Haga/Fridhem och Grubbe/Grisbacka, alla klassiska områden för arten.
Fynd utanför artens kärnområden i Umeå/Skellefteå: Max 2 ex revir Kåge 10.4 - 28.11 (Joakim Wallström, Mats Holmkvist, Fredrik Grahn), 1 ex sp Holmö by, Holmöarna 19.4 - 9.6 (Per Hansson, Micael Jonsson), max 3 ex revir Ersmark, Kåge 20.5 - 27.12 (Lars Sundberg, Joakim Wallström, Fredrik Grahn m.fl.), 1 ad ex sp Västra Spöland, Vännäsby 5.6 (Peter Nordin), 1 ex Stöcke by 31.10 (Nils Karlsson). Enstaka turkduvor har noterats i trakterna kring Kåge-Ersmark-Drängsmark de flesta år på 2000-talet varför detta område kanske också är att betrakta som ett stabilt häckområde för arten i Västerbotten.

Gök *Cuculus canorus*
Tidigt fynd: 1 ex rast Ivarsboda, Sävar 5.5 (Micael Jonsson).

Berguv *Bubo bubo*
Häckningar: Två etablerade par och därtill två ropande hanar. Starka häckningsindikationer men oklart häckningsutfall för det ena paret, det andra paret lyckades få ut en unge som sedermera ringmärktes. Den negativa trenden för berguv tycks fortsätta och vi verkar tyvärr ha förlorat två av våra stabila par under året. Inga övriga observationer gjordes i landskapet under 2019.

Kattuggla *Strix aluco** (24/27 - 0/0)
Samtliga: 1 ex sp Hamnögern, Umeå 4-7.1 (Lars Edenius, Patrick Degerman m.fl.), 1 ex sp Backens kyrka, Umeå 8-24.1 (Tora Byström, Karl-Gunnar Rehn, Roland Jansson m.fl.), 1 ex sp Ön, Umeå 1.2 - 20.4 (Gunnar Ekenberg, Anders Hällström, Billy Lindblom m.fl.), 1 ex sp Hulteskogen, Gran, Umeå 7.2 (Andreas Garpebring), 1 ex rast Väst-Teg, Umeå 9-10.2 (Ulf Sperens, Joakim Öhman), 1 ex Ön, Umeå 17.12 (gnm Per Konradsson).
Rrk Vb är fortsatt försiktig i sin bedömning av antalet fynd i och i närheten av Umeå under 2019 och antar det rör sig om samma individ som flugit runt i området. Detta bl.a. grundat på att det inte i något fall har hörts eller setts kattuggla under samma kväll vid olika lokaler i/runt staden. Det antas också vara samma fågel som rapporterades från området 2017 och 2018 av vilket följer att inget nytt fynd kan bokföras och att det totala antalet i Vb fortfarande ligger på 24.

Slaguggla *Strix uralensis*
Häckningar kommunvis: Skellefteå 3, Umeå 3 samt Vindeln 8. Ett klent häckningsresultat till följd av matbrist, flera par misslyckades och paren som lyckades med sin häckning fick ut få ungar. På sina håll

sågs enstaka slagugglor stadsnära under vårkanten, i Skellefteå fotograferades en uggla som sedermera avled av svält i början på april. Ugglan visade sig vara ringmärkt som bounge 1998 i Boliden - knappt 21 år tidigare!

Lappuggla *Strix nebulosa*
Häckningar: Två konstaterade häckningar och därtill en möjlig häckning är ett dåligt utfall och kontrasterar starkt mot det för fjolåret, som var ett av de bästa lappuggleåren i landskapet under 2000-talet med minst 23 konstaterade häckningar. Gnagartillgången är direkt avgörande för häckningsutfallet, precis som i Västerbotten var antalet konstaterade häckningar i övriga Norrland väldigt få. Enstaka och spridda fynd gjordes under årets alla månader bortsett från januari samt juli.

Hökuggla *Surnia ulula*
Häckningar: En trolig och två möjliga häckningar konstaterades under året, alla i den NV delen av landskapet (Lars Edenius, Albin Enetjärn, Andreas Bernhold).
Höststräck: 1 ex str V Sillhällorna, Bjuröklubb 27.8 (Lennart Öhmark), 1 ex str S Vitberget, Skellefteå 8.9 (Erik Normark), 1 ex str SV Klubben, Sörmjöle 14.9 (Johan Forssell, Ulf Skyllberg m.fl.), 1 ex str SV Sönnerstgrundet 27.10 (Emmanuel Naudot). Ugglan vid Sillhällorna kom inträckande från öst över havet.

Sparvuggla *Glaucidium passerinum*
Häckningar: 1 1K tiggande, Högen, NV Godtjärn, Norsjö 31.7 (Lars Bruks, Anders Lindström, Thomas Birkö). Dessutom fynd av 31 revirhävdande fåglar på 30 lokaler. Precis som för pärlugglan (se denna) finns en stark koncentration av revir i den sydöstra delen av landskapet, även om den fyndbilden inte är lika tydlig för sparvugglan som för pärlugglan.
Precis som för 2018 verkar sparvugglan ha uppträtt i rikliga mängder under hösten. Sammanlagt finns rapporter från ett 50-tal lokaler från 1.8 - 31.12. Även här är fynden till stor del koncentrerade till landskapets sydöstra delar, om än inte i lika hög grad som för de revirhävdande fåglarna.

Pärluggla *Aegolius funereus*
Inga konstaterade häckningar under året men ca 70 ropande hanar rapporterades från totalt ca 60 olika lokaler. Fyndbilden för året visar på en mycket skarp tudelning med ett mindre område i den sydöstra delen av landskapet med många revirhävdande pärlugglor medan det nästan var helt tomt i övriga landskapet. Området med flertalet revir sträcker sig från landskapsgränsen i söder upp till ungefär i höjd med Sävar och sedan rakt in till Vindelns samhälle och därifrån rakt söderut genom Vännäs kommun till landskapsgränsen igen. Endast sex ropande pärlugglor finns noterade från landskapets norra halva! Det förefaller troligt att det åtminstone i ett inledningsskede fanns relativt gott om sork inom den sydöstra delen av landskapet, vilket ledde till att många pärlugglor inledde sina häckningsbestyr. Högst troligt gick dock sorktillgången kraftigt tillbaka under senare delen av våren varför flertalet häckningar

troligen aldrig fullföljdes.

Hornuggla *Asio otus*
Häckningar: 2 pull/nyligen flygga ungar Lövskogarna V flygplatsen, Uds 11-13.7 (Lars Edenius, Pontus Wennesjö), 1 ad + 2 1K föda åt ungar Brännan, Överboda 18.7 (Dag Österlund). Blott två konstaterade häckningar är ett magert resultat som indikerar dålig gnagartillgång. Ropande fåglar noterades i övrigt blott på ytterligare två lokaler, och sammanlagt sågs hornugglor under häckningstid på endast ett 10-tal lokaler i landskapet.
Vinterfynd: 1 ex rast Böleäng, Umeå 2.2 (Emmanuel Naudot), 1 ex Tallfröplantagen, SV flygplatsen, Uds 16.2 (Thomas Sundström).

Jorduggla *Asio flammeus*
Inga säkerställda eller troliga häckningar har rapporterats och endast fyra observationer rapporterades under häckningstid i lämplig häckningsbiotop.
Sent fynd: 1 ex förbifl Brattås, Lövånger 3.11 (Mattias Laisfeldt, Katarina Lundström). Fyndet är sent men inte extremt för Vb eftersom fynd finns från slutet av december.

Tornseglare *Apus apus*
Häckningar: Häckningar konstaterades på blott åtta lokaler i landskapet, varav 6 stycken i Umeå stad. Enda rapporten om en större "koloni" rör 30 ex föda åt ungar Gluntens väg Ålidbacken, Umeå 7.7 (Ann-Katrin Sjögren). Ett anmärkningsvärt fynd var 3 par bobesök Kammens naturreservat, Skatas ekopark Vindeln 25.6 (Andreas Garpebring). Även om man kan misstänka att det finns en stor men gles stam med trädhäckande tornseglare ute i landskapet är det relativt sällan som trädhäckningar faktiskt dokumenteras. Det aktuella fallet gäller tre par som alla bodde i olika hackspettshål i samma torrtall på ett gammalt brandfält.
Många: Ansamling om minst 400 ex födosökande vid Skellefteälven, Skellefteå centrum 30.5 (Erik Normark). Inte sedan 2011 har det rapporterats om så stora ansamlingar i Västerbotten av denna nationellt sett kraftigt minskande art.

Kungsfiskare *Alcedo atthis**
(15/15 - 1/1)
1 ex dödad av predator Bureå samhälle 4.9 (Ove Grönlund). Tyvärr sågs denna fågel inte levande och endast rester av den kunde fotograferades. Fjärde året under 2010-talet nu som arten noteras i Vb. Dessförinnan får man leta sig tillbaka till 1993 för att finna fynd. Kan vi hoppas på att mildare vintrar leder till större chans att få se denna vackra fågel vid lämpliga vattendrag i landskapet.

Härfågel *Upupa epops*
(131/132 - 3/3)
1 ex Grovsanden, Ånäset 2.5 (Leif Bildström), 1 ex Ånäsets samhälle 14-27.10 (*Elisabeth Holmström m.fl.), 1 ex fångad på bild av kamera med rörelsedetektor Jägarörens fyr, Öster-Engelskhällan, Holmöarna 1.11 (Peter Nordin).
För 40:e året i rad observerades härfågel i Vb! Tre fynd, ett på våren och två på hösten. Kuriöst nog gjordes två av dem i Ånäset. Det tredje fyndet gällde en fågel som inte sågs "live" av något mänskligt öga utan noterades först i efterhand via bilder

från övervakningskamera använd i Svenska Jägareförbundets minkprojekts syfte. I Vb liksom i övriga Norrland görs de flesta av fynden under hösten medan det i södra Sverige är vanligare med vårfynd. Man tror att Norrlandsfynden under hösten utgörs av felflugna fåglar österifrån medan vårfynden handlar om fåglar som kommer söder-/sydost ifrån och som förlängt sin vårflyttning norrut.

Göktyta *Jynx torquilla*
Häckningar: 2 nyligen flygga ungar Gumbodahamn, byn, Ånäset 2.7 (Leif Bildström), 1 ad föda åt ungar Brattby, Vännäsby 23.7 (Jörgen Olsson). Två konstaterade häckningar och därtill 48 revirhävdande fåglar på totalt 41 lokaler, där de flesta rapporterats från bebyggda trakter i landskapets östra delar. Frågan är dock om detta speglar göktytans biotopval, eller är mer en artefakt av vilka miljöer som besöks flitigt av fågelskådare? Antalsmässigt är fyndbilden i linje med hur det sett ut de senaste 20 åren.
Tidigt fynd: 1 ex rast Gumbodahamn, byn, Ånäset 24.4 (Leif Bildström).
Sent fynd: 1 ex rast Hössjö 9.9 (Peter Sunesson).
Normalt anländer göktytan i månadsskiftet april/maj och lämnar redan i slutet av juli - augusti. Septemberfynd är relativt ovanliga.

Tretåig hackspett
Picoides tridactylus
Häckningar: 1 hane föda åt ungar Torsjövattnet, Ängesön, Holmöarna 12.6 (Christer Olsson), 1 ex bo med ungar Risböle, Västra Sjulsmark 14.6 (Christer Olsson, Christer Johansson), 1 ex bo med ungar Kammens naturreservat, Vindeln 18.6 (Andreas Garpebring). Dessutom noteringar om par eller enstaka fåglar på ytterligare ca 22 lokaler, vilka sammanlagt bedöms utgöra ca 32 revir, varav minst fyra st i Sjulsmyrans naturreservat, Sibirienområdet 17.4 - 16.6 (Andreas Garpebring, Christer Olsson, Christer Johansson).
Höststräck: 29.8 - 21.10 noterades totalt 40 sydsträckande individer (inklusive sådana som gjorde sträckförsök) på uddar längs kusten. Samtliga fynd utom fem är från Sönnerstgrundet, som utan tvekan torde utgöra en av landets bästa lokaler för sträckande hackspettar. Högsta dagssumman blev 7 ex Sönnerstgrundet 22.9 (Emmanuel Naudot, Joakim Linder, Rolf Sandberg).

Mindre hackspett *Dendrocopos minor*
Häckningar: 1 par bobygge Lövsumpskogen vid Bölesholmarna, Umeå 12.4 (Martin Lagmo), 1 ad hane + 1 1K föda åt ungar Lindalmström, Stämningsgården, Skellefteå 28.6 (Erik Normark). Två konstaterade häckningar och därtill noteringar om ca 43 revir under året är en relativt hög siffra sett till de senaste årens fyndbild. En trolig orsak är ett ökat fokus på besök i äldre lövskogar av länets fågelskådare som till stor del kan härledas till de senaste årens inflöden av vitryggig hackspett i landskapet.
Inlandsfynd: 1 ex sp Innantillholmen, Fäbodträskets naturreservat, Vindeln 3.3 (Andreas Garpebring, Torgny Nilsson), 1 hona Nyängesberget, Krångfors 30.10 (Erik Normark).
Mindre hackspett är sällsynt i och

oregelbunden utanför kustområdet och de nedre delarna av älvdalarna i Västerbotten.
Vinterfynd (jan-feb): 1 hane Strandgårdsvägen, Myckle, Skellefteå 2.1 (Erik Normark), 1 hona Gimonäs lövsumpskog, Umeå 15.1 (Ralf Norberg), 1 ex Tavelån - Gamla Ersmarksvägen, Umeå 17.1 (Andreas Bernhold), 1 ex Ön, Umeå 20.1 (Thomas Sundström), 1 hane Arboretum Norr, Baggböle 21.1 (Lars Edenius), 1 hona Stor-Sandskär, Uds 22.1 - 21.3 (Per Bernhardsson, Gunnar Ekenberg), 1 par Stora Tuvan, Uds 5-23.2 (Ralf Norberg, Kerstin Årdahl, Anders Hällström), 1 ex sp Granvägen 4, Sävar 16.2 (Mikael Wikström), 1 hane Lövsumpskogen vid Bölesholmarna, Umeå 27.2 (Jan Roslin).
Vinterfynd (nov-dec): 1 par Stora Tuvan, Uds 6-18.11 (Gunnar Ekenberg, Pontus Wennesjö, Isak Sarac m.fl.), 1 hane Öst på stan, Umeå 6.11 - 6.12 (Nils Karlsson, Billy Lindblom), 1 hona Storavan, Stöcke 9.11 (Emmanuel Naudot), 1 hane Södersslätt, Umeå 16.11 (Jonas Jönsson), 1 hane Lillhällan, Holmön 22.11 (Per Hansson).
Ovanligt många vinterfynd gjordes av arten under året. Normalt flyttar majoriteten av landskapets mindre hackspettar söderut under vintern.
Höststräck: Under perioden 24.8 - 14.10 bokfördes sammanlagt åtta sydsträckande individer. Som mest noterades tre ex Sönnerstgrundet 31.8 (Andreas Garpebring).

Vitryggig hackspett *Dendrocopos leucotos*
Ett par sågs hela året i lämplig häckningsmiljö. Därutöver fyra hannar, lika många honor samt ett icke könsbestämt ex i lämplig häckningsmiljö i mars - maj. Därutöver noterades uppskattningsvis nio ex fördelade på lika många lokaler i oktober - december.

Spillkråka *Dryocopus martius*
Häckningar: 1 par bobygge Ön, Umeå 12.4 (Christer Olsson), 1 par bobygge norra Tavlefjärden, Umeå 18.4 (Sören Wulff), 1 ex bobesök Harrsjön, Åbyn, Byske 29.5 (Andreas Bernhold), 1 1K pull/nyligen flygg Kyan, Lövånger 2.6 (Mattias Laisfeldt, Joakim Wallström, Patrick Degerman), 1 ex nyligen använt bo Nyland, Hössjö 17.6 (Peter Sunesson). Totalt fem konstaterade häckningar spridda över landskapet.
Utöver dessa finns ca 240 fynd rapporterade med någon lägre form av häckningskriterium. Fynden är fördelade på ett 80-tal lokaler, rätt väl spridda över landskapet.

Gråspett *Picus canus*
Inte heller 2019 rapporterades det några säkerställda häckningar i Vb. Fynd av revirhävdande fåglar under häckningstid (mitten av mars - juni) gjordes dock på 20 lokaler från Varuträsk i norr till Hössjö i söder. Antalet fynd under häckningstid har hållit sig på en stabil nivå under det senaste decenniet.
Höststräck: Samtliga rapporter härrörde från Sönnerstgrundet varifrån sammanlagt 23 ex angavs sträckande mot SV eller åtminstone göra sträckförsök under perioden 14.9 - 28.10. Det är färre än under föregående år men i nivå med antalen för såväl 2017 som 2016. Som mest under en och samma dag noter-

ades 4 ex 22.9 (Emmanuel Naudot), 5 ex 5.10 (Ralf Norberg, Mikael Wikström, Emmanuel Naudot m.fl.).

Tornfalk *Falco tinnunculus*
Höststräck: Totalt 107 bokförda sydsträckande individer, vilket är den tredje högsta summan genom åren. Bästa dag inföll 14.9 då 28 ex räknades vid Klubben, Sörmjöle (Lars Edenius, Eskil Nygren, Birger Risberg m.fl.).

Aftonfalk *Falco vespertinus**
(63/65 – 2/2)
1 2K hane förbifl Dammen S Jvg, Uds 6.6 (Johan Forssell, Emmanuel Naudot), 1 ad hane rast Bergön, Uds 10.6 (Birger Risberg, Johan Forssell, Henrik Blommé m.fl.).
Under hösten skedde ett sällan skådat inflöde av unga aftonfalkar över Sverige, särskilt i de sydligaste landskapen. Några fynd rapporterades även från Västerbotten men ingen redogörelse för dessa har inkommit till rrk varför de tyvärr inte kan publiceras.

Stenfalk *Falco columbarius*
Häckningar: 1 kull med 3 1K-fåglar Pärlström, Jörn 24-26.7 (Thord Eriksson), 2 ex upprörd, varnande Vithattsmyrarna NR, Jörn 21.8 (Andreas Garpebring). Två häckningar i NV delen av landskapet, och dessutom ytterligare sex fynd under häckningstid är en ganska normal fyndbild.
Tidigt vårfynd: 1 honf rast Obbola industritipp, Uds 3.3 (Karl-Gunnar Rehn).
Höststräck: Totalt 25 sydsträckande stenfalkar med som mest fyra ex Klubben, Sörmjöle 14.9.

Lärkfalk *Falco subbuteo*
Häckningar: Åtta säkra och fyra troliga häckningar har inrapporterats och det är ungefär i linje med genomsnittet för 2010-talet. Fynden var väl spridda över landskapet. Utöver detta rapporterades fynd av fåglar under häckningstid från cirka 15 lokaler.
Tidigt vårfynd: 1 ex Gärde västra, Lövånger 20.4 (Allan Larsson).
Höststräck: 14 sydsträckande individer har rapporterats vilket är den tredje bästa summan genom åren. Hela fem ex Klubben, Sörmjöle 6.9 (Eskil Nygren, Lars Edenius).

Jaktfalk *Falco rusticolus*
Inte ett enda godkänt fynd under året. Man får nu gå tillbaka till 2013 för att hitta publicerade fynd. Sett över längre tid pekar fyndtrenden tydligt neråt de senaste 10-15 åren.

Pilgrimsfalk *Falco peregrinus*
Häckningar: 2 par på etablerade lokaler fick ut 2 resp 3 ungar. Återigen två lyckade häckningar, precis som under 2017-2018. Enstaka gamla pilgrimsfalkar sågs även på en kust- samt en inlandslokal under häckningstid men utan några egentliga tecken på häckning.
Höststräck: Endast fyra sydsträckande pilgrimsfalkar, trots god bevakning, har rapporterats. Under 2018 noterades nio ex. Höstrekordet är 31 från 2004, då god bevakning skedde från Hörnefors vattentorn.

Törnskata *Lanius collurio*
Häckningar: 1 ad par + 3 1K pull/nyligen flygga ungar Skärberget, Uds 14-24.7 (Birger Risberg, Ola Erlandsson, Martin Lagmo m.fl.),

1 ad par + 4 1K pull/nyligen flygga ungar Nyland, Hössjö 1.8 (Peter Sunesson), 1 ad hona + 3 1K föda åt ungar Lövselefjärden, Lövånger 3.8 (Niklas Lindberg Alseryd), 1 ad hane + 2 1K pull/nyligen flygga ungar Holmö by, Holmöarna 7.8 (Micael Jonsson, Per Hansson). Totalt fyra konstaterade häckningar samt dessutom noterad från ytterligare ca 20-talet lämpliga häcklokaler under häckningstid.

Varfågel *Lanius excubitor*
Inga konstaterade häckningar men uppgifter föreligger om ensamma fåglar eller par från ett 10-tal lokaler under häckningstid, väl spridda över landskapet.
Vinterfynd: Under jan-feb noterad på ca 28 lokaler runt om i landskapet, varav flertalet i och omkring Umeå. Under december sågs varfågel på sju olika platser omkring Umeå. Sannolikt rör sig vinterfynden om färre individer än vad rapporterna antyder då arten är mycket rörlig under vintern och det är troligt att samma individer noterats på flera olika lokaler. En försiktig bedömning ger att det bör handla om ca 15-20 ex under jan-feb och ca tre under december.

Lavskrika *Perisoreus infaustus*
Häckning: 1 ad par + 2 1K föda åt ungar Bergdal, Botsmark 19.6 (Ralf Norberg). Totalt 55 ex fördelade på 29 lokaler. Samtliga utom två fynd är från inlandslokaler på ett avstånd från kusten om minst ca 5 mil.
Kustnära fynd: 1 ad Svarthällviken, Bjuröklubb 29.5 (Erik Normark), 1 ex E4 väster om Innervik, Skellefteå 8.6 (Marcus Östman). Kustnära fynd av lavskrika är ovanliga, och då särskilt fynd under vår/sommar. Det troliga är dock att dessa fynd gällde kringflackande ungfåglar snarare än revirhållande individer.

Nötkråka *Nucifraga caryocatactes*
Inga säkra häckningar under året, men ett 10-tal noteringar av revirhävdande fåglar eller andra observationer som kan tyda på häckning. Samtliga inom någon mils radie från antingen Umeå eller Skellefteå. Sammanlagt har arten rapporterats drygt 600 gånger, där en absolut majoritet avser födosökande eller förbiflygande fåglar i och omkring Umeå och Skellefteå. Spridda fynd av arten förekommer dock över i stort sett hela landskapet.

Råka *Corvus frugilegus*
Under perioden 22.3 - 25.5 sågs uppskattningsvis minst 60 råkor fördelade på 29 lokaler, vilket är i linje med medel för de senaste åren. De flesta fynden är från slättlandskapen och kustlokaler i SO-delen av landskapet, men det finns även flera fynd från jordbruksbygderna i de mellersta och norra delarna.
Sommarfynd: 1 2K rast Gärde, bron vid Åviken, Lövånger 1.7 (Ralf Norberg).

Kråka *Corvus corone*
Många: 260 ex Fodercentralen, Holmsund 21.1 (Jonas F Grahn). En av de högsta vinter-summorna som finns noterad för Västerbotten i Artportalen.

Korp *Corvus corax*
Många: Max 84 ex Degermyrans soptipp, Skellefteå 1-26.1 (Mattias Laisfeldt, Håkan Engström), 75 ex

Dåvamyrans soptipp, Umeå 26.5 (Niklas Andersson, Joakim Lessmann, Agnes Eriksson).

Sidensvans *Bombycilla garrulus*
Häckning: 1 ad hona + 3 pull/nyligen flygga ungar Göransmarken, Rickleå, Bygdeå 22.7 (Per Wedholm). Dessutom rapporterad under häckningstid från ca 50 lokaler väl spridda över landskapet.
Höst: Totalt rapporterades endast knappt 1 500 sydsträckande sidensvansar, vilket är ett synnerligen lågt antal som under bättre år brukar kunna inräknas under en enda bra sträckdag vid t.ex. Sönnerstgrundet. Däremot sågs stora mängder med rastande sidensvansar i och kring Umeå stad under i stort sett hela senhösten/vintern. Från början av oktober finns över 20 uppgifter om flockar med minst 500 ex och hela sex noteringar om flockar på minst 1 000 ex. Anledningen är givetvis att många sidensvansar valde att stanna kvar i och kring Umeå då tillgången på rönnbär var mycket god. Från Skellefteå finns bara ett par höstnoteringar om flockar med minst 500 ex, var månne rönnbärstillgången sämre i de norra delarna av landskapet?

Tofsmes *Lophophanes cristatus*
Inga konstaterade häckningar under året men det föreligger fynd av totalt 48 ex som rapporterats med någon form av lägre häckningskriterier från sammanlagt 31 lokaler. Totalt finns rapporter från ca 100 olika lokaler väl spridda över landskapet. Då arten är en mycket utpräglad stannfågel torde de allra flesta gälla fåglar inom revir.

Lappmes *Poecile cinctus*
1 ex sträckförsök Tavastudden 28.9 (Emmanuel Naudot), 1 ex rast Blågrundet, Sörmjöle 8.10 (Christer Olsson), 1 ex rast Blågrundsudden 14.10 (Ralf Norberg). Med endast tre fynd av lika många individer blev 2019 ett av de sämre lappmesåren i Västerbotten. Antalet observerade individer per år har under 2010-talet pendlat mellan noll (2017) och 29 (2010). Under detta decennium har i medeltal 13 fåglar per år setts.

Blåmes *Cyanistes caeruleus*
Många: 200 ex sträckförsök Lövöudden 21.9 (Ola Erlandsson). I övrigt inga noterbart större rörelser alls av mesar längs kustbandet under hösten.

Trädlärka *Lullula arborea*
Samtliga: 1 ex rast Granvägen S Sävar, Nedre Sävarån 31.3 - 1.4 (Johan Forssell, Mikael Wikström, Joakim Öhman m.fl.), 1 ex rast Holmsunds återvinningscentral 12.4 (Lotta Berg, Åke Pettersson, Karl-Gunnar Rehn m.fl.), 1 ex Bergön, Uds 15.4 (Birger Risberg, Henrik Ramebäck), 1 ex str Västermarks naturreservat, Botsmark 16.4 (Andreas Garpebring), 1 ex str N Bjuröklubbs fyr 20.4 (Mattias Laisfeldt, Niklas Lindberg Alseryd), 1 ex sj Rödstensbackens naturreservat, Gravmark 25.4 (Andreas Garpebring), 1 ex str N Bjuröklubbs fyr 25.4 (Lars Bruks, Anders Lindström), 2 ex str N Bjuröklubbs fyr 30.4 (Andreas Garpebring, Anders Lindström), 2 ex sj Kåddisheden, Umeå 16-21.6 (Birger Risberg, Tommy Magnusson, Ralf Norberg m.fl.), 1 ex sj St Fjäderägg 6.7 (Anton Gustavsson), 1 ex Norra grusgropen,

Kullaheden, Umeå 12.7 (Andreas Garpebring), 2 ex Handelsvägen, Umeå 1.8 (Henrik Blommé), 1 ex rast Stöcke strandängar, Uds 20.9 (Christer Olsson), 1 ex Norrgaddens hamn, Holmögadd 28.9 (Thomas Sundström), 1 ex Obbola industritipp, Uds 29.9 (Emmanuel Naudot). Femton fynd av totalt 18 individer är en bra årssiffra för arten i Vb. Majoriteten av fynden utgörs av tillfälligt rastande eller förbisträckande individer. För andra året i rad saknas helt fynd från de klassiska grusgroparna på Bussjöheden S om Umeå, medan det fortfarande verkar förekomma revirhävdande individer på Kåddis-/Kullaheden V om Umeå där sammanlagt fem fåglar noterats på tre olika platser. Sommarfyndet av sjungande trädlärka på St Fjäder-ägg är intressant då miljön där mycket väl torde kunna lämpa sig som häckmiljö för arten.

Sånglärka *Alauda arvensis*
Då arten minskar kraftigt i hela landet och kunskapen om hur det går för den i Västerbotten är bristfällig har rrk gjort ett försök att sammanställa fynd av arten under häckningstid. Sammanlagt finns noteringar om ca 360 revirhävdande sånglärkor under perioden 1.5 - 15.8. En förkrossande majoritet är rapporterade från kust- och älvdalarnas slättlandskap. Endast två riktiga inlandsfynd föreligger, 1 ex sj Kronlund, Hällnäs 1.5 (Henrik Sporrong), 2 ex sj Stormyran, Missenträsk, Jörn 11.5 - 19.6 (Monica Berggren).
Under 2018 genomförde Länsstyrelsen en inventering av ortolansparv i jordbrukslandskap i främst de norra och mellersta delarna av landskapet. Vid dessa inventeringstillfällen noterades även antalet sånglärkerevir inom de ytor som besöktes. Inventeringen kan därför även ge en hyfsad fingervisning om tätheterna av sånglärka inom några utvalda jordbrukslandskap i Vb. Av de 360 rapporterade sånglärkorna räknades ca 250 in i samband med Länsstyrelsens inventering som täckte ca 5-10 procent av den bättre, mer aktivt brukade jordbruksmarken i landskapet. Om vi räknar med den högre siffran och utgår från i snitt liknade tätheter på övrig, likvärdig jordbruksmark borde det finnas ungefär 2 500 revirhävdande sånglärkor i dessa typer av marker i landskapet, och med den lägre siffran blir det ca det dubbla. Dessutom torde det finnas sånglärkor även i annan, suboptimal miljö. Om vi antar att det finns ytterligare 500-1 000 revir i sådan miljö hamnar vi på ett totalbestånd om ca 3 000-6 000 par. Alltså ganska exakt samma siffra som uppskattats i Olsson & Wiklund, 1999. Det är dock föga troligt att populationen legat stabil i landskapet de senaste 20 åren - så gissningsvis var Olsson & Wiklunds siffror vid det tillfället i underkant. Det ska givetvis även tilläggas, att även vår beräkning bygger på stora mängder osäkra data och gissningar.
Många: 145 ex Degernäs, västligaste fälten, Uds 30.3 (Tommy Magnusson), 100 ex Degernäsbäcken, S väg, Uds 31.3 - 8.4 (Ralf Norberg, Christer Olsson), max 300 ex Obsladan, Uds 31.3 - 12.4 (Micael Jonsson, Johan Forssell, Emmanuel Naudot m.fl.), 120 ex Grubbänget, Umeå 3.4 (Bertil Brånin), max 150 ex Röbäcksdalen, Uds 6-12.4 (Ulf

Skyllberg, Isak Vahlström, Christer Olsson), 100 ex Böleäng, Uds 10.4 (Ralf Norberg), 100 ex Djäkneböleslätten 18.4 (Andreas Garpebring). Till skillnad från snösparvarna som inte sågs rasta i några större mängder under våren uppträdde sånglärkorna i relativt rikliga mängder och i stora ansamlingar. Om man enbart summerar fynden med fler än 100 ex hamnar summan på drygt 1 000 rastande individer i slättlandskapen kring Umeå och Djäkneböle.

Berglärka *Eremophila alpestris**
1 ex str N Bjuröklubbs fyr 30.4 (Andreas Garpebring, Anders Lindström). Årets enda fynd utgjordes av en sträckande individ på en klassisk sträcklokal för tättingar. Fyndet ligger tidsmässigt typiskt för vårfynd av arten i Vb.

Korttålärka *Calandrella brachydactyla** (22/22 - 1/1)
1 ex rast Vitskärsudden 6.6 (Emmanuel Naudot). Fyndet gjordes under en period med ihållande S-SO-vind då det noterades flera andra långväga vagranter med sydostligt ursprung varför det ligger nära till hands att anta att även detta fynd härrör från artens sydostliga population. Första fyndet i landskapet sedan 2014.

Backsvala *Riparia riparia*
Häckningar eller möjliga häckningar: 30 par bobesök Öst-Tegs industriområde, Umeå 16.5 - 13.7 (Mats Strandberg, Sören Wulff, Pontus Wennesjö m.fl.), 25 par bobesök Brännlandsberget, Umeå 22.5 - 28.7 (Bertil Brånin, Ralf Norberg), 10 ex lämplig biotop Ytterbyn, Lövånger 28.5 - 2.6 (Albin Enetjärn, Mattias Laisfeldt, Joakim Wallström m.fl.), 4 par bobesök Skäftesberget, Skravelsjö, Umeå 1.6 (Peter Sunesson), 6 ad varnande grustäkt, S Finnliden, Norsjö 1.6 (Niklas Lindberg Alseryd), 6 ad lämplig biotop grustaget Övre Siknäs, Överklinten 13.6 (Erik Owusu-Ansah), 2 ex lämplig biotop Ruderatområde, Norra Tjärn, Skellefteå 13.6 (Staffan Andersson), 10 par bobesök Bergsboda, Uds 26.6 (Tommy Magnusson), 10 par bobesök Obbola masstipp 5-18.7 (Robert Stenmark, Joakim Linder, Ralf Norberg), 15 par föda åt ungar Stöningsberget, Innertavle 7.7 (Ralf Norberg), 6 par bobesök V Ersboda, Umeå 17.7 (Ralf Norberg), 2 pull Stenbackavägen, Skellefteå 16.8 (Erik Normark), 4 ex lämplig biotop Svansele dammängar, Norsjö 17.8 (Bengt Andersson). Sammanlagt ca 120 par fördelade på 13 kolonier, vilket är i paritet med de senaste årens fyndbild.
Tidigt fynd: 1 ex Täfteå reningsverk 28.4 (Gunnar Odell).

Ladusvala *Hirundo rustica*
Många: 1 700 ex Hällögern, Norum 31.7 (Alan Dalton), 400 ex Storavan, Stöcke 29.8 (Christer Olsson). Noteringen om 1 700 ex är den näst högsta fyndsiffran som i Artportalen finns rapporterad för arten i Vb. Det är dock en bit kvar till rekordet som är från den 24.5 1977 då 4 000 ex noterades över Villanäsbankarna, Uds.

Hussvala *Delichon urbicum*
Häckningar: Hussvalan är en av de arter som minskat kraftigast under senare år och från Västerbotten finns

inga större ansamlingar rapporterade under året, högsta summorna är för en handfull flockar om vardera 20-30 individer. Häckningar och möjliga häckningar finns noterade från ett 50-tal lokaler spridda över landskapet men rör överlag bara enstaka par eller smågrupper om upp till ca fem par.
Sent fynd: 1 ex Uttersjöbäcken, Lövånger 21.9
(Niklas Lindberg Alseryd).

Stjärtmes *Aegithalos caudatus*
Häckningar: Inga konstaterade häckningar under året och observationer av par eller ensamma fåglar under häcktid i lämplig miljö sågs på blott ca fem lokaler. Ett fynd sticker ut, 1 ad obs i häcktid, lämplig biotop Ullbergsträsk, byn, Missenträsk, Jörn 9.7 (Niklas Lindberg Alseryd). Stjärtmesen är ovanlig under häckningstid i landskapets inland.
Många: Inga riktigt stora inflöden av stjärtmes konstaterades under hösten, men smågrupper om några tiotal noterades i kustbandet. Fynd om minst 30 ex var 74 ex ringm St Fjäderägg 4.10 (Patrik Wildjang, Helena Hallgren), 45 ex rast Holmögadd 11.10 (Niklas Andersson, Joakim Lessmann, Lars Edenius), 52 ex str NV Trappudden, Holmön 14.10 (Per Hansson), 42 ex ringm St Fjäderägg 17.10 (Christer Olsson), 50 ex rast St Fjäderägg 18.10 (Christer Olsson), 30 ex str SV Sönnerstgrundet 26.10
(Ola Erlandsson).

Lövsångare *Phylloscopus trochilus*
Tidiga fynd: 1 ex Kammarviken, Sörmjöle 24.4 (Per Andersson), 1 ex sj Gamla fågeltornet, Bråsjön 25.4 (Ralf Norberg, Dag Österlund).
Sent fynd: 1 ex ringm St Fjäderägg 3.10 (Patrik Wildjang, Helena Hallgren).

Gransångare *Phylloscopus collybita*
Tidigt fynd: 1 ex Vitskärsudden 6-7.4 (Karl-Gunnar Rehn, Emmanuel Naudot, Ralf Norberg m.fl.).
Sena fynd: 1 ex rast St Fjäderägg 15.10 (Christer Olsson), 1 ex ringm St Fjäderägg 16.10 (Christer Olsson), 1 ex Strandpromenaden, Bonnstan, Skellefteå 19.10 (Erik Normark), 1 ex Moröhöjden, Skellefteå 20.10 (Mattias Laisfeldt), 1 ex Obbola industritipp, Uds 9.11
(Emmanuel Naudot).
Många: 571 ex ringm Danielsten, Bureå 20.8 - 27.9 varav 45 ex 8.9 (Linus Andersson), 223 ex ringm Gästerviken, Brattåsfjärden, Lövånger 21.8 - 6.10 varav 31 ex 14.9 (Mattias Laisfeldt, Katarina Lundström, Håkan Engström m.fl.), 40 ex rast Holmögadd 28.9 (Niklas Andersson, Joakim Lessmann, Thomas Sundström m.fl.).

Grönsångare
Phylloscopus sibilatrix
Totalt har ca 106 revirhävdande hanar fördelade på 68 lokaler rapporterats under året, vilket är i linje med årsmedel för det senaste decenniet. De allra flesta fynden är från landskapets kust- och slättbygder. Rena inlandsfynd är relativt ovanliga, under 2019 gjordes fem sådana: 1 ex sj Bastuträskbäcken, Bastuträsk Bjurholm 30.5 (Gunnar Odell), 1 ex sj Rönnfällan, Norsjö 8-24.6 (Anders Lindström, Lena Andersson), 1 ex sj Böjern, Hällnäs 8.6 (Ola Erlandsson), 1 ex sj Stormyran V Triblad-

berget, Vindeln 12.6 (Gudrun Norstedt), 1 ex sj Kronberget, Gravmark 14.6 (Henry Lingesten).
Sent fynd: 1 ex ringm St Fjäderägg 3.9 (Christer Olsson). Majoriteten av grönsångarna lämnar landskapet redan under juli-augusti, men fynd av enstaka individer under första halvan av september är inte allt för ovanliga.

Videsångare *Phylloscopus schwarzi** (5/5 - 1/1)
1 ex Lövöbådan, Hsk 24.10 (*Jan Melander, Johan Forssell m.fl.). Sjätte fyndet för Vb av denna långväga östliga flyttfågel utgör det första utanför Holmö-arkipelagen och blott det andra fältfyndet.

Kungsfågelsångare *Phylloscopus proregulus** (144/144 – 2/2)
1 1K ringm St Fjäderägg 29.9 (Joel Hallingfors, Elias Rankka, Eleonor Karlsson m.fl.), 1 ex rast Bjuröklubbs fyr 20-21.10 (Anders Lindström, Lena Andersson, Erik Normark). Två fynd under ett och samma år får numera ses som ett gott resultat för denna art som inte längre med säkerhet kan betraktas som årlig i Vb.

Tajgasångare
Phylloscopus inornatus
Samtliga: 1 ex Vattuögrarna, Djäkneboda 10.9 (Niklas Andersson), 1 ex Båtskäret, Holmöarna 10.9 (Per Hansson), 17 ex ringm St Fjäderägg 13-30.9 (Niklas Andersson, Sören Wulff, Joel Hallingfors m.fl.), 2 ex Skötgrönnan, Burvik 14.9 (Joakim Wallström, Patrick Degerman), 3 ex ringm Rönnfällan, Norsjö 18-21.9 (Thomas Birkö, Anders Lindström, Lena Andersson), 2 ex St Fjäderägg 21.9 (Niklas Andersson, Albin Enetjärn, Agnes Eriksson m.fl.), 1 ex Lövöbådan, Hsk 21.9 (Thomas Sundström), 1 ex Byviken, Holmön 22.9 (Ruben Bergh Drott, Andreas Drott), 1 2K+ ringm Danielsten, Bureå 25.9 (Linus Andersson), 1 ex Vattuögrarna, Djäkneboda 28.9 (Jörgen Andersson), 1 ex St Fjäderägg 28.9 (Patrik Wildjang, Helena Hallgren, Joel Hallingfors m.fl.), 3 ex Holmögadd 28-29.9 (Niklas Andersson, Joakim Lessmann, Johan Forssell m.fl.), 1 ex Ängsbacka naturreservat, Uds 27.10 (Jonas Jönsson). Sammanlagt noterades 35 individer under året, vilket är den lägsta årssumman sedan 2014 och klart lägre än medelvärdet för det senaste decenniet. Som vanligt dominerar kustlokaler stort, men noterbart är att hela tre exemplar ringmärktes vid Rönnfällan i Norsjö, en riktig inlandslokal belägen långt västerut i landskapet. Att en relativt begränsad ringmärkningsinsats på en lokal belägen långt från kustens flyttstråk fångar in hela tre tajgasångare under en säsong får en verkligen att undra över hur många individer som passerar obemärkt genom landskapet under en höst? Anmärkningsvärt är även det sena fyndet från den 27.10 i Ängsbacka naturreservat utanför Umeå vilket dock inte utgör nytt fenologirekord för senaste fynd av arten i Vb. Rekordet är från 18.11 1984.

Lundsångare
Phylloscopus trochiloides
Samtliga: 1 ex sj Hössjö östra 18.5 (Peter Sunesson), 1 ex sj Rönnholmen, Hörnefors 18.5 (Peter Sunesson), 1 ex sj Öllerskataviken, Holmöarna 18.5 (Per Hansson), 1 ex ringm St Fjäderägg 19.5 (Niklas Andersson,

Agnes Eriksson, Frida Johnsson m.fl.), 1 ex sj St Fjäderägg 19.5 (Niklas Andersson, Agnes Eriksson, Frida Johnsson m.fl.), 2 ex sj Holmö by, Holmöarna 20.5 (Per Hansson), 1 ex sj Stigen Grundskatan-Sillhällorna, Bjuröklubb 26.5 (Lena Andersson), 1 ex sj Oljehamnen, Bjuröklubb 26.5 (Mattias Laisfeldt), 1 ex sj Bjuröklubbsängen 26.5 (Mattias Laisfeldt), 1 ex sj Sjungande Dalen, Skellefteå 27.5 (Erik Normark), 1 ex sj Hagaviken, Bjurön, Bjuröklubb 1.6 - 17.7 (Staffan Andersson), 1 ex sj Moröbacke, Skellefteå 1.6 (Mattias Laisfeldt, Katarina Lundström), 1 ex sj Stora Orrbergets naturreservat, Tavelsjö 7.6 (Ralf Norberg), 1 ex sj Gebäckssundet, Holmöarna 9.6 (Micael Jonsson), 1 ex sj Torsjövattnet, Holmöarna 12.6 (Christer Olsson), 1 ex sj Skravelsjöbäcksravinen, Umeå 14-16.6 (Jonas Gustafsson, Tommy Magnusson, Ulf Skyllberg m.fl.), 1 ex sj Vattuögrarna, Djäkneboda 30.6 (Jörgen Andersson), 1 ex sj Sundstjärnen, Bjurön, Bjuröklubb 3-5.7 (Staffan Andersson, Fredrik Grahn), 1 ex sj Gammelbyns fäbodar, Burträsk 5.7 (Tobias Burlin), 1 ex sj Sönnerstgrundet 14-31.7 (Ralf Norberg, Birger Risberg), 1 ex sj Träskvägen, Djäkneboda 19.7 (Jörgen Andersson), 2 ex Grundskatan, Bjuröklubb 19.7 (Stefan Holmberg), 2 ex sj Bjuröklubbs fyr 19.7 (Niklas Lindberg Alseryd), 1 ex sj Bjuröklubbs fiskeläge 27.7 (Niklas Lindberg Alseryd), 1 ex sj Campingen, Bjuröklubb 28.7 (Katarina Stenman), 1 ex stationär Klintsjölänningen, Ånäset 29.7 (Per-Olof Nilsson), 1 ex Ålidhöjd, Umeå 26.8 (Micael Jonsson), 1 ex sj Skötgrönnan, Burvik 27.8 (Joakim Wallström, Patrick Degerman).
Årets totalsumma landar på 28 fynd av 31 individer varav 26 hördes sjunga. Årssumman är den högsta som har noterats i landskapet. Holmöarna och Bjuröklubb fortsätter att vara de i särklass bästa lokalerna för arten och mer än hälften av årets fynd kommer därifrån. Antalet individer på de bägge lokalerna är dock svårbedömt då det oftast bara föreligger enstaka noteringar av arten från olika dellokaler under olika dagar. Totalantalet kan alltså vara något överskattat om samma individ har rört sig mellan olika dellokaler. Sammantaget bedömer vi dock att det troligast handlar om olika individer. Fynden av en sjungande och en ringmärkt individ på St Fjäderägg 19.5 rör olika individer.

Sävsångare
Acrocephalus schoenobaenus
Häckningstid: Ca 90 sjungande hanar fördelade på 40 lokaler varav hela 17 ex Nedre Sävaråns naturreservat, Sävar 7-8.6 (Andreas Garpebring, Aron Dynesius, Isak Vahlström). En klar majoritet av fynden är från kust- och slättbygdsområden.

Busksångare
Acrocephalus dumetorum
Samtliga: 1 ex sj Holmögadd 19.5 (Lars Edenius, Joakim Lessmann, Christer Larsson), 1 ex sj Ängsbacka, nära E12, Uds 22.5 (Tommy Andersson, Emmanuel Naudot), 1 ex sj Älvtået, Västerhiske, Umeå 30.5 (Sven Hellqvist), 1 ex sj Medleforsparken, Skellefteå 2-5.6 (Erik Normark, Staffan Andersson, Disa Fjellström m.fl.), 1 ex sj Ring-

märkardungen, T-vägen, Uds 4.6 (Birger Risberg), 2 ex sj Patholmsviken, Holmsund 5-19.6 (Joakim Linder, Johan Forssell, Martin Lagmo m.fl.), 1 ex sj Rovön, Skellefteå 8-12.6 (Erik Normark), 1 ex sj Uddstigen, Djäkneboda 9.6 (gnm Niklas Andersson), 1 ex sj Ekmans kulle, Uds 9-13.6 (Andreas Garpebring, Tommy Andersson, Mattias Lindberg m.fl.), 1 ex sj Dammen N jvg, Uds 9.6 (Andreas Garpebring), 1 ex sj Holmö by, Holmöarna 12.6 (Christer Olsson), 1 ex sj Omberget, Holmsund 14-15.6 (Joakim Lessmann, Henrik Ramebäck, Mikael Wikström), 1 ex sj Hössjö by 18-25.6 (Peter Sunesson, Tora Byström), 1 ex sj Kvarnbäcken, Hössjö 18.6 (Peter Sunesson), 1 ex sj Baggböle herrgård, Umeå 19-20.6 (Kjell Grankvist, Birger Risberg), 1 ex sj V Spöland, Vännäsby 23.6 (Rolf Sandberg), 1 ex sj Risvattnet, N Flarken, Ånäset 26.6 (Jörgen Andersson), 1 ex sj Stämningsgården, Lindalmström, Skellefteå 28.6 (Erik Normark), 1 ex sj Västanträsk, Bygdsiljum 2.7 (Niklas Lindberg Alseryd), 1 ex Holmö by, Holmöarna 7.8 (Micael Jonsson).
Tjugo fynd av totalt 21 individer är i linje med antalet för de senaste åren men alltjämt en hög siffra sett till artens uppträdande under lite längre tid. Samtliga fynd utom ett har gällt sjungande individer.

Rörsångare
Acrocephalus scirpaceus
Häckning: 1 par upprörd, varnande Obbola industritipp, Uds 24-25.7 (Niklas Andersson, Agnes Eriksson, Johan Forssell). Fyra ex, varav minst två utgjordes av 1K-fåglar, ringmärktes på samma lokal under perioden 4-16.8 (Andreas Garpebring, Jan Roslin, Darius Strasevicius m.fl.).
Övriga fynd: 1 ex sj Ängsbacka, nära E12, Uds 7-11.6 (Birger Risberg, Tommy Magnusson, Kerstin Årdahl m.fl.), 1 ex sj Lövöudden 18.6 (Gunnar Ekenberg), 1 1K ringm Danielsten, Bureå 31.8 - 1.9 (Linus Andersson).
Första konstaterade häckningen i landskapet sedan 2002. Utöver häckningen blott tre fynd där två utgjordes av korttidssjungande individer utanför lämplig häckbiotop och ett gällde en ringmärkt fågel.

Kärrsångare *Acrocephalus palustris*
Häckning: 1 par föda åt ungar Obbola industritipp, Uds 9.6 - 24.7 (Emmanuel Naudot, Niklas Andersson, Agnes Eriksson m.fl.).
Övriga fynd: 1 ex sj Hörnåns utlopp, Hörnefors 22.5 (Tommy Magnusson, Eskil Nygren), 1 ex sj Sandvik, Holmsund 27.5 (Hans Gardfjell, Kerstin Årdahl), 1 ex sj Ålidhöjd, Umeå 5-16.6 (Albin Enetjärn, Micael Jonsson, Henrik Ramebäck m.fl.), 1 ex sj Norrgadden, Holmögadd 7-8.6 (Lars Edenius, Jan Melander), 1 ex sj Strand 203, Brånsjön 7.6 (Thomas Ågren), 1 ex sj Långsjön, Överklinten 8.6 (Sören Wulff), 1 ex sj Strömbäck 10.6 (Jan Melander), 1 ex sj Hällastrand, Uds 12.6 (Micael Jonsson), 2 ex sj Patholmsviken, Holmsund 13-21.6 (Mattias Lindberg, Christer Olsson, Emmanuel Naudot m.fl.), 1 ex sj Baggböle Arboretum Norr, Umeå 16.6 (Ralf Norberg), 1 ex sj S Lustigkulla, Bygdeå 22.6 (Niklas Andersson), 1 ex sj Nagelhamnsviken, Yttre Västerfjärden 28.6 (Joakim Linder), 1 ex sj Gum-

Eksångare Foto: Niklas Andersson

bodahamn, Ånäset 30.6 (Leif Bildström), 1 ex sj Anderssons väg, Obbola 2.7 (Robert Stenmark).
Från 80-talet och framåt finns det fynd med starka indicier på häckning av arten i landskapet t.ex. från Holmö by, Holmöarna 1984 och 1986 samt vid Baggböle Herrgård, Umeå 2004 men årets fynd vid Obbola industritipp utgör den första säkerställda häckningen i Västerbotten! Utöver denna ytterligare 15 sjungande fåglar vilket är en hög årssumma men fortfarande en bra bit från rekordåret 2011 då det rapporterades 26 individer i landskapet.

Eksångare *Iduna pallida***
(1/1 - 1/1)
1 ex rast Holmögadd, Holmöarna 7-8.6 (*Niklas Andersson, Joakim Lessmann, Lars Edenius m.fl.). Andra fyndet för Vb och tillika blott tionde fyndet för landet! Fyndet gjordes efter en tids ihållande vindar från S-SO och samma dag noterades det även en rödsångare på samma lokal vilket återigen visar vilken potential ön Holmögadd har för felflugna rariteter från SO vid rätt väderläge!

Härmsångare *Hippolais icterina*
Totalt ca 45 sjungande hanar fördelade på 35 lokaler vilket är en hög summa för Vb. Möjligen utgör den en överskattning då några rapporter från Umeås och Skellefteås utkanter kan gälla samma fåglar som hörts från olika platser, alternativt bytt sångplats mellan olika dygn.
Inlandsfynd: 1 ex sj Flakabäck, Vindeln 26.5 (Lars Bruks), 2 ex sj Bastuträskbäcken, Bastuträsk, Bjurholm 5-17.6 (Gunnar Odell), 1 ex sj. Orrböle 8, Tväråbäck, Vännäs 10-21.6 (Jonas F Grahn). Härmsångaren är alltjämt sällsynt i Västerbottens inland varför fynd där förtjänar att uppmärksammas särskilt. Owusu-Ansah, Emmanuel Naudot, Lars Edenius m.fl.), 1 ex sj S Hössjö 3-6.8 (Peter Sunesson). Tio fynd av totalt 11 individer är något över medel sett till de senaste åren.

Gräshoppsångare *Locustella naevia*
Samtliga: 1 ex sj Tväråmark, Sävar 4.6 (Per Johan Ulfendahl, Andreas Press), 1 ex sj Stensborg, Ånäset 8-26.6 (Niklas Andersson, Hanna Eriksson, Jörgen Andersson m.fl.), 1 ex sj Hertsånger, Ånäset 8.6 (Niklas Andersson, Jörgen Andersson, Agnes Eriksson), 1 ex sj Vebomark, Lövånger 9.6 (Anders Lindström, Lena Andersson), 1 ex sj Myckle, Skellefteå 11-20.6 (Staffan Andersson, Per Lif, Lars Lindmark m.fl.), 1 ex sj Åbyn, Kvarnbacken, Burträsk 24.6 (Michael Sundbom), 2 ex sj Burträsk 25.6 - 24.7 (Tobias Burlin, Henry Lingesten, Joakim

Linder m.fl.), 1 ex sj Bygdeträsk, Bygdsiljum 2.7 (Niklas Lindberg Alseryd), 1 ex sj Tallfröplantagen, SV flygplatsen, Uds 3-14.7 (Erik Owusu-Ansah, Emmanuel Naudot, Lars Edenius m.fl.), 1 ex sj S Hössjö 3-6.8 (Peter Sunesson). Tio fynd av totalt 11 individer är något över medel sett till de senaste åren.

Flodsångare *Locustella fluviatilis*
1 ex sj Rickleå, Bygdeå 6-10.6 (Jörgen Andersson, Niklas Andersson, Jörgen Fritzson m.fl.), 1 ex sj dammen, Sörbyn, Holmön 13.6 (Per Hansson). Precis som för de tre senaste åren blev 2019 återigen ett år med få fynd av arten i landskapet. 2014 års toppnotering om 24 individer ter sig allt mer avlägset.

Svarthätta *Sylvia atricapilla*
Inlandsfynd under häckningstid: 1 ex sj Harrselefors, Vännäs 11.6 (Rolf Sandberg), 1 ex sj Bastuträskbäcken, Bastuträsk, Bjurholm 13-17.6 (Gunnar Odell), 1 ex sj Rönnfällan, Norsjö 24.6 (Anders Lindström, Lena Andersson), 1 ex sj Mariedal, Vindelforsarna, Vindeln 25.6 (Andreas Garpebring), 1 ex sj Österjörn, Jörn 26.6 (Mattias Laisfeldt). Svarthättan är fortfarande rätt ovanlig i Västerbottens inland varför det känns värt att uppmärksamma sjungande individer utanför artens normala utbredningsområde i kust- och slättbygderna.
Vinterfynd (jan-mars): 1 hona Grubbe, Umeå 1-4.1 (Hans Bång, Bertil Bränin, Karl-Gunnar Rehn), 1 ex Folkparksvägen, Holmsund 3.1 (Antoine Bos), 1 hane Strömbäck 4-15.1 (Ernst Brändström, Mats Strandberg, Torbjörn Yttergren m.fl.), 1 hane Hörnefors 19.1 (Lars Berggren, Lars Edenius, Eskil Nygren), 1 hona Björnvägen 178, Umeå 20.1 (Rolf Sandberg).
Vinterfynd (nov-dec): 1 hane Tavastenstigen, Täftelandet 3.11 (Emmanuel Naudot), 1 hane Häggbärsgatan 31, Kåge 3.11 (Margaretha Sene Karlsson), 1 hona Haddingen 57, Tavelsjö 6-7.11 (Tommy Magnusson), 1 par Bjuröklubbs fyr 7-8.11 (Anders Lindström, Lena Andersson), 1 hane Ö Ersboda, Umeå 16.11 (Niklas Andersson), 1 hona Skatudden, Skellefteå 24.11 (Ulf Boström), 1 hona Berghem, Umeå 26.11 (Birger Risberg), 1 ex Trastvägen, Mariehem, Umeå 27-28.11 (Jan Nilsson), 1 hane Västerbacken, Holmsund 27.11 (Joakim Linder), 1 hane Öbacka Strand, Umeå 29.11 (Ann-Katrin AX Sjögren), 1 hane Gammåkersvägen 7, Täfteå 16.12 (Gunnar Odell), 2 hanar Linåkersvägen 8, Öst-Teg, Umeå 20-30.12 (Åsa Westin Wikström, Ralf Norberg, Ola Sundberg m.fl.), 1 ad hane Mobackavägen 12, Skellefteå 21.12 (Jan Burstedt), 1 ad hane Holmö kyrkväg 55, Holmöarna 23.12 (Per Hansson).
Fem ex i januari och fem i december är klart bättre än under föregående år men klart lägre än de toppnoteringar på fler än tio fåglar som var vanliga för några år sedan.
Många: 7 ex sj Holmögadd 8.6 (Johan Forssell, Mikael Wikström, Emmanuel Naudot).

Höksångare *Sylvia nisoria**
(47/47 - 1/1)
1 1K ringm Gästerviken, Brattåsfjärden, Lövånger 7.9 (Mattias Laisfeldt, Niklas Andersson). Årets fynd

stämmer väl med den gängse fyndbilden för arten i landskapet, dvs. höstfynd av ungfåglar och oftast i samband med ringmärkning.

Ärtsångare *Sylvia curruca*
Tidigt fynd: 1 ex sj Bråsjön 30.4 (Micael Jonsson).
Sena fynd: 1 ex Lövöudden 28.10 - 3.11 (Joakim Linder, Emmanuel Naudot, Johan Forssell m.fl.), 1 ex Tavastögern 5.11 (Jan Melander).
Många: 30 ex rast Holmögadd 7.6 (Niklas Andersson, Joakim Lessmann, Lars Edenius m.fl.).
Två extremt sena observationer av ärtsångare, varav fyndet på Tavasten utgör nytt fenologi-rekord för arten i Västerbotten (gamla rekordet är från 3.11 2012). Det är fullt rimligt att rapporterna från Lövöudden och Tavasten skulle kunna gälla samma individ, men rrk väljer att publicera dem som två olika fynd. Åtminstone det från Lövöudden är väl dokumentet med foton och fågeln i fråga ska även ha hörts locka. Mycket tyder på att denna, och troligen även Tavastenfågeln, tillhör någon av de sydöstliga underarterna av ärtsångare. Då kunskapsläget vad gäller ärtsångarkomplexets olika taxonomiska enheter är bristfälligt och det även inte har skickats in några raritetsrapporter som beskriver fåglarna väljer rrk att publicera fynden som ärtsångare av obestämd underart. Om ny information inkommer eller ny kunskap uppstår kan fynden tas upp tillgranskning igen.

Törnsångare *Sylvia communis*
Häckningar: 1 ad föda åt ungar Bergsboda, Uds 26.6 (Anna Sundelin), 1 ad + 3 pull/nyligen flygga

Rödsångare Foto: Niklas Andersson

ungar Göransmarken, Rickleå, Bygdeå 22.7 (Per Wedholm), 1 ad föda åt ungar Gran, Umeå 24.7 (Roland Jansson). Sammanlagt har det rapporterats ca 140 revirhävdande hanar fördelat på ca 110 lokaler. En stor majoritet av dessa ligger i landskapets SO del. Överlag få revir har rapporterats från Holmöarna, vilka annars brukar räknas som artens starkaste fäste i landskapet. Anledningen är troligen begränsad skådaraktivitet på ögruppen under perioden för artens huvudsakliga sångaktivitet (juni månad).

Rödsångare *Sylvia iberiae/subalpina/cantillans*** (0/0 - 1/1)
1 2K hona Holmögadd 7.6 (Niklas Andersson). Fågeln i fråga sågs bara kort och fotograferades av observatören. Varken läte eller sådana dräktdetaljer som möjliggör säker bestämning kunde dokumenteras. Rödsångarkomplexet består av tre mycket närstående och snarlika arter, rostsångare, moltonisångare och rödstrupig sångare, som tidigare ut-

gjorde arten rödstrupig sångare. Då fyndet gjordes efter ihållande S-SO vind och samma dag som det sågs en Eksångare på ön är det kanske inte en särskilt vild gissning att även denna fågel hade sitt ursprung i sydost och alltså troligen hör till arten rödstrupig sångare. Förstafynd för Vb.

Gärdsmyg *Troglodytes troglodytes*
Häckningar: 1 ad + 4 1K föda åt ungar, Holmsunds motionsspår 1.8 (Joakim Linder), 1 ad + 4 1K föda åt ungar, Gumbodahamn, Ånäset 5.8 (Leif Bildström), 2 ad + 3 1K föda åt ungar, Bastuträskbäcken, Bastuträsk Bjurholm 19.8 (Gunnar Odell).
Revirhävdande fåglar finns noterade från ca 130 platser runt om i Västerbotten, men med en stark koncentration till landskapets SO delar. Det är en slående skillnad i täthet mellan fyndplatser runt Umeå och Skellefteå, vilket sannolikt speglar en faktisk skillnad i förekomst. Den kraftiga expansionen av arten i Västerbotten tycks i nuläget ännu inte riktigt ha tagit fart i hela Skellefteåbygden. I det kuperade landskapet runt Bygdsiljum och Burträsk är dock arten idag välspridd och sitter överallt på lämpliga lokaler.
Vinterfynd: 1 ex Djupsundsbäcken, Holmsund 17-19.1 (Birger Risberg, Andreas Garpebring, Antoine Bos m.fl.), 1 ex Obbola industritipp, Uds 20-28.12 (Joakim Linder, Kerstin Årdahl).

Nötväcka *Sitta europaea*
Sju konstaterade häckningar, varav en misslyckad, är ett klart lägre antal än vad som rapporterats in de senaste åren. Att detta på något sätt skulle spegla en tillbakagång för arten i Västerbotten är dock föga troligt. Istället speglar det nog att arten numera är så vanlig att rapporteringsviljan sjunkit.

Trädkrypare *Certhia familiaris*
Många: 20 ex rast Holmögadd 28.9 (Niklas Andersson, Joakim Lessmann, Lars Edenius m.fl.).

Stare *Sturnus vulgaris*
Häckningar: Totalt noterades 10 säkra häckningar, vilket är en låg siffra. Om man även räknar in fynd rapporterade med lägre häckningsindicier finns fynd från ca 50 lokaler om sammanlagt drygt 200 fåglar som kan gälla häckningar. I samband med en av Länsstyrelsen initierad inventering efter ortolansparv i jordbrukslandskapet i landskapets norra och mellersta delar noterades bitvis glädjande höga tätheter av starar, exempelvis 37 ex Grimsmark/Vebomark jordbrukslandskap 28.5 (Albin Enetjärn), 26 ex Ånäset/Kålabodas jordbrukslandskap 30.5 (Albin Enetjärn).
Vinterfynd: 3 ex Fodercentralen, Holmsund 1-23.1 (Niklas Andersson, Christer Olsson, Billy Lindblom m.fl.), 1 ex Forslundagymnasiet, Umeå 1.1 - 19.2 (Lars Edenius, Niklas Lindberg Alseryd, Bertil Brånin m.fl.).
Många: Under perioden 5.7 - 2.10 finns ett stort antal noteringar av starflockar med minst 100 individer, varav flertalet är från Umeå och dess närhet. Det vore mycket intressant att veta ursprunget för alla de fåglar som samlas i stora flockar kring Umeå under denna tid på året, då den tynande lokala starstammen knappast hyser nog med fåglar för att bygga

upp så pass stora koncentrationer. Fynd om minst 500 individer var 1 000 ex Länsstyrelsen, Umeå 30.8 (Erik Owusu-Ansah), 800 ex T-vägen, Uds 2.9 (Ralf Norberg), 1 000 ex Lasarettsrondellen, Umeå 5.9 (Ola Erlandsson), 600 ex Stöcksjö by, Umeå 30.9 (Christer Olsson, Karl-Gunnar Rehn).

Ringtrast *Turdus torquatus*
Vårfynd: Under perioden 20.4 - 2.6 har 16 ringtrastar rapporterats, vilket är klart under snittet som brukar ligga på ca 30 fynd sett till de senaste åren. Anmärkningsvärt är dock att hela fyra av fynden är från inlandet: 1 hane Häggnäs, Vindeln 27.4 (Tommy Magnusson), 1 hane Bodbysund, Burträsk 3.5 (Mattias Laisfeldt), 1 hane Karsträsk, Bastuträsk 4.5 (Bo-Göran Persson), 1 hane Gottland, Hällnäs 15.5 (Bo Åström).
Sommarfynd: 1 hane St Fjäderägg 2.6 (Andreas Garpebring). Mycket ovanligt med sommarfynd.
Höstfynd: 1 ex Ravinen, Nordanå, Skellefteå 11.10 (Erik Normark), 2 ex St Fjäderägg 12-15.10 (Christer Olsson, Ann-Katrin Sjögren).

Koltrast *Turdus merula*
Vinterfynd: Under årets två första månader rapporterades ca 66 övervintrande koltrastar, medan siffran för årets sista månad landade på 33 exemplar. Flertalet av fynden är från Umeå och Skellefteå samt omgivande tätorter. Antalet fynd är överraskande nog klart lägre än för flera av de senaste åren. Att det enbart noterats dryga 30-talet koltrastar i december 2019 får anses märkligt med tanke på att den goda bärtillgången gjorde att andra trastarter stannade kvar i betydligt högre utsträckning än normalt.

Björktrast *Turdus pilaris*
Många: 1 000 ex Landsförsamlingens kyrka, Skellefteå 5.10 (Mattias Laisfeldt, Patrick Degerman, Joakim Wallström), 1 100 ex Gran, Umeå 10-22.10 (Christer Olsson, Roland Jansson), 1 000 ex Gluntens väg, Umeå 16.12 (Ann-Katrin Sjögren). Den stora mängden med bär, främst rönnbär, gjorde att stora mängder trast dröjde sig kvar i landskapet långt in på vintern.

Rödvingetrast *Turdus iliacus*
Vinterfynd: 1 ex Ersmark, Umeå 1.12 (Ralf Norberg, Johan Forssell, Viktor Boström m.fl.), 1 ex V Ersboda, Umeå 1.12 (Christer Olsson), 1 ex Berghem, Umeå 4.12 (Birger Risberg), 1 ex Gimonäs, Umeå 4-12.12 (Christer Olsson), 2 ex Bergsgården, V Mariehemsängarna, Umeå 18.12 (Birger Risberg), 1 ex Västerhiske, Umeå 21.12 (Roland Jansson), 1 ex Edensgatan, Prästbordet, Skellefteå 29.12 (Erik Normark).
Många: 608 ex str S Hällögern, Norum 4.10 (Alan Dalton).
Sju fynd av totalt åtta rödvingetrastar i december är en hög siffra och den kan tveklöst härledas till den kopiösa mängden rönnbär som ännu i december klädde in många av landskapets rönnar.

Taltrast *Turdus philomelos*
Sena fynd/vinterfynd: 1 ex Sofiehem, Umeå 21.11 (Christer Olsson), 1 ex Carlshem, Umeå 19.12 (Birger Risberg). Det är mycket ovanligt att taltrastar försöker sig på att övervintra i Västerbotten och fynd under november - december rör troligen kvarstan-

Hybridtrast Foto: Mikael Wikström

nande individer, kanske av östligt ursprung, som antingen blivit kvar på grund av någon skada eller sjukdom, eller som ännu inte lämnat landskapet då det fortfarande funnits hyfsade mängder

Dubbeltrast *Turdus viscivorus*
Vinterfynd: 1 ex Carlshem, Umeå 5.12 (Christer Olsson).
Många: 120 ex str SV Tavastudden 28.9 (Emmanuel Naudot), 106 ex str N Hällögern, Norum 1.10 (Alan Dalton), 221 ex samt 344 ex str S Hällögern, Norum 3.10 resp 4.10 (Alan Dalton), 145 ex Kläppudden, Norrmjöle 6.10 (Christer Olsson). Totalt noterades 1 223 sträckande dubbeltrastar under hösten, vilket bara är något fler än vad som noterades under en enda rekorddag på Sönnerstgrundet 25.9 2018.

Svarthalsad trast x bruntrast/rödtrast *Turdus atrogularis x eunomus/naumanni*** (1/1 - 1/1)
1 hane Ersmark, Umeå 29.11 - 10.12 (Joel Hallingfors*, Ralf Norberg, Christer Olsson m. fl.) En hane av vad som bedöms utgöra en hybrid mellan svarthalsad trast och bruntrast/rödtrast uppehöll sig under nästan två veckors tid inne i Ersmark utanför Umeå där den sågs äta rönnbär. Fågeln i fråga uppvisade drag av både svarthalsad trast och bruntrast, medan inslag som tyder på inblandning av rödtrast saknades eller var mycket subtila. Men då kunskapen om dessa typer av trasthybrider ännu är bristfällig så publiceras fyndet som svarthalsad trast med inblandning av brun-/rödtrast. Fyndet är det andra för Vb av denna hybridtyp.

Rödhake *Erithacus rubecula*
Vinterfynd (jan-feb): 1 ex Holmsund 13.1 (Joakim Linder).
Vinterfynd (nov-dec): 1 ex Lövöbådan, Hsk 1-2.11 (Thomas Sundström), 1 ex Lillklyvan, Hsk 1.11 (Thomas Sundström), 1 ex Gimonäs lövsumpskog, Umeå 2.11 (Christer Olsson), 1 ex Gumbodahamn, byn, Ånäset 22.11 (Leif Bildström), 1 ex Västerbacken, Holmsund 24.11 (Ingela Källén, Tore Dahlberg), 1 ex Aldermorberget, Täfteå 8.12 (Ulf Skyllberg), 1 ex Granvägen 5, Nedre Sävarån 15.12 (Mikael Wikström), 1 ex Berghem, Umeå 27-31.12 (Viggo Norrby, Birger Risberg).
Många: 50 ex rast Holmögadd 11.10 (Niklas Andersson, Joakim Lessmann, Lars Edenius).
Endast ett januarifynd och tre decemberfynd under året är låga antal jämfört med för många av de senaste milda vintrarna då allt fler rödhakar har provat på att övervintra i Västerbotten.

Tajgablåstjärt *Foto: Emmanuel Naudot*

Blåhake *Luscinia svecica*
Sommarfynd: 1 ad hane Vikvägen, Holmön 28.6 (Jonas Lundberg). Sommarfynd av blåhakar är ovanliga i Västerbotten, men rapporteras ändå med ojämna mellanrum. En spekulation är att det kan handla om fåglar som misslyckats med häckningen och därefter drar runt långt från potentiella häckplatser innan de ska flytta mot SO igen.

Näktergal *Luscinia luscinia*
Samtliga: 1 ex sj Vadasberget, Hössjö 27-28.5 (Peter Sunesson, Ralf Norberg, Martin Lagmo), 1 ex sj Vindelälvens mynning, Vännäsby 27.5 - 1.6 (Ralf Norberg, Tommy Magnusson), 2 ex sj Gran, Umeå 30.5 - 17.6 (Roland Jansson, Tommy Magnusson, Henrik Blommé m.fl.), 2 ex sj Bergviken, Nedre Sävarån 5-7.6 (Per Johan Ulfendahl, Andreas Garpebring, Isak Vahlström m.fl.), 1 ex sj Ängsbacka, nära E12, Uds 6-15.6 (Isak Vahlström, Håkan Olsson, Jonas Jönsson m.fl.), 1 ex sj Yttre Storbäcken, Robertsfors 6.6 (Jörgen Andersson), 1 ex sj Ljumviken, Holmsund 6.6 (Joakim Linder), 1 ex sj Hörnåns utlopp, Hörnefors 7-12.6 (Andreas Garpebring, Sofia Lundman), 1 ex sj Gammbyn, Flarken, Ånäset 8.6 (Niklas Andersson, Agnes Eriksson, Per-Olof Nilsson m.fl.), 1 ex sj Karlsvik, Obbola 12-20.6 (Jan Melander, Kerstin Årdahl, Joakim Linder m.fl.), 1 ex sj Gammelbyn, Lövånger 18.6 (Anders Lindström), 1 ex sj Lövöudden 25.6 (Åsa Hagner). Årets 12 fynd av totalt 14 individer är under medel. Som vanligt flest fynd i landskapets sydöstra delar.

Tajgablåstjärt *Tarsiger cyanurus**
(27/27 - 2/2)
1 honf Vitskärsudden 13.4 (Emmanuel Naudot), 1 honf ringm St Fjäderägg 18-21.9 (Niklas Andersson, Albin Enetjärn, Agnes Eriksson m.fl.). Septemberfyndet på St Fjäder-ägg ligger helt i linje med artens fyndbild i landskapet under de senaste decennierna medan vårfyndet från den 13.4 på Vitskärsudden sticker ut rejält. Fyndet är inte bara extremt tidigt ur ett norrländskt perspektiv, utan även sett till riket som helhet. Endast tre fynd med tidigare datum existerar, och samtliga är från den sydligaste delen av landet. Ett fynd från den 20.4 utanför Kiruna 2001 torde dock vara jämförbart vad avser extremdatum och nordligt läge. Det är frestande att spekulera i om inte de tidiga vårfynden av tajgablåstjärtar rör individer som flyttat åt SV istället för SO under hösten och sedan lyckats övervintra i Europa eller Nordafrika.

Svartvit flugsnappare
Ficedula hypoleuca

Mindre flugsnappare *Foto: Niklas Andersson*

Tidigt fynd: 1 ex sj Sofiehem, Umeå 24.4 (Christer Olsson).
Sent fynd: 2 ex rast Holmögadd 28.9 (Niklas Andersson, Thomas Sundström, Joakim Lessmann m.fl.).

Mindre flugsnappare
Ficedula parva
Häckning: 1 par, plus ytterligare 1 hane och minst 4 flygga ungar noterades vid Bjuröklubbs kapell 6.6 - 16.7 (Niklas Lindberg Alseryd, Jörgen Fritzson).
Trolig häckning: Även detta år uppehöll sig ett par på ön Stora Tuvan, Uds 19.5 - 12.7 (Albin Enetjärn, Isak Vahlström, Pontus Wennesjö m.fl.) där de bland annat hördes varna, några ungar noterades dock inte detta år.
Övriga fynd under häckningstid: 1 ex sj Kåddisholmen, Umeå 20-22.5 (Bertil Brånin), 1 ex sj Gimonäs lövsumpskog, Umeå 20.5 (Tommy Andersson), 1 ex sj Kågegården, Kåge 22.5 - 7.6 (Albin Enetjärn, Joakim Wallström, Anders Johansson m.fl.), 2 ex sj Grundskatan, Bjuröklubb 26.5 - 3.6 (Mattias Laisfeldt, Anders Lindström, Lena Andersson), 1 ex sj Obbola industritipp, Uds 27.5 (Christer Olsson), 1 ex sj Holmö by, Holmöarna 28.5 (Christer Olsson), 1 ex sj Ängsbacka naturreservat, Uds 30.5 (Niklas Andersson, Jörgen Andersson), 1 ex sj Gransumpskog NV Tidesviken, Nedre Sävarån 30.5 (Mikael Wikström), 1 3K+ hane sj Holmögadd 7.6 (Niklas Andersson, Joakim Lessmann, Lars Edenius m.fl.), 1 ex sj Brukshundsklubben, Ön, Umeå 9-10.6 (Jan Melander, Tommy Andersson), 1 ex sj Sjungande Dalen, Skellefteå 11.6 (Erik Normark), 1 hane sj Siahuskläppen, Hössjö 17-25.6 (Peter Sunesson, Joakim Linder), 1 ad sj Klintforsån, Granlund, Skellefteå 19.6 (Erik Normark), 1 ex sj Gumbodahamn, Ånäset 20.7 (Leif Bildström).
Under året noterades totalt 18 revirhållande hanar fördelat på 16 lokaler i landskapet. Samtliga fynd är från landskapets kustområde. Rrk gör bedömningen att det totalt rörde sig om 30 individer (exklusive ungar från konstaterad häckning) vilket är en hög summa och i paritet med den för förra året. Utöver fynd under häckningstid gjordes fynd av 10 rastande fåglar under vår- och höstflytt. Flertalet fynd härrör från kustlokaler som Holmön, Stora Fjäderägg och Bjuröklubb.

Svart rödstjärt
Phoenicurus ochruros
Möjlig häckning: 1 hane revir Öst på stan, Umeå 15.5 - 6.8 (Arne Ekström, Ann-Katrin Sjögren, Joakim Linder m.fl.).
Övriga fynd: 2 honf Sågverket, Holmsund 7.4 (Joakim Lessmann), 1

ad hane sj Innertavle, Umeå 24.4 (Billy Lindblom), 1 2K+ hane Byviken, Holmön 11.5 (Micael Jonsson), 1 honf Lillskärsudden 13.5 (Ralf Norberg, Birger Risberg), 1 hona Grundskatan, Bjuröklubb 26.5 (Mattias Laisfeldt, Anders Lindström, Lena Andersson).
Årets sex fynd av sju individer är något fler än vad som normalt registreras under ett år. Som vanligt är samtliga fynd gjorda i kustregionen.

Rödstjärt *Phoenicurus phoenicurus*
Sent fynd: 1 ex Långviksskatan, Täftelandet 15.10 (Maud Tyboni).
Ett sent fynd av denna tropikflyttare, men fortfarande långt till fenologirekordet som sattes den 1.11 1968.

Buskskvätta *Saxicola rubetra*
Tidiga fynd: 1 hane Obbola industritipp, Uds 26.4 (Christer Olsson, Ralf Norberg, Karl-Gunnar Rehn), 2 hanar Degerbyängarna, Skellefteå 26.4 (Erik Normark), 1 hona Nagelhamnsviken, Yttre Västerfjärden 27-29.4 (Kerstin Årdahl), 1 hane Östra Näset, Vebomark, Lövånger 27.4 (Niklas Lindberg Alseryd), 1 hane Rönnbäck, Hissjö 28.4 (Thomas Bergman), 1 ex Lövöudden 29.4 (Tommy Andersson), 1 ex V Ersboda, Umeå 29.4 (Christer Olsson), 1 ex Lill-Bursjön, Hössjö 30.4 (Peter Sunesson).
Många: 23 ex Grimsmark/Vebomark jordbrukslandskap 28.5 (Albin Enetjärn), 26 ex Kåges/Ersmarks jordbrukslandskap 29.5 (Albin Enetjärn), 21 ex Ånäset/Kålabodas jordbrukslandskap 30.5 (Albin Enetjärn), 40 ex T-vägen, Uds 21.8 (Niklas Andersson), 25 ex Degernäsbäcken, S väg, Uds 24.8 (Ola Erlandsson).

Stenskvätta *Oenanthe oenanthe*
Sent fynd: 1 hane Grubbänget, Umeå 26.10 (Bertil Brånin).

Strömstare *Cinclus cinclus*
Inga fynd har gjorts under året som tyder på häckning. Övervintrande strömstarar sågs på spridda lokaler i länet fram till den 16.4 och åter under hösten från den 14.10. Sammanlagt bedöms fynden gälla ca 60 individer under våren och 40 individer under hösten. En jämförelsevis låg siffra. Totalantalet är dock notoriskt svårbedömt då det dels kan röra sig om flera olika individer som noteras på närliggande lokaler eller ensamma individer som rör sig mellan flera dellokaler. Ett bra exempel är den eller de strömstarar som övervintrar inne i östra delen av Umeå. Här rör sig samma fågel ofta mellan flera olika vakar i älven och annat öppet vatten som ibland ligger flera km från varandra.

Gråsparv *Passer domesticus*
Många: 40 ex Norra Hedensbyn, Skellefteå 1.1 (Mattias Laisfeldt), 30 ex Hedensbyn, Skellefteå 26.1 (Mattias Laisfeldt, Håkan Engström), 50 ex Naturbruksgymnasiet, Umeå 11.2 (Birger Risberg), 30 ex Norrböle, Skellefteå 17.2 (Mattias Laisfeldt).
Bara fyra rapporter om 30 ex eller fler är ett magert resultat men helt i linje med fyndbilden från de senaste åren.
Anmärkningsvärt fynd: 1 ex Klementsåkern, Holmö by, Holmöarna 2.4 (Per Hansson). Blott 6:e fyndet för ögruppen sedan år 2000 (arten försvann som häckfågel från Holmö

by någon gång under 1990-talet).

Järnsparv *Prunella modularis*
Vinterfynd: 1 ex Tavelsjö 19-20.1 (Antoine Bos, Peter Nordin, Ralf Norberg m.fl.). Västerbottens sjätte vinterfynd av arten! Sågs på minst två olika lokaler i Tavelsjö med ett par km avstånd från varandra. Rrk gör bedömningen att fynden gäller samma fågelindivid.

Gulärla *Motacilla flava*
Tidigt fynd: 4 ex Bråsjön 30.4 (Micael Jonsson, Isak Vahlström, Mikael Wikström m.fl.). Föredömligt rapporterad som nordlig gulärla av en av rapportörerna!
Sent fynd: 1 honf Fodercentralen, Holmsund 11-13.10 (Ralf Norberg, Rolf Segerstedt, Emmanuel Naudot).
Många rastande: 200 ex Långviksskatan, Täftelandet 14.8 (Tommy Magnusson), 300 ex T-vägen, Uds 16.8 (Andreas Garpebring, Jan Roslin, Hanna Eriksson m.fl.).
Höststräck: Högsta dagssiffran blev 296 ex str SV Sönnerstgrundet 31.8 (Andreas Garpebring). Totalt bokfördes 1 137 sydsträckande gulärlor. Sträckobservationerna är från spridda lokaler i kustbandet och inte alls lika koncentrerade till Sönnerstgrundet som för flertalet andra sträckande tättingar. En anledning torde vara att gulärlans sträcktopp infaller tidigt på säsongen då det är relativt få sträckskådare som besöker Sönnerstgrundet.

Intermediär sydlig/nordlig gulärla *Motacilla flava flava/thunbergi, intermediate*
1 hane sj Bråsjöns naturreservat 30.4 - 22.5 (Jonas F Grahn). Få av gulärlefynden i Västerbotten rapporteras till underart. De rapporter som finns av sydlig gulärla (underarten flava) saknar ofta den dokumentation som krävs för att bedöma fynden. Även om den stora majoriteten gulärlor i Västerbotten givetvis tillhör den nordliga underarten *thunbergi* är det sannolikt att både hybridformer och mer eller mindre rena sydliga gulärlor är vanligare i landskapet än vad den nuvarande fyndbilden indikerar. Så rrk efterlyser härmed bra dokumenterade fynd av sydliga gulärlor och hybridgulärlor!

Citronärla *Motacilla citreola**
(14/14 - 3/3)
1 hane Umeälven, N Stor-Sandskär, Uds 25.4 (Tommy Andersson, Johan Forssell, Andreas Garpebring m.fl.), 1 hane Rönnholmen, Hörnefors 9.5 (Lenard Kapusta), 1 hane Dammen S Jvg, Uds 6-10.6 (Johan Forssell, Emmanuel Naudot, Birger Risberg m.fl.). Utifrån granskningar av foton gör rrk bedömningen att det rör sig om tre olika individer. Citronärlan har under senare tid ökat kraftigt i vårt närområde och i Finland rapporteras numera häckningar så gott som årligen. Frågan är när Vb får sin första dokumenterade häckning?

Forsärla *Motacilla cinerea*
Möjliga häckningar: 1 par revir Mobackendammen, Skellefteå 13.4 - 1.9 (Staffan Andersson, Stig Holm-

Citronärla *Foto: Nina Ekenberg*

qvist, Erik Normark m.fl.), 1 par + 1 hane revir Baggböle herrgård - Klabböle Energicentrum, Umeå 15.4 - 24.8 (Lars Edenius, Birger Risberg, Rolf Segerstedt m.fl.), 1 par + 1 hane revir Strömsholm, Bureå 28.4 - 10.7 (Linus Andersson, Mattias Laisfeldt, Anders Johansson, m.fl.).
Vårfynd: 2 ex Vännäsbadet, Vännäs 30.3 (Mikael Sandström), 1 hona Orrböle by, Tväråbäck, Vännäs 16.4 (Jonas F Grahn), 2 ex Gamla träbron, Sävar 18-22.4 (Joakim Öhman), 2 ex Hössjö by 18.4 (Peter Sunesson), 2 ex Krycklanbron, Vindeln 22.4 (Gudrun Norstedt, Louise Vedin), 1 ex Långedsvägen, Hörnefors 4.5 (Niklas Andersson, Agnes Eriksson), 1 ex Lillhällan, Holmön 11.5 (Micael Jonsson).
Höstfynd: 1 ex Kedskär, Holmsund 15.8 (Ola Erlandsson), 2 ex str SV Ostögrundet 19.8 (Andreas Garpebring), 1 ex str SV Vännäsby station 3.9 (Jonas F Grahn), 1 ex Öbacka, Umeå 15.9 (Magnus Bladh), 1 ex Norrbyskär – Stuguskär 27.9 (Ola Erlandsson), 1 ex Bergön, Uds 28.9 (Ola Erlandsson), 1 ex str SV Blågrundet, Sörmjöle 3.10 (Christer Olsson), 1 ex Sönnerstgrundet 12.10 (Ola Erlandsson, Johan Forssell, Mikael Wikström).
Inga konstaterade häckningar under året men revirhållande par under längre tid på minst tre platser. På två av dem - Baggböle/Klabböle utanför Umeå och Strömsholm vid Bureå noterades dessutom minst två olika hanar. Eventuellt kan det ha rört sig om två olika par på dessa lokaler, men säkra fynduppgifter av mer än 1 hona per lokal saknas. Bland de övriga vårfynden gäller flera av dem fåglar i lämpliga häckmiljöer, men då starkare häckningsindicier saknas kan det inte uteslutas att det rört sig om rastare på väg mot häckplatser i fjällvärden. Av allt att döma är forsärlan numera en årlig häckfågel i

Eng.sädesärla Foto: Dag Österlund

Vb och mörkertalet torde vara stort då arten både har diskreta vanor på häcklokal samt att lämpliga häckmiljöer sällan besöks av fågelintresserade under artens häckningstid.

Sädesärla *Motacilla alba*
Många: 327 ex str SV Sönnerstgrundet 29.8 (Birger Risberg), 580 ex Lövöbådan, Hsk 7.9 (Thomas Sundström). Under hela hösten noterades sammanlagt 1 321 sydsträckande sädesärlor, drygt hälften av dessa har noterats från Sönnerstgrundet (757 ex).
Sent fynd: 1 1K Baggböleören, Umeå 3.11 (Bertil Brånin).

Engelsk sädesärla *Motacilla alba yarrellii** (5/5 - 1/1)
1 hane rast Foderscentralen, Holmsund 26.3 (Dag Österlund, Jörgen Kragh, Torbjörn Yttergren). Fågeln som sågs rastande under en kort stund fotodokumenterades. Fyndet är det sjätte för Vb och det första sedan 2012.

Ängspiplärka *Anthus pratensis*
Tidiga fynd: 1 ex Degernäs, NV slätten, Uds 28-30.3 (Ralf Norberg, Rolf Segerstedt, Andreas Garpebring), 1 ex Gran, Umeå 29.3 (Lars Edenius), 1 ex Obsladan, Uds 30-31.3 (Pontus Wennesjö, Christer Olsson, Micael Jonsson), 1 ex Degernäsbäcken, S väg, Uds 30.3 (Ralf Norberg), 1 ex Bådelögern, Täftelandet 31.3 (Gunnar Odell), 1 ex Fodercentralen, Holmsund 31.3 (Kerstin Årdahl).
Sent fynd: 1 ex T-vägen, Uds 3.11 (Andreas Garpebring), 1 ex Långviksskatan, Täftelandet 5.11 (Gunnar Odell).
Sträck (höst): Högsta noteringarna av sydsträckande individer var 270 ex Kedskär, Holmsund 13.9 (Ola Erlandsson), 370 ex Lövöbådan, Hsk 14.9 (Christer Olsson, Thomas Sundström), 573 ex Ogävudden, Holmsund 14.9 (Ola Erlandsson), 1 500 ex Klubben, Sörmjöle 14.9 (Ulf Skyllberg, Mikael Wikström, Johan Forssell m.fl.). Sammanlagt noterades drygt 3 400 sydsträckande ängspiplärkor, vilket är en jämförelsevis mycket hög siffra. I kommentaren till toppnoteringen om 1 500 ex från 14.9 nämns att det handlar om en stickprovsräkning och att summan troligen hade blivit minst det dubbla om även fåglar på längre håll, som på jizzen såg ut som ängspiplärkor, hade plockats med. Nytt sträckrekord för arten i Västerbotten! Den 14.9 var en av höstens första lite kyligare dagar efter en lång och mild inledning

vilket sannolikt satte igång sträckrörelsen.

Trädpiplärka *Anthus trivialis*
Många: 150 ex förbifl T-vägen, Uds 16.8 (Andreas Garpebring, Jan Roslin, Hanna Eriksson m.fl.).
Sträck (höst): Högsta noteringarna av sydsträckande individer var 400 ex Vattuögrarna, Djäkneboda 16.8 (Niklas Andersson), 225 ex, 106 ex, 214 ex, samt 170 ex Bergön, Uds 22.8, 24.8, 27.8, resp 7.9 (Ola Erlandsson). Sammanlagt noterades 1 668 sydsträckande trädpiplärkor under hösten, vilket är en jämförelsevis hög siffra, men ändå givetvis bara en liten bråkdel av alla trädpiplärkor som passerar mer eller mindre obemärkt förbi då de som regel flyttar på bred och gles front.

Rödstrupig piplärka *Anthus cervinus*
2019 går till historien som ett riktigt uselt år för arten i Vb. Uppskattningsvis sågs sammanlagt bara 18 individer fördelade på 16 fynd. Det är det klart lägsta antalet noterade rödstrupiga piplärkor under 2000-talet, möjligen den lägsta siffran för något år sedan någon gång på 60-talet innan många av Västerbottens skådare hade lärt sig att känna igen artens karakteristiska flyktläte. Enda vårfyndet var 1 ex förbifl Holmö by, Holmöarna 11.5 (Micael Jonsson). Höstfynden gjordes mellan den 18.8 och 21.9.

Skärpiplärka *Anthus petrosus*
Häckning: 1 par föda åt ungar Lövöbådan, Hsk 10.5 - 7.7 (Johan Forssell, Niklas Andersson, Thomas Sundström m.fl.).
Troliga/möjliga häckningar: 1 ex sj Piren, Holmsund 17.4 (Mikael Sandström), 1 par i lämplig häckbiotop Sönnerstgrundet 9.5 (Birger Risberg), 1 ex permanent revir St Fjäderägg 10.5 - 2.9 (Niklas Andersson, Andreas Garpebring, Christer Olsson m.fl.), 1 par upprörd, varnande Käringbådan, Norum 6.7 (Niklas Andersson, Jörgen Andersson, Agnes Eriksson), 2 ex sj Ytter-Åhällan, Norrmjöle 7.7 (Peter Sunesson, Nils Karlsson), 1 par upprörd, varnande Ören, Vändskären, Ånäset 20.7 (Niklas Andersson, Jörgen Andersson, Agnes Eriksson m.fl.), 1 par upprörd, varn-ande Vännskär, Vändskären, Ånäset 20.7 (Niklas Andersson, Jörgen Andersson, Agnes Eriksson m.fl.). En konstaterad häckning och sju fynd av fåglar under häckningstid som indikerar häckning är ett nor-malt uppträdande av arten i land-skapet. Inga fynd med häcknings-indicier från norra delen av land-skapet gjordes under året, men väl flera fynd från den av fågel-skådare sällan besökta "Mellanbygdsskärgården".

Ob. bo-/bergfink *Fringilla sp*
Sträck (vår): Under vårmånaderna inräknades sammanlagt 97 107 nordsträckande bo-/bergfinkar på olika sträcklokaler längs kusten. En stor majoritet av dessa (95 400)

noterades på landskapets i särklass bästa vår-sträcklokal för tättingar - Bjuröklubb. Fyra sträckdagar har noteringar om fler än 10 000 ex: 21 390 ex 19.4 (Niklas Lindberg Alseryd), 17 846 ex 20.4 (Mattias Laisfeldt, Niklas Lindberg Alseryd, Katarina Stenman), 14 313 ex 21.4 (Mattias Laisfeldt), 21 066 ex 27.4 (Mattias Laisfeldt).
Sträck (höst): Under hösten bokfördes sammanlagt 29 290 sydsträckande bo-/bergfinkar. Här är det istället Sönnerstgrundet som sticker ut som bästa sträcklokal med totalt 19 935 ex. Bästa dagsnotering blev 10 185 ex 31.8 (Andreas Garpebring).

Bofink *Fringilla coelebs*
Vinterfynd (jan-feb): Under årets två första vintermånader sågs sammanlagt 99 bofinkar på spridda lokaler i landskapet. Flest fynd gjordes som väntat i fågelmatningstäta områden i och kring Umeå och Skellefteå. Större ansamlingar av övervintrande bofinkar noterades på tre lokaler: 10 ex Västerbacken, Holmsund 1.1 - 11.2 (Joakim Linder, Ralf Norberg, Gunnar Ekenberg m.fl.), 20 ex Bågvägen, Holmsund 1.1 - 6.2 (Joakim Linder), 12 ex Västerhiske, Umeå 12.1 - 2.2 (Dag Österlund, Pontus Wennesjö, Torbjörn Yttergren m.fl.).
Vinterfynd (dec): Under december sågs uppskattningsvis 33 övervintrande bofinkar, även här huvudsakligen kring Umeå och Skellefteå. Både siffrorna för jan-feb och dec är historiskt höga siffror, men allt bleknar vid en jämförelse med vintern 2017/2018 när bofinkar räknades i hundra-, ja kanske t.o.m. tusental. Att bofinken blir en allt vanligare övervintrare i Västerbotten torde dock stå utom rimligt tvivel - en företeelse som nog både kan härledas till pågående klimatförändringar med allt mildare vintrar, men även ett ökat intresse för att mata fåglar.

Bergfink *Fringilla montifringilla*
Vinterfynd (jan-feb): 1 ex Byske samhälle 16.1 - 9.2 (Lars Lindmark), 1 hane Västerhiske, Umeå 24.1 (Ralf Norberg, Tommy Magnusson, Gunnar Ekenberg).
Vinterfynd (dec): 1 ex Backens kyrka, Umeå 16-28.12 (Christer Olsson), 1 ex Carlshem, Umeå 19.12 (Birger Risberg), 1 hona Norra Yttervik, Skellefteå 26.12 (Inge Karlsson Alalahti), 1 ex Ringvägen, Sävar 26.12 (Andreas Bernhold), 1 hane Rödhakevägen 62B, Umeå 27.12 (Erik Owusu-Ansah). Totalt sju vinterfynd är en återgång till normala övervintringssiffror jämfört med extremåret 2018.

Stenknäck *Coccothraustes coccothraustes*
Häckningar: 1 ex föda åt ungar Övre parkeringen, Brånsjön 13.6 (Bertil Brånin), 5 pull/nyligen flygga ungar Gran, Umeå 26.6 (Roland Jansson). Totalt har uppskattningsvis ca 35 par eller revirhävdande hanar rapporterats i artens kärnområde längs

Umeälven från Obbola till Sörfors och ca 10 par eller revirhävdande hanar kring Skellefteälven inne i Skellefteå. Bägge siffrorna indikerar en klar ökning jämfört med de senaste åren.
Vinterfynd (jan-feb): 1 ex Morön, Skellefteå 1.1 (Mattias Laisfeldt), 1 ex Byske samhälle 19.1 (Lars Lindmark), 6 ex Obbola 19.1 - 20.3 (Frank Johansson, Niklas Andersson, Pontus Wennesjö m.fl.), 1 hane Söderslätt, Umeå 21.2 - 10.3 (Thomas Sundström). Från nov-dec saknas fynd helt.
Fynd utanför de normala rapporteringsområdena längs Ume- och Skellefteälven: 1 ad hona Holmö kyrkväg 55, Holmöarna 25.3 (Per Hansson), 1 ex Gammåkersvägen 8, Täfteå 4.4 (Gunnar Odell), 1 ex Byske samhälle 7.4 - 9.6 (Lars Lindmark, Christer Olsson, Thomas Sundström), 1 ex str N Bjuröklubbs fyr 19.4 (Niklas Lindberg Alseryd), 1 ex Bjuröklubbs kapell 19.4 (Niklas Lindberg Alseryd), 1 ex Mosjön, Hössjö 20.4 (Billy Lindblom), 1 ex Granvägen 5, Nedre Sävarån 21.4 (Mikael Wikström), 1 ex str N Bjuröklubbs fyr 22.4 (Niklas Lindberg Alseryd), 1 ex Holmö by, Holmöarna 11.5 (Micael Jonsson), 1 ex Strand 214, Brånsjön 17.5 (Christer Laggar), 1 ex Blomstervägen 13 Vännäsby 19.5 (Jonas Svensson), 1 ad Svansele by, Norsjö 1.6 (Niklas Lindberg Alseryd), 1 ex Ersmark, Kåge 4.6 (Joakim Wallström), 1 ex Sörböle, Umeå 6.6 (Andreas Garpebring), 3 ex stat Hällögern, Norum 28.9 - 5.10 (Alan Dalton), 3 ex, 2 ex samt 1 ex str Hällögern, Norum 29.9, 5.10 resp 6.10 (Alan Dalton).

Tallbit *Pinicola enucleator*
Möjliga häckningar: 1 hane Petträsket, Nicknoret, Norsjö 26.6 (Lennart Wigenstam). Första gången på många år som det har observeras tallbit i landskapet under sommarmånaderna. Om det fortfarande finns en häckande population inom Vb torde den vara ytterst liten och sporadisk och sannolikt knuten till just landskapets NV-delar. Under senhösten från mitten av oktober till en bit in i november noterades ett måttligt inflöde av tallbitar på sträcklokaler längs kusten. Från oktober till december finns även ett stort antal rapporter av mindre grupper av fåglar spridda över stora delar av Vb, men få rapporter om ansamlingar med fler än 20 individer. Flest rap-porter föreligger från skådartäta områden kring Umeå och Skellefteå. Enda observationen med fler än 100 individer gäller fåglar på sträck med 177 ex str NO Sönnerstgrundet 20.10 (Mikael Wikström, Niklas Lindberg Alseryd, Johan Forssell m.fl.). Sammanlagt noterades under hösten endast 295 sträckande tallbitar i landskapet. Det exceptionella in-flödet av tallbitar som noterades i landets mellersta och södra delar verkar antingen ha passerat obe-märkt förbi Vb eller så tog fåglarna en annan flyttväg. Stora Fjäderäggs fågelstation hade redan

stängt för säsongen när det stora inflödet över Sverige började. Ansamlingar om minst 20 individer förutom de vid Sönnerstgrundet 20.10: 25 ex Lövöudden 20.10 (Joakim Linder, Ralf Norberg), 56 ex Bjuröklubbs fyr 21.10 (Patrick Degerman), 40 ex Grundskatan, Bjuröklubb 21.10 (Anders Lindström, Lena Andersson), 20 ex Ersmark, Umeå 24.10 - 5.12 (Joel Hallingfors, Karl-Gunnar Rehn, Joakim Linder m.fl.), 21 ex str Sönnerstgrundet 26.10 (Ola Erlandsson), 20 ex Minkfarmen, Obbola 30.10 (Gudrun Norstedt), 25 ex Holmsund C 11.11 (Gunnar Ekenberg), 30 ex Ängen N Ångmanskroken, Obbola 29.11 (Kerstin Årdahl), 20 ex Klockarbergsvägen, Skellefteå 20.12 (Erik Normark), 35 ex Gammåkersvägen 7, Täfteå 21.12 (Gunnar Odell), 22 sjungande Dalens villaområde, Skellefteå 23.12 (Fredrik Grahn), 50 ex str NO Skogstorpsvägen 9, Lövånger 25.12 (Anders Lindström, Lena Andersson), 23 ex Åsgatan, Skellefteå 28.12 (Fredrik Grahn).

Domherre *Pyrrhula pyrrhula*
Många: 75 ex Ockelsjöns sommarstugeområde, Vännäs 23.12 (Bengt Larsson), 62 ex Grubbe, Umeå 28.12 (Christer Olsson). Inga större sträckrörelser av arten noterades varken under vår eller höst.

Rosenfink *Carpodacus erythrinus*
Totalt bedöms ca 160 revirhållande hanar ha noterats under året, vilket får anses som en bra siffra. Det stora flertalet fynd är koncentrerade till trakterna kring Umeå och Skellefteå, men relativt många fynd finns även från Vännästrakten och kring Kågedalen. Som vanligt är det mycket svårt att göra bedömningar av totalantalet fåglar eftersom oparade hanar kan röra sig rätt långt mellan olika sångplatser, men också att rapportörer lägger in sina fynd med varierande noggrannhet. Inga fynd med högre häckningsindicier finns rapporterade under året.

Vinterhämpling *Linaria flavirostris*
Många (fler än 10): 15 ex Degernäsbäcken, S väg, Uds 24.3 - 10.4 (Marcus Östman, Pontus Wennesjö, Tommy Magnusson m.fl.), 16 ex Hössjö östra 3.4 (Peter Sunesson), 12 ex S Djäkneböleslätten 18-19.4 (Andreas Garpebring, Per Wedholm).
Vinterfynd: 3 ex rast Fodercentralen, Holmsund 1.1 - 13.4 (Micael Jonsson, Rolf Segerstedt, Christer Olsson m.fl.), 3 ex Norra Röbäck, Umeå 28.12 (Andreas Garpebring). De tre vinterhämplingar som höll till vid Fodercentralen i Holmsund under slutet av 2018 stannade kvar till åtminstone den 13.4. Sammanlagt rapporterades 105 vinterhämplingar fördelade på 23 fynd. Det första vårfyndet noterades i Degernäs den 24.3 och vårens sista rapport är från den 27.4.

Hämpling *Linaria cannabina*
Häckningar: 1 par bobygge Landsförsamlingens kyrka, Skellefteå 25.4 (Erik Normark), 2 pull/nyligen flygga ungar Sjöråvägen, Tomtebo, Umeå 18.7 - 21.8 (Ola Erlandsson), 2 ad + 2 pull/ nyligen flygga ungar Degernäsbäcken, S väg, Uds 23.7 (Ola Erlandsson), 1 ad + 4 pull/nyligen flygga ungar Lövånger kyrka 30.7 (Niklas Lindberg Alseryd). Fyra konstaterade häckningar, varav hela två utanför artens kärnområden kring Umeå, får räknas som ett gott resultat. Under häckningstid noterad på ytterligare ett 30-tal lokaler, varav en stor majoritet återfinns i slättlandskapet i södra delen av Vb. Tidiga fynd: 1 ex Degernäsbäcken, S väg, Uds 24.3 (Jan Eriksson m.fl.), 1 ex Degernäs, NV slätten, Uds 24.3 (Per-Olof Nilsson, Agnes Eriksson, Hanna Eriksson). Från och med den 29.3 har arten rapporterats i princip dagligen under våren från Umeälvens delta och slätter. Många: 50 ex T-vägen, Uds 14.8 - 11.9 (Emmanuel Naudot, Ralf Norberg, Christer Olsson m.fl.), 22 ex Obsladan, Uds 27.8 (Christer Olsson), 70 ex Dammen N Jvg, Uds 16-21.9 (Emmanuel Naudot, Joel Hallingfors, Elias Rankka).

Gråsiska *Acanthis flammea*
Vårsträck: Under våren noterades totalt blott 487 sträckande gråsiskor vilket är en mycket låg totalsumma. Höststräck: Inte heller hösten bjöd på några stora rörelser av gråsiskor. Totalt bokfördes 3 958 sträckande gråsiskor, vilket är en högst medioker siffra. Inte en enda dag bjöd på summor med fler än 1 000 ex. Bästa dagssumma blev 838 ex str N Sönnerstgrundet 20.10 (Ola Erlandsson, Mikael Wikström, Niklas Lindberg Alseryd m.fl.). Som brukligt är under hösten i Västerbotten höll det stora flertalet gråsiskor en nordlig kurs och sågs ofta komma inträckande österifrån över havet.

Brunsiska *Acanthis flammea cabaret*
Under året har det rapporterats 57 brunsiskor i Vb. Av dessa blev 45 ringmärkta, medan resten sågs i fält. Ett tämligen normalt uppträdande i landskapet av denna sydvästliga underart av gråsiska.

Snösiska *Acanthis flammea exilipes*
Under 2019 noterades blott 18 fynd av totalt 32 snösiskor i Västerbotten vilket är ett mycket lågt antal jämfört med de senaste decennierna. Anmärkningsvärt är att endast tre av fynden rör ringmärkta fåglar. Det magra resultatet kan tänkas ha flera förklaringar. Dels var 2019 ett tämligen magert år vad gäller större flyttrörelser för gråsiska i landskapet och dels så rapporteras inte alla fåglar som fångas av ringmärkare in i Artportalen - den verksamhet där det annars finns störst möjlighet att identifiera snösiskor i mängden av gråsiskor. Slutligen kan det vara så att snösiskans "degradering" från egen

art till underart av gråsiska även medfört en minskad rapporteringsvilja generellt. Det är ju svårt och tidskrävande att plocka ut snösiskor ur gråsiskeflockar och om det inte också leder till en "belöning" i form av ett "kryss" kanske många inte anser det vara mödan värt? I så fall en tråkig bieffekt av ökad taxonomisk kunskap - då det i slutänden kan leda till att vi får in mindre information om snösiskan. En detalj som kan antyda vikten av ett taxas artstatus för att få in många spontanrapporter är att en stor majoritet av årets snösiskefynd i Västerbotten rör fältobsar av fåglar runt Umeå under januari månad vilket förmodligen hänger ihop med att under Umeå Birdrace (UBR) 2019 (den fågelskådartävling som arrangeras i slutet av januari varje år) räknades fortfarande snösiska som ett "kryssbart" taxa. Vid UBR 2020 ingick den inte längre i de taxa som räknades. Om detta leder till ännu magrare rapportering framöver återstår att se.

Större korsnäbb
Loxia pytyopsittacus
Häckningar: Under häckningstid (mars till maj) noterad på ett 30-tal lokaler i landskapet. Enda fyndet med lite högre häckningsindicier är 8 ex föda åt ungar Grimsmark/ Vebomark jordbrukslandskap 28.5 (Albin Enetjärn).
I övrigt noterades inga större ansamlingar eller sträckrörelser under året, men mycket tyder på att under hösten var det ovanligt gott om arten ute i skogarna i landskapet. På många ställen var större korsnäbb den klart vanligaste korsnäbben i Västerbottens under andra halvan av året.

Mindre korsnäbb *Loxia curvirostra*
Många: Från Bjuröklubb noteras sammanlagt 957 nordsträckande mindre korsnäbbar mellan 7.3 - 6.6. Höga dagssummor (fler än 100 ex) vid Bjuröklubbs fyr var 164 ex 19.4 (Niklas Lindberg Alseryd), 207 ex 20.4 (Mattias Laisfeldt, Niklas Lindberg Alseryd, Katarina Stenman), 108 ex 22.4 (Niklas Lindberg Alseryd, Mattias Laisfeldt), 153 ex 27.4 (Mattias Laisfeldt), 112 ex 1.5 (Mattias Laisfeldt). Inga större sträckrörelser finns noterade från hösten.

Bändelkorsnäbb *Loxia bifasciata*
Under året rapporterades 60 fynd om totalt 105 individer vilket är ett jämförelsevis lågt antal sett till fyndbilden för det senaste decenniet. Fynd av större flockar saknas helt. Flest fynd gjordes som vanligt på kustnära sträcklokaler under sensommar och förhöst. Fynden är dock överlag väl spridda över året och landskapet vilket skulle kunna indikera att merparten av årets fynd gäller lokala fåglar. Dock saknas fynd med häckningsindicier helt.

Steglits *Carduelis carduelis*
Häckningar: 1 par bobygge Kyrkholmen, Skellefteå C 30.5 (Erik Normark), 1 ex bobygge Medlefors, Skellefteå 5.6 (Christina Ericsson),

1 ad + 5 pull Gran, Umeå 25-29.6 (Roland Jansson), 1 ad + 5 1K Västerslätts villaområde, Umeå 28.6 - 1.7 (Niklas Lindberg Alseryd), 1 ad + 5 1K föda åt ungar Dammen N Jvg, Uds 30.6 (Ralf Norberg), 5 pull/nyligen flygga ungar Mariehemsängarna, Umeå 1.7 (Viggo Norrby), 2 ad + 5 1K föda åt ungar Obbola 5.7 (Robert Stenmark), 10 pull/nyligen flygga ungar Västerslätts villaområde, Umeå 22.8 (Niklas Lindberg Alseryd), 3 pull/nyligen flygga ungar Carlslid, Umeå 4.9 (Ola Erlandsson). Sammanlagt 9 konstaterade häckningar är den klart högsta noteringen hittills i land-skapet. Noteringen från den 22.8 på Västerslätt avser med säkerhet en annan häckning än den från i juni då det observerades matning av nyligen flygga ungar. Antingen handlade det om en andrakull eller en sen häckning. Steglitsen får nu på allvar anses vara etablerad som häckfågel i Västerbotten, och utöver de konstaterade häckningarna har det observerats steglitsor på ett stort antal lokaler spridda över landskapet, även om de flesta rapporter kommer från de skådartäta områdena i närheten av landskapets två städer.
Fynd om minst 20 ex: 35 ex Grubbänget, Umeå 15.8 (Lars Edenius), 20 ex IKEA-området, Uds 17.8 (Ann-Katrin Sjögren), 30 ex Obbola pappersbruk 28-31.8 (Gunnar Ekenberg, Kerstin Årdahl), 30 ex Tvärån, Västerslätt, Umeå 30.8 (Niklas Lindberg Alseryd), 75 ex Obbola industritipp 4.9 - 5.10 (Birger Risberg, Christer Olsson, Ralf Norberg m.fl.), 75 ex Öbacka, Umeå 15.9 (Magnus Bladh), 35 ex Östra Scharins, Skellefteå 18.9 (Patrick Degerman), 33 ex Rödäng, Umeå 1.10 - 28.12 (Niklas Lindberg Alseryd), 46 ex Degermyrans soptipp, Skellefteå 5.10 (Mattias Laisfeldt, Patrick Degerman, Joakim Wallström), 20 ex Fodercentralen, Holmsund 19.10 (Johan Forssell, Joakim Linder, Thomas Sundström m.fl.), 24 ex Holmsunds återvinningscentral 23.11 (Joakim Linder, Ingela Källén, Tore Dahlberg), 25 ex Mariehemsdammen, Umeå 29.12 (Ralf Norberg). Arten verkar av allt att döma nu genomföra samma segertåg över norra Sverige som nötväckan gjorde för ett par decennier sedan och det är ingen vild gissning att vi bara inom några år kommer betrakta den som ett självklart inslag i landskapets fågelfauna.

Grönsiska *Spinus spinus*
Vinterfynd: Under årets inledande två månader noterades endast tre individer av arten fördelade på tre olika lokaler inne i Umeå. Under december månad sågs däremot grönsiskor så gott som dagligen på olika lokaler i landskapets kustregion. Frågan är om det någonsin tidigare har noterats så många vinterfynd av arten i Västerbotten som under den inledande delen av vintern 19/20. Decemberfynd om minst 20 individer var 70 ex Holmsundsvägen, Gimonäs-Bergsboda, Uds 4.12

Kornsparv Foto: Gunnar Ekenberg

(Bertil Brånin), 150 ex Stora Tuvan, Uds 7-14.12 (Ola Erlandsson, Johan Forssell, Emmanuel Naudot m.fl.), 27 ex Gimonäs, Umeå 12.12 (Christer Olsson), 50 ex Rödäng, Umeå 13-25.12 (Niklas Lindberg Alseryd), 20 ex Öbacka, Umeå 22.12 (Ann-Katrin Sjögren), 45 ex Sofiehem, Umeå 25.12 (Christer Olsson), 20 ex Rödhakevägen, Umeå 26.12 (Erik Owusu-Ansah), 40 ex Ålidhöjd, Umeå 29.12 (Gunnar Ekenberg).
Sträck: Totalt noterades 7 281 nordsträckande grönsiskor vid Bjurö-klubb 12.4 - 6.6. Höga dagssummor var 2 477 ex 19.4 (Niklas Lindberg Alseryd), 1 437 ex 20.4 (Mattias Laisfeldt, Niklas Lindberg Alseryd, Katarina Stenman), 1 179 ex 21.4 (Mattias Laisfeldt). Under hösten noterades inga större sträckrörelser alls av arten. På en välbevakad lokal som Sönnerstgrundet landade totalsumman på blygsamma 1 643 ex 31.8 - 2.11 med högsta dagssumman 450 ex 6.9 (Ralf Norberg, Andreas Garpebring).

Kornsparv *Emberiza calandra**
(7/7 - 2/2)
1 ex Fodercentralen, Holmsund 5.1 - 2.2 (*Birger Risberg, Niklas Andersson, Isak Vahlström m.fl.), 1 ex Vintervägskroken, Holmön 23.8 (Per Hansson). Åttonde och nionde fyndet för Vb och första gången som fler än ett fynd gjorts under samma år. Det senaste fyndet innan årets är från 2013. Fyndet vid Fodercentralen är det första vinterfyndet i Norrland åtminstone om man går på det som finns inrapporterat i Artportalen.

Gulsparv *Emberiza citrinella*
Många (minst 100 ex): 230 ex Fodercentralen, Holmsund 1-20.1 (Niklas Andersson, Bertil Brånin, Christina Adolfsson m.fl.), 100 ex Långviksskatan, Täftelandet 6.10 (Pontus Wennesjö, Frida Johnsson), 130 ex Täfteå by 25.11 (Gunnar Odell), 300 ex Svidjevägen, Uds 26-28.12 (Ralf Norberg, Gunnar Ekenberg). Totalt bara fyra rapporter om flockar med minst 100 individer är ett lågt antal som möjligen kan spegla artens generella minskning, men man bör dock vara försiktig med att dra några större växlar på detta. Arten är fortfarande så pass vanlig att många förmodligen inte räknar eller uppskattar antalet i större flockar alternativt låter bli att rapportera dessa.

Ortolansparv *Emberiza hortulana*
Under året rapporterades 99 sjungande eller på andra sätt revirhävdande hanar från totalt ca 30 olika lokaler samt åtta honor i anslutning till revirhävdande hanar. Antalet är det klart högsta i landskapet sedan 2012, vilket åtminstone delvis kan kopplas till att Länsstyrelsen genomförde en inventeringsinsats där arten eftersöktes i jordbruksbygder i mellersta och norra delen av landskapet. Flest fynd föreligger från området vid Hössjödalen där 40 revirhävdande hanar och sex honor noterats på främst olika hyggen runt byn Hössjö. Från de klassiska ortolansparvsmarkerna i Umeälvens slättlandskap finns fynd av åtta revirhävdande hanar och en hona, vilket är en förbättring jämfört med bottenåret 2018 då endast två revir konstaterades. Glädjande är även att ett flertal revir kunnat konstateras från norra delen av landskapet. Området kring Kåge - Ersmark - Ostvik N om Skellefteå förtjänas att nämnas särskilt då hela 19 revir noterades i detta område. En häckning konstaterades under året.1 par med en flygg unge Moren, Stöcke 6.7 (Ulf Skyllberg).

Dvärgsparv *Emberiza pusilla**
(77/80 – 1/1)
1 1K ringm Rönnfällan, Norsjö 11.9 (Lars Bruks, Anders Lindström). Ett enda fynd av arten är ett synnerligen magert resultat sett till fyndbilden från det senaste årtiondet.

Videsparv *Emberiza rustica*
Konstaterade häckningar: 1 par föda åt ungar V Illermyran, Fällfors, Skellefteå 12.6 (Hanna Eriksson), 1 hane avledningsbeteende Storslyet, Fällfors, Skellefteå 12.6 (Hanna Eriksson), 1 hane föda åt ungar Krångfors, Skellefteå 11.7 (Lena Andersson), 2 1K nyligen flygga ungar Göransmarken, Rickleå, Bygdeå 25.7 (Per Wedholm).
Möjliga häckningar: 1 ex sj Vithattsmyrarna, Jörn 10.5 - 20.5 (Kjell Grankvist, Lars Edenius), 1 par i lämplig biotop Gumbodahamn, Ånäset 23.5 (Leif Bildström), 1 ex i lämplig biotop Vitbergens naturreservat, Kalvträsk 12.6 (Andreas Garpebring), 1 ex sj StorLappselet, Kalvträsk 24.6 (Anders Lindström, Lena Andersson), 3 ex i lämplig biotop Myrträsket, Jörn 27.7 (Thord Eriksson), 3 ex i lämplig biotop Lappselsberget, Kalvträsk 4.8 (Ralf Norberg). Fyra konstaterade häckningar och ytterligare sex fynd från lämpliga miljöer under häckningstid får betecknas som ett gott årsresultat sett till artens kraftiga tillbakagång under de senaste årtiondena. Extra glädjande är att det även konstaterades en riktigt kustnära häckning vid Rickleå. Videsparven får i dagsläget betecknas som mycket sällsynt häckande i de kustnära delarna av landskapet. De rapporterade fynden under häckningstid utgör dock med all säkerhet en mycket liten andel av det verkliga antalet då artens huvudsakliga häckningsmiljöer sällan besöks av fågelskådare under

häckningstid. Fynd om minst 10 ex: 10 ex ringm Danielsten, Bureå 28.8 (Linus Andersson), 10 ex Holmö kyrkväg 55, Holmöarna 28.8 (Per Hansson), 10 ex Vattuögrarna, Djäkneboda 31.8 (Niklas Andersson), 18 ex ringm Danielsten, Bureå 7.9 (Linus Andersson), 10 ex ringm T-vägen, Uds 7.9 (Ritu Andersson), 20 ex Vattuögrarna, Djäkneboda 8.9 (Niklas Andersson).
Höststräck: Precis som för 2018 blev 2019 ett år med relativt många fynd av arten under höststräcket varav flera gällande minst 10 individer.

Sävsparv *Emberiza schoeniclus*
Många: 100 ex rast Holmögadd 28.9 (Niklas Andersson, Joakim Lessmann, Lars Edenius m.fl.).

Lappsparv *Calcarius lapponicus*
Fynd om minst 10 ex: 10 ex Djäkneböleslätten 18.4 (Andreas Garpebring), 12 ex Hössjöbäcken, Hössjö 22.4 (Peter Sunesson), 10 ex SV om Vikgärdan, Ostvik 27.4 (Jonas F Grahn), 16 ex Vebomarks-träsket, Lövånger 27.4 (Niklas Lindberg Alseryd), 50 ex T-vägen, Uds 13.5 (Emmanuel Naudot).
Arten anses ha minskat kraftigt på framförallt sträck- och rastlokaler under senare tid. Det finns därför ett önskemål om att de regionala rapportkommittéerna sammanställer fynden för de olika delarna av landet. I Västerbotten noterades enstaka ex samt småflockar med upp till 50 fåglar 27.3 - 14.5 och enstaka fåglar 21.8 - 31.10. Fynden är till stor del koncentrerade till landskapets slättområden och sträcklokaler längs med kusten. Lappsparvens kräftgång som rastare under våren i Västerbotten är minst sagt alarmerande! För bara tio år sedan rapporterades flockar om 100 - 500 rastande lappsparvar relativt frekvent i början av maj. Ytterligare 10 år tillbaka i tiden finns flera rapporter om flockar på 1 000 eller fler fåglar. Numera är ansamlingar med fler än tio ex säll-synta. Om trenden håller i sig är frågan om det över huvud taget kommer att rasta lappsparvar vid Västerbottenskusten om 10 år?

Snösparv *Plectrophenax nivalis*
Vinterfynd (jan-feb samt dec): 1 ex Degernäs, Uds 23.1 (Leif Johansson, Stefan Morell), 4 ex Nyliden, Ånäset 26.1 (Anna Sundelin), 1 ad hane Lindbergsögern, Hsk 23.2 (Thomas Sundström), 1 ex Funnäsdalen, Hössjö 17.12 (Peter Sunesson).
Under våren noterades fynd av enstaka fåglar och mindre flockar innehållande med uppemot 100 ex 3.3 - 28.4. Under höststräcket noterades enstaka fåglar på sydsträck 3.10 – 15.11. På det hela taget ett magert år för arten i Vb med relativt få observationer och total avsaknad av större ansamlingar.

FENOLOGIRAPPORT 2019

Fenologiavsnittet nedan försöker i första hand ge en beskrivning av när man ”normalt” sett kan förvänta sig att en flyttfågel börjar dyka upp på våren, samt när en art ”normalt” sett har lämnat landskapet för säsongen, det vill säga medianvärdena i vår- respektive hösttabell.

I tabellens första kolumn (Art) återfinns de arter som är mer eller mindre utpräglade flyttfåglar. Det vill säga att hela populationen av arten flyttar från (eller passerar genom) Västerbotten till övervintringskvarten. Sällsynta eller oregelbundet förekommande arter ingår ej.

I kolumn två (Datum) anges det datum då det första respektive sista fyndet av en art gjordes under år 2019. Arter i röd stil anger att fyndet innebär ett fenologirekord. För vårfynd avses första observation som betraktas vara en fågel som anlänt från sydligare trakter. Dessutom anges var (Lokal) och vem (Observatör) som gjorde årets första respektive sista fynd. Den näst sista kolumnen (Median) är mediandatum för ankomst respektive bortflyttning baserat på åren 1996-2019.

I den sista kolumnen (Extrem) anges de ytterligheter som någonsin noterats för en arts ankomst eller bortflyttning i landskapet Västerbotten. I nedanstående sammanställning betraktas ett extremdatum på våren beröra en flyttande fågel som anländer extremt tidigt. Med andra ord beaktas inte ett tidigt januarifynd för till exempel knölsvan som ett extremt tidigt fynd, då knölsvanen egentligen bara stannat kvar in på det nya året för att havet inte blivit isbelagt.

I vårtabellen finns för vissa arter ett ”(V)” i kolumnen för extremdatum, vilket markerar att det skett enstaka övervintringar eller åtminstone finns en handfull fynd av arten under vintermånaderna. I hösttabellen anger ”V” i kolumnen för extremdatum att individer vid något tillfälle stannat kvar åtminstone in i januari.

Under våren 2019 inträffade inga så speciella väderbetingelser att det avspeglade sig i många fenologirekord. ”Bara” tre nya fenologirekord slogs under våren: för strandskata, kustsnäppa och busksångare. Två undantag från första ankomstdatum är angivet för vinterhämpling och snösparv

(kursiverad stil i tabellen) där det istället anges det senaste datumet på våren där det finns fynd.

Under hösten 2019 blev det två nya fenologirekord: för bivråk och ärtsångare. Fyra undantag, som visas i kursiv stil (kungsfågelsångare, tajgasångare, vinterhämpling och snösparv), anger det första datumet på hösten där det finns fynd.

Art	Datum	Tidigaste vårfynd 2019	Observatör	Median	Extrem
Knölsvan	21 mars	Lövöudden	Flera observatörer	21 mars	2008-03-01 (V)
Sädgås	29 mars	Degernäs	Flera observatörer	1 apr	2014-03-09 (V)
Spetsbergsgås	30 mars	Flera lokaler i Uds	Flera observatörer	11 apr	2012-03-25
Blåsgås	2 apr	Storavan, Uds	Tommy Magnusson	16 apr	2015-03-26
Grågås	16 mars	Fodercentralen	Thomas Sundström	21 mars	2015-02-21 (V)
Kanadagås	17 mars	Flera lokaler i Uds	Thomas Sundström, Marcus Östman	24 mars	2015-03-03 (V)
Vitkindad gås	6 apr	Anbäcken, Uds	Ulf Skyllberg	14 apr	2017-03-30
Prutgås	25 juni	Långviksskatan	Flera observatörer	14 maj	2009-04-13
Gravand	13 apr	Bastuskär, Hsk/Sönnerstgr.	Jan Melander/Niklas L. Alseryd	10 apr	2002-03-31
Bläsand	29 mars	Umeå uthamn, Holmsund	Christer Olsson, Karl-Gunnar Rehn	4 apr	2014-03-11 (V)
Snatterand	18 apr	Flera lokaler i Uds	Flera observatörer	19 apr	2014-04-06
Kricka	1 apr	Degernäs	Emmanuel Naudot	3 apr	2014-03-11 (V)
Stjärtand	1 apr	Degernäs	Dag Österlund	8 apr	2014-03-15
Årta	18 apr	Dammen N om jvg, Uds	Birger Risberg	26 apr	2014-04-07
Skedand	19 apr	Norrmjöle/Ersmarksäng.	Christer Olsson/Charlotte Zackrisson	21 apr	2018-04-01
Brunand	17 apr	Holmsund	Christer Olsson	22 apr	1989-03-19
Vigg	4 apr	Långviksskatan, Täftelandet	Gunnar Odell	4 apr	1997-03-04 (V)
Bergand	26 apr	Gästerviken, Brattåsfjärden	Mattias Laisfeldt m.fl.	27 apr	2014-04-05
Ejder	23 mars	Fodercentralen/Vitskärsudden	Thomas Sundström, Micael Jonsson	28 mars	2014-03-16 (V)
Alfågel	29 apr	Grundskatan, Bjuröklubb	Andreas Garpebring	20 apr	2000-03-28 (V)
Sjöorre	14 apr	Blågrundsudden, Sörmjöle	Ralf Norberg	14 apr	2001-04-02 (V)
Svärta	21 apr	Kammarviken, Sörmjöle	Per Andersson	13 apr	2013-03-29 (V)
Salskrake	31 mars	Bådelögern, Täftelandet	Gunnar Odell	7 apr	2001-03-02
Småskrake	31 mars	Bådelögern, Täftelandet	Gunnar Odell	3 apr	2001/2012-03-11 (V)
Vaktel	22 maj	Frostkågemarken, Kåge	Albin Enetjärn	6 juni	2007-05-17
Smålom	6 apr	Lillskärsudden	Micael Jonsson	10 apr	1990-04-01 (V)
Storlom	12 apr	Kammarviken, Sörmjöle	Per Andersson	12 apr	2003-03-03 (V)
Skäggdopping	21 apr	Långviksskatan, Täftelandet	Gunnar Odell	16 apr	2012-03-26
Gråhakedopping	21 apr	Långviksskatan	Micael Jonsson	21 apr	1972-04-11
Svarthakedopping	19 apr	Blågrundsudden, Sörmjöle	Flera observatörer	21 apr	2014-04-06
Storskarv	22 mars	Vitskärsudden, Obbola	Ralf Norberg	23 mars	2008-03-16 (V)
Gråhäger	30 mars	Degernäsbäcken S vägen	Martin Lagmo	12 apr	1989-03-12
Bivråk	26 maj	Lill-Tuvan, Uds	Magnus Rahm, Lars-Erik Rahm	15 maj	1934-04-20
Brun kärrhök	15 apr	Degernäsbäcken S vägen	Tommy Magnusson	13 apr	2014-03-29
Blå kärrhök	3 apr	Gryssjön/Skäret, Uds	Andreas Garpebring/Anna Ahlström	3 apr	1997-03-10
Ormvråk	20 mars	Bergön, Uds	Ralf Norberg	18 mars	2008-02-26 (V)
Fjällvråk	25 mars	Gumbodahamn, Ånäset	Leif Bildström	27 mars	2012-03-10 (V)
Fiskgjuse	15 apr	Obsladan, Uds/Bergsboda	Ralf Norberg, Tommy Magnusson	14 apr	2011-04-03
Tornfalk	24 mars	Storavan, Uds	Micael Jonsson	27 mars	1975-03-13 (V)

Art	Datum	Tidigaste vårfynd 2019	Observatör	Median	Extrem
Stenfalk	3 mars	Obbola industritipp, Uds	Karl-Gunnar Rehn	25 mars	2019-03-03 (V)
Lärkfalk	20 apr	Gärde, Gärdefjärden	Allan Larsson	23 apr	1973-04-07
Pilgrimsfalk	11 apr	Flera lokaler i Uds	Birger Risberg, Roland Ylvén	5 apr	1990-03-19
Småfläckig sumphöna	18 juni	Nolbyn, Lövånger	Lena Andersson m.fl.	1 juni	1968-05-06
Kornknarr	4 juni	Ersmark, Kåge	Flera observatörer	4 juni	2018-05-17
Sothöna	25 apr	Storavan, Uds	Flera observatörer	14 apr	2016-03-28
Trana	28 mars	Täfteå	Gunnar Odell	28 mars	1990-03-01 (V)
Strandskata	23 mars	Lövöudden, Holmsund	Flera observatörer	6 apr	2019-03-23
Mindre strandpipare	19 apr	Storsand, Norrmjöle	Hans Bång	23 apr	1989-04-06
Större strandpipare	31 mars	Obsladan, Uds	Micael Jonsson	12 apr	2016-03-27
Fjällpipare	12 maj	Gärde, Gärdefjärden	Anders Lindström, Lena Andersson	15 maj	1985-04-17
Ljungpipare	3 apr	Storavan/Degernäs	Christer Olsson/Ralf Norberg	6 apr	2016-03-27
Kustpipare	2 juni	Långviksskatan, Täftelandet	Tommy Magnusson	16 maj	??-05-01
Tofsvipa	18 mars	Obsladan, Uds	Nils Karlsson	18 mars	2014-02-25
Kustsnäppa	6 maj	Björnsholmen, Skellefteå	Mats Holmkvist	12 maj	2019-05-06
Sandlöpare		Inga vårfynd		22 maj	2005-05-10
Småsnäppa	24 maj	Björnsholmen/Kågeälv. delta	Flera observatörer	17 maj	2005-05-10
Mosnäppa	11 maj	Flera lokaler	Flera observatörer	6 maj	1993-04-27
Spovsnäppa	24 maj	Lillskärsudden, Sörmjöle	Flera observatörer	21 maj	1990-05-09
Kärrsnäppa	26 apr	Berga, Västerfjärden, Uds	Anna Ahlström	7 maj	1982-04-21
Myrsnäppa	21 maj	Flera lokaler	Flera observatörer	22 maj	1980-05-08
Brushane	22 apr	Flera lokaler i Uds	Flera observatörer	25 apr	2017-04-09
Dvärgbeckasin	27 apr	Grubbänget, Umeå	Bertil Brånin	28 apr	1989/2005-04-14
Enkelbeckasin	3 apr	Degernäs	Johan Forssell	5 apr	2003-03-25
Morkulla	31 mars	Gran, Umeå	Roland Jansson	1 apr	2007-03-17
Myrspov	6 maj	Lillskärsudden, Sörmjöle	Lars Hellgren, Anders Hellgren	28 apr	2014-04-18
Småspov	26 apr	Lövöbådan/Långviksskatan	Lars Edenius m.fl./Gunnar Odell	22 apr	2014-04-17
Storspov	12 apr	Västerbacken, Holmsund	Flera observatörer	9 apr	2014-03-12
Svartsnäppa	21 apr	Djäkneböleslätten	Jan Eriksson	30 apr	2001-04-15
Rödbena	20 apr	inre Täftefjärden, Täfteå	Gunnar Odell	20 apr	1981-04-04
Gluttsnäppa	20 apr	Storavan, Uds	Andreas Garpebring	21 apr	2009-04-13
Skogssnäppa	6 apr	Obsladan, Uds	Micael Jonsson	12 apr	2016-03-28
Grönbena	21 apr	Holmnäs, Hössjö	Mikael Wikström, Johan Forssell	22 apr	1989-04-16
Drillsnäppa	21 apr	Lustholmen, Skellefteå	Joakim Wallström	24 apr	2002-04-05
Roskarl	26 apr	Långviksskatan, Täftelandet	Gunnar Odell	3 maj	1998-04-15
Smalnäbbad simsnäppa	15 maj	Lillhällan, Holmön/Sönnerstgr.	Christer Olsson/Micael Jonsson	18 maj	1993-05-05
Bredstjärtad labb	9 maj	Sönnerstgrundet	Birger Risberg	6 maj	1999-04-27
Kustlabb	12 apr	Bjuröklubbs fyr	Katarina Stenman	19 apr	1990/2017-04-10
Dvärgmås	24 apr	inre Täftefjärden, Täfteå	Gunnar Odell	26 apr	2007-04-16
Skrattmås	22 mars	Umeå uthamn, Holmsund	Håkan Olsson	29 mars	2014-03-09 (V)
Silltrut	29 mars	Lillskärsudden, Sörmjöle	Micael Jonsson	1 apr	2015-03-18
Skräntärna	20 apr	Lillskärsudden, Sörmjöle	Tommy Magnusson m.fl.	21 apr	2009-04-10
Fisktärna	28 apr	Ostögrundet, Ostnäs	Andreas Garpebring	1 maj	1990-04-20
Silvertärna	30 apr	Tavastudden, Täftelandet	Emmanuel Naudot	30 apr	1989-04-16
Sillgrissla	15 maj	Ostögrundet/Sönnerstgr.	Emmanuel Naudot/Micael Jonsson	7 maj	2014-04-12
Tordmule	14 apr	Blågrundsudden, Sörmjöle	Micael Jonsson	24 apr	2010-03-20
Ringduva	1 mars	Valhallavägen, Hörnefors	Eskil Nygren	16 mars	1998-02-07 (V)
Gök	5 maj	Ivarsboda, Sävar	Micael Jonsson	11 maj	2007-04-26
Jorduggla	29 mars	Brännland, Umeå	Henrik Blommé	8 apr	2014-03-03 (V)
Tornseglare	19 maj	Flera lokaler	Flera observatörer	12 maj	2018-04-25
Göktyta	24 apr	Gumbodahamn, Ånäset	Leif Bildström	1 maj	1994-04-11
Trädlärka	31 mars	Granvägen, Sävar	Mikael Wikström m.fl.	7 apr	2015-03-15

Art	Datum	Tidigaste vårfynd 2019	Observatör	Median	Extrem
Sånglärka	15 mars	Hössjö	Peter Sunesson	13 mars	1997-02-20
Backsvala	28 apr	Täfteå reningsverk, Täfteå	Gunnar Odell	4 maj	1995-04-24
Ladusvala	21 apr	Bjuröklubbs fyr/Djäkneböle	Mattias Laisfeldt/Peter Sunesson	20 apr	2015-04-11
Hussvala	24 apr	Djäkneböle	Martin Lagmo	28 apr	2013-04-20
Trädpiplärka	20 apr	Bjuröklubbs fyr	Niklas L.Alseryd, Mattias	21 apr	1983-04-08
Ängspiplärka	28 mars	Degernäs NV slätten, Uds	Ralf Norberg, Rolf Segerstedt	1 apr	2014-03-11
Rödstrupig piplärka	11 maj	Holmö by	Micael Jonsson	14 maj	1989-04-13
Skärpiplärka	23 mars	Fodercentralen, Holmsund	Flera observatörer	25 mars	1998-03-01
Gulärla	30 apr	Bråsjön, Vännäs	Flera observatörer	30 apr	2002-04-20
Sädesärla	25 mars	Storavan, Uds	Gunnar Ekenberg	5 apr	1984-03-01
Gärdsmyg	6 apr	Nagelhamnsv./Baggböle	Flera observatörer	5 apr	2016-03-20 (V)
Järnsparv	3 apr	Flera lokaler	Flera observatörer	2 apr	2015-03-12 (V)
Rödhake	23 mars	Fodercentralen, Holmsund	Thomas Sundström	27 mars	2015-03-06 (V)
Näktergal	27 maj	Hössjö/Vännäsby	Flera observatörer	19 maj	2011-05-09
Blåhake	11 maj	Storavan/Stora Fjäderägg	Flera observatörer	10 maj	1982-04-17
Rödstjärt	24 apr	Flera lokaler	Flera observatörer	27 apr	1990-04-15
Buskskvätta	26 apr	Obbolatippen/Degerbyäng.	Flera observatörer	29 apr	2008-04-23
Stenskvätta	20 apr	Lövånger/Vitskärsudden	Lennart Öhmark/Micael Jonsson	15 apr	2005-04-05
Ringtrast	20 apr	Bjuröklubbs fyr	Katarina Stenman	20 apr	1989/2015-04-12 (V)
Taltrast	4 apr	Furunäs, Skellefteå	Peter Bergmark	8 apr	1973-03-28 (V)
Rödvingetrast	1 apr	Sofiehem, Umeå	Christer Olsson	1 apr	2015-03-03 (V)
Dubbeltrast	24 mars	Stor-Klyvan, Hsk	Thomas Sundström	29 mars	2007-03-15 (V)
Gräshoppsångare	4 juni	Tvärårmark, Sävar	Per Johan Ulfendahl	2 juni	1976-05-18
Flodsångare	6 juni	Rickleå, Bygdeå	Jörgen och Niklas Andersson	6 juni	2013-05-24
Sävsångare	16 maj	Storavan, Uds	Kalle Källebrink, Eva Johansson	19 maj	1953-05-02
Busksångare	19 maj	Holmögadd	Lars Edenius m.fl.	4 juni	2019-05-19
Kärrsångare	22 maj	Hörnåns utlopp, Hörnefors	Tommy Magnusson, Eskil Nygren	29 maj	2010/2002-05-15
Rörsångare	7 juni	Ängsbacka, Uds	Birger Risberg m.fl.	7 juni	2009-05-12
Härmsångare	14 maj	Arboretum Norr, Umeå	Birger Risberg	21 maj	2018-05-08
Ärtsångare	30 apr	Bråsjön, Vännäs	Micael Jonsson	7 maj	1989-04-27
Törnsångare	14 maj	Umestan företagspark	Henrik Blommé	13 maj	1954-05-07
Trädgårdssångare	17 maj	Baggböle herrgård	Henrik Blommé	17 maj	2014/2018-05-11
Svarthätta	1 maj	Lillskärsudden, Sörmjöle	Johan Forssell	5 maj	2015-04-13 (V)
Lundsångare	18 maj	Flera lokaler	Flera observatörer	27 maj	2010-05-16
Grönsångare	10 maj	Gran, Umeå	Flera observatörer	5 maj	2011-04-30
Gransångare	6 apr	Vitskärsudden, Obbola	Flera observatörer	14 apr	1999/2010/2016-04-05
Lövsångare	24 apr	Kammarviken, Sörmjöle	Per Andersson	29 apr	1974/2011-04-20
Grå flugsnappare	11 maj	Flera lokaler	Flera observatörer	10 maj	2014-05-04
Mindre flugsnappare	20 maj	Kåddisholmen, Umeå	Bertil Bränin	19 maj	2003-05-10
Svartvit flugsnappare	24 apr	Sofiehem, Umeå	Christer Olsson	29 apr	1990-04-13
Törnskata	28 maj	Myrorna, Holmön	Christer Olsson	17 maj	1954-05-01
Råka	22 mars	Gran, Umeå/Holmsund	Flera observatörer	13 mars	2012-03-01 (V)
Stare	17 mars	Söderslätt, Umeå	Thomas Sundström	16 mars	2015-02-19 (V)
Hämpling	24 mars	Flera lokaler i Uds	Flera observatörer	31 mars	2004-03-20 (V)
Vinterhämpling	*27 apr*	*Fläsebadet, Obbola*	*Micael Jonsson*	*29 apr*	1982-05-22
Rosenfink	11 maj	Lillhällan, Holmön	Micael Jonsson	14 maj	1993-05-02
Lappsparv	27 mars	Fodercentralen, Holmsund	Gunnar Ekenberg	31 mars	1989-03-16 (V)
Snösparv	28 apr	*Ostögrundet, Ostnäs*	*Andreas Garpebring*	*23 apr*	1981-05-21
Ortolansparv	11 maj	Sågbäcken, Hössjö	Peter Sunesson	1 maj	2002-04-14
Videsparv	19 apr	Röbäck/Bjuröklubbs fyr	Andreas Garpebr./Niklas L. Alseryd	22 apr	2009-04-09
Sävsparv	3 apr	Gryssjön, Bygdeå/Anumark	Flera observatörer	1 apr	2014-03-13

Art	Datum	Senaste höstfynd 2019	Observatör	Median	Extrem
Knölsvan	31 dec	Flera lokaler	Flera observatörer	29 dec	V
Sädgås	8 nov	T-vägen, Uds	Christer Olsson	4 nov	2014-12-27
Spetsbergsgås	27 okt	Degernäs	Ralf Norberg	15 okt	2015-11-20
Bläsgås	21 okt	Stora Tuvan, Uds	Christer Olsson	26 okt	2000-06-12
Grågås	8 nov	T-vägen, Uds	Christer Olsson	16 nov	2015-12-31
Kanadagås	22 nov	Älvbrinken, Umåker, Umeå	Christer Olsson	3 dec	V
Vitkindad gås	31 okt	Gimonäs, Umeå	Christer Olsson	26 okt	2008-11-16
Prutgås	30 sep	Fodercentralen	Thomas Sundström	12 okt	2000-12-06
Gravand	23 aug	Ostögrundet, Ostnäs	Mikael Wikström	3 sep	2015-10-31
Bläsand	24 nov	Långviksskatan, Täftelandet	Gunnar Odell	14 nov	V
Snatterand	8 sep	Stora Fiäderägg	Christer Olsson, Bertil Strömberg	1 sep	2013-11-04
Kricka	2 nov	Lillbådan, Hsk	Thomas Sundström	3 nov	2017-12-30
Stjärtand	22 okt	Västerfiärden, Uds	Birger Risberg	24 okt	2000-12-06
Årta		Inga höstfynd		29 aug	1993-09-27
Skedand	18 okt	Bergön, Uds	Ralf Norberg, Ola Erlandsson	8 okt	2017-11-02
Brunand		Inga höstfynd		9 sep	2000-12-18
Vigg	8 dec	Karlsborg, Hsk	Emmanuel Naudot	18 dec	V
Bergand	2 nov	Svart-Lass, Hsk	Thomas Sundström	5 nov	1984-12-26
Salskrake	5 nov	Lövöudden, Holmsund	Gunnar Odell	9 nov	2018-12-30
Småskrake	29 dec	Byviken, Holmön	Per Hansson	16 dec	V
Vaktel	2 sep	T-vägen, Uds	Johan Forssell	30 juli	1936-09-13
Smålom	24 nov	Noret, Lövånger	Håkan Olsson	6 dec	V
Storlom	17 dec	Blågrundsudden, Sörmjöle	Eskil Nygren	18 nov	90/13-12-30
Skäggdopping	1 nov	Lövöbådan, Hsk	Thomas Sundström	28 okt	2001-12-07
Gråhakedopping	5 nov	Karlsborg, Hsk	Gunnar Odell	11 nov	01/11-12-17
Svarthakedopping	28 okt	Eriksskär, Brattåsfjärden	Lennart Öhmark	5 okt	1994-11-20
Storskarv	26 dec	Lövöudden, Holmsund	Gunnar Ekenberg	6 dec	2006-12-31
Gråhäger	26 okt	Öbacka, Umeå	Niklas Lindberg Alserud	21 okt	2001-12-16
Bivråk	15 okt	Rönnholmen, Hörnefors	Eskil Nygren	24 sep	2019-10-15
Brun kärrhök	30 sep	Andersberg, Krångfors	Stig Holmqvist	22 sep	2017-10-26
Blå kärrhök	27 okt	Jämteböle, Tväråbäck	Henrik Blommé	25 okt	2001-12-16
Ormvråk	7 okt	Degernäsbäcken S väg, Uds	Emmanuel Naudot	21 okt	1997-12-14
Fjällvråk	24 okt	T-vägen, Uds	Ralf Norberg	3 nov	2007-12-31
Fiskgjuse	19 sep	Sörmjöle/St. Fjäderägg	Flera observatörer	25 sep	1978-10-31
Tornfalk	20 okt	Harrevelsudden, Täftelandet	Ulf Skyllberg	14 okt	1984-12-16
Stenfalk	28 okt	Bergön, Uds	Tommy Magnusson	27 okt	V
Lärkfalk	28 sep	T-vägen, Uds	Emmanuel Naudot	25 sep	91/93/10-10-10
Pilgrimsfalk	28 sep	Grundskatan, Bjuröklubb	Mats Holmqvist, Lars Lindmark	9 okt	2004-11-27
Småfläckig sumphöna	14 juli	Dammen N jvg, Uds	Många observatörer	17 juli	2000-09-23
Kornknarr	29 juli	Degernäs, Uds	Jörgen Kragh	21 juli	1980-09-16
Sothöna	23 juli	Storavan, Stöcke, Uds	Många observatörer	18 sep	1934-12-29
Trana	4 nov	Västerfiärden, Uds	Anna Ahlström	6 nov	2015-12-31
Strandskata	14 sep	Gästerviken/Lövöbådan	Flera observatörer	14 sep	1986-12-18
Mindre strandpipare	19 aug	Lillskärsudden/Norrmjöle	Flera observatörer	23 aug	1972-09-23
Större strandpipare	6 okt	Gästerviken, Brattåsfiärden	Mattias Laisfeldt	4 okt	1986-12-11
Fjällpipare	3 sep	Degernäs/T-vägen, Uds	Flera observatörer	9 sep	1977-11-08

Art	Datum	Senaste höstfynd 2019	Observatör	Median	Extrem
Ljungpipare	6 okt	Blågrundet, Sörmjöle	Christer Olsson	10 okt	2015-11-14
Kustpipare	17 sep	Ogävudden, Holmsund	Ola Erlandsson	8 okt	1984-11-13
Tofsvipa	12 okt	Hissjö	Alexander Gustavsson	6 okt	2000-12-03
Kustsnäppa	7 sep	Lövöbådan, Hsk	Thomas Sundström	13 sep	1991-10-08
Sandlöpare	21 sep	Skötgrönnan, Burvik	Johan Jensen, m.fl.	17 sep	1988-10-09
Småsnäppa	8 sep	Skeppsviks skärgård	Emmanuel Naudot	21 sep	1991-10-16
Mosnäppa	31 aug	Sönnerstgr./Skäret, Uds	Andreas Garpebring/Sören Wulff	1 sep	1965-10-02
Spovsnäppa	27 aug	Ostögrundet, Ostnäs	Pontus Wennesjö,Frida Johnsson	15 sep	1998-10-01
Kärrsnäppa	12 okt	Tavastudden	Emmanuel Naudot	12 okt	87/00-11-04
Myrsnäppa		Inga höstfynd		14 aug	2008-09-23
Brushane	27 sep	Bergön, Uds	Ralf Norberg	29 sep	2016-10-26
Dvärgbeckasin	22 okt	Gran, Umeå	Christer Olsson	20 okt	2000-11-14
Enkelbeckasin	27 nov	Hössjö	Peter Sunesson	28 okt	1993-12-04
Morkulla	26 okt	Kallberget, Diäkneböle	Peter Sunesson	31 okt	2018-12-25
Myrspov	19 sep	Sönnerstgrundet	Ralf Norberg	18 sep	2000-10-14
Småspov	29 aug	Sönnerstgrundet	Birger Risberg	6 sep	2000-10-23
Storspov	28 sep	Strandsjön, Bränsjön	Carl-Arne Nyström	13 sep	1987-11-01
Svartsnäppa	20 sep	Bergön, Uds	Ralf Norberg	16 sep	2013-10-03
Rödbena	14 sep	Gästerviken, Brattåsfiärden	Katarina Lundström	7 sep	1989-12-02
Gluttsnäppa	14 sep	Lillskärsudden, Sörmjöle	Emmanuel Naudot	28 sep	2013-10-30
Skogssnäppa	18 aug	Ostögrundet	Ulf Skyllberg m.fl.	20 aug	1971-10-10
Grönbena	10 sep	Lunnagrundet, Uds	Maud Tyboni	10 sep	2005-09-30
Drillsnäppa	29 sep	Nydalasjön, Umeå	Maud Tyboni	8 sep	1974-10-08
Roskarl	21 sep	Skötgrönnan, Burvik	Elis Ölfvingsson m.fl.	5 sep	2017-10-28
Smalnäbbad simsn.		Inga höstfynd		14 aug	1980-09-20
Bredstjärtad labb	27 okt	Sönnerstgrundet	Emmanuel Naudot	25 okt	2007-11-13
Kustlabb	15 sep	Ostögrundet, Ostnäs	Emmanuel Naudot	22 sep	1986-10-24
Dvärgmås	2 sep	Tuvanbankarna, Uds	Ralf Norberg	13 sep	2008-12-20
Skrattmås	20 nov	Blågrundsudden, Sörmjöle	Birger Risberg	18 nov	V
Silltrut	21 sep	Lövöbådan/ Ske-å C	Thomas Sundstr./Anders	23 okt	1982-11-20
Skräntärna	4 sep	Villanästornet, Uds	Gunnar Odell	4 sep	1987-10-21
Fisktärna	21 sep	Lillskärsudden, Sörmjöle	Ulf Skyllberg, Emmanuel Naudot	20 sep	2006-10-24
Silvertärna	3 okt	Blågrundet, Sörmjöle	Christer Olsson	1 okt	2013-11-03
Sillgrissla	20 sep	Skötgrönnan, Burvik	Elis Ölfvingsson m.fl.	30 sep	1984-11-25
Tordmule	29 sep	Norra Kvarken	Johan Forssell	4 nov	2011-12-28
Ringduva	11 nov	Fiskberget, Bureå	Veronica Berggren m.fl.	1 nov	V
Gök	6 sep	Sönnerstgrundet	Flera observatörer	9 sep	2004-10-01
Jorduggla	3 nov	Brattås, Lövånger	Katarina Lundström	20 okt	1984-12-30
Tornseglare	12 sep	Dammen N jvg, Uds	Emmanuel Naudot	13 sep	1986-11-10
Göktyta	9 sep	Hössjö	Peter Sunesson	22 aug	1990-10-29
Trädlärka	29 sep	Obbola industritipp	Emmanuel Naudot	20 okt	2005-11-08
Sånglärka	13 nov	Fodercentralen	Joakim Linder	3 nov	1999-12-08
Backsvala	29 aug	Storavan, Stöcke, Uds	Christer Olsson	6 sep	1986-10-07
Ladusvala	5 okt	Gästerviken, Brattåsfiärden	Mattias Laisfeldt	10 okt	1986-11-02
Hussvala	21 sep	Uttersjöbäcken, Lövånger	Niklas Lindberg Alseryd	20 sep	2013-10-30
Trädpiplärka	3 okt	Blågrundet, Sörmjöle	Christer Olsson	7 okt	1990-11-03

Art	Datum	Senaste höstfynd 2019	Observatör	Median	Extrem
Ängspiplärka	5 nov	Långviksskatan	Gunnar Odell	4 nov	1984-11-23
Rödstrupig piplärka	21 sep	Lillbådan, Hsk	Thomas Sundström	21 sep	1996-10-25
Skärpiplärka	10 okt	Kläppudden, Norrmjöle	Christer Olsson	15 okt	2009-11-28
Gulärla	13 okt	Fodercentralen, Holmsund	Emmanuel Naudot	28 sep	2011-10-22
Sädesärla	3 nov	Baggböleören, Umeå	Bertil Brånin	3 nov	2000-12-25
Gärdsmyg	28 dec	Obbola industritipp, Obbola	Kerstin Årdahl	9 nov	V
Järnsparv	22 okt	Gran, Umeå	Christer Olsson	24 okt	2002-12-27
Näktergal		Inga höstfynd		4 juli	2011-09-18
Blåhake	5 okt	Gundskatan, Bjuröklubb	Katarina Stenman	30 sep	1988-10-18
Rödstjärt	15 okt	Lövöudden, Holmsund	Maud Tyboni	8 okt	1968-11-01
Buskskvätta	26 sep	Bergön, Uds	Gunilla Hjorth	22 sep	2013/2017-10-
Stenskvätta	26 okt	Grubbänget, Umeå	Bertil Brånin	12 okt	1989-11-01
Ringtrast	15 okt	Stora Fjäderägg	Christer Olsson	18 okt	1985-11-17
Taltrast	19 dec	Carlshem, Umeå	Birger Risberg	4 nov	2019-12-19
Rödvingetrast	29 dec	Prästbordet, Skellefteå	Erik Normark	4 dec	V
Dubbeltrast	5 dec	Carlshem, Umeå	Christer Olsson	5 nov	V
Gräshoppsångare	6 aug	Hössjö	Peter Sunesson	19 juli	2015-09-06
Flodsångare		Inga höstfynd		7 juli	1994-07-24
Sävsångare	20 sep	Stora Fjäderägg	Albin Enetjärn m.fl.	19 sep	1990-10-07
Busksångare	7 aug	Holmö by	Micael Jonsson	11 juli	2002-09-08
Kärrsångare	24 juli	Obbola industritipp	Agnes Eriksson m.fl.	5 juli	1994-09-14
Rörsångare	1 sep	Danielsten, Bureå	Linus Andersson	31 aug	1984-10-04
Härmsångare	21 aug	Bergviken, Nedre Sävarån	Christer Olsson	14 aug	2001-09-19
Årtsångare	5 nov	Tavastögern	Jan Melander	9 okt	2019-11-05
Törnsångare	8 sep	Stora Fjäderägg	Christer Olsson m.fl.	20 sep	2012-10-03
Trädgårdssångare	14 sep	Gästerviken/St. Fjäderägg	Flera observatörer	8 okt	2017-11-02
Lundsångare	27 aug	Skötgrönnan, Burvik	Patrick Degerman	15 aug	2017-09-17
Kungsfågelsångare	29 sep	*Stora Fjäderägg*	*Joel Hallingfors m.fl.*	*5 okt*	*1997-09-20*
Taigasångare	10 sep	*Vattuögrarna/Holmön*	*Niklas Andersson/Per Hansson*	*11 sep*	*2016-08-25*
Grönsångare	3 sep	Stora Fjäderägg	Christer Olsson	25 aug	2012-09-21
Gransångare	9 nov	Obbolatippen	Emmanuel Naudot mfl.	5 nov	2000-12-07
Lövsångare	3 okt	Stora Fjäderägg	Patrik Wildiang, Helena Hallgren	4 okt	1987-11-01
Grå flugsnappare	28 sep	Stora Fjäderägg	Patrik Wildiang, Helena Hallgren	4 okt	2011-10-21
Mindre flugsnappare	7 sep	Storsand, Bjuröklubb	Flera observatörer	20 sep	1985-10-13
Svartvit flugsnappare	28 sep	Holmögadd	Flera observatörer	17 sep	1988-10-09
Törnskata	11 sep	T-vägen, Uds	Christer Olsson	11 sep	1904-11-06
Råka	1 juli	Gärde, Lövånger	Ralf Norberg	29 sep	2007-12-29
Hämpling	26 okt	Obbola industritipp	Emmanuel Naudot	23 okt	V
Vinterhämpling	*19 sep*	*Solvik, Frostkåge*	*Jonas F Grahn*	*3 okt*	*1971-09-15*
Rosenfink	31 aug	Sönnerstgrundet	Andreas Garpebring	3 sep	1987-10-31
Lappsparv	31 okt	Gumbodahamn, Ånäset	Leif Bildström	12 okt	1986-12-09
Snösparv	*3 okt*	*Blågrundet, Sörmjöle*	*Christer Olsson*	*27 sep*	*1984-08-16*
Ortolansparv	31 aug	Sönnerstgrundet	Andreas Garpebring	2 sep	2003-10-06
Videsparv	21 sep	Obbolaitippen/Lövöbådan	Christer Olsson/Thomas Sundstr.	26 sep	1984-12-25
Sävsparv	28 okt	Hössjö	Peter Sunesson	31 okt	1977-12-30

VOF:s Kommittéer och Projekt

Rapportkommitté landskapet Västerbotten
Niklas Andersson
idunarna@gmail.com
070-3886353

Rapportkommitté Södra Lappland
Håkan Rune
070-2886678

Stora Fjäderägg Fågelstation
Niklas Andersson
idunarna@gmail.com
070-3886353

Umedeltats Fältstation
Per Bernhardtson
pelle.bern@gmail.com

Projekt Kungsörn, Pilgrimsfalk och Jaktfalk
Per-Olof Nilsson
aftonmora60@gmail.com
070-4947230

Projekt Havsörn och Örnutfodring
Jan-Erik Wallin
janerik.wallin@ume.se

Projekt Berguv Nord
Ulf Sperens
ulf.sperens@pelagia.se

Aktuell information

VOF:s hemsida
Senaste nytt och information om föreningens verksamhet på http://vasterbotten.birdlife.se/

Artportalen - Rapportsystemet för fåglar
Rapportera dina senaste observationer och ta del av andras fynd, både lokalt, regionalt och nationellt på https://artportalen.se/

Fåglar i Norra Kvarken
Rapportera och se färska summeringar av sträckande och rastande fåglar på http://fagel.slu.se/

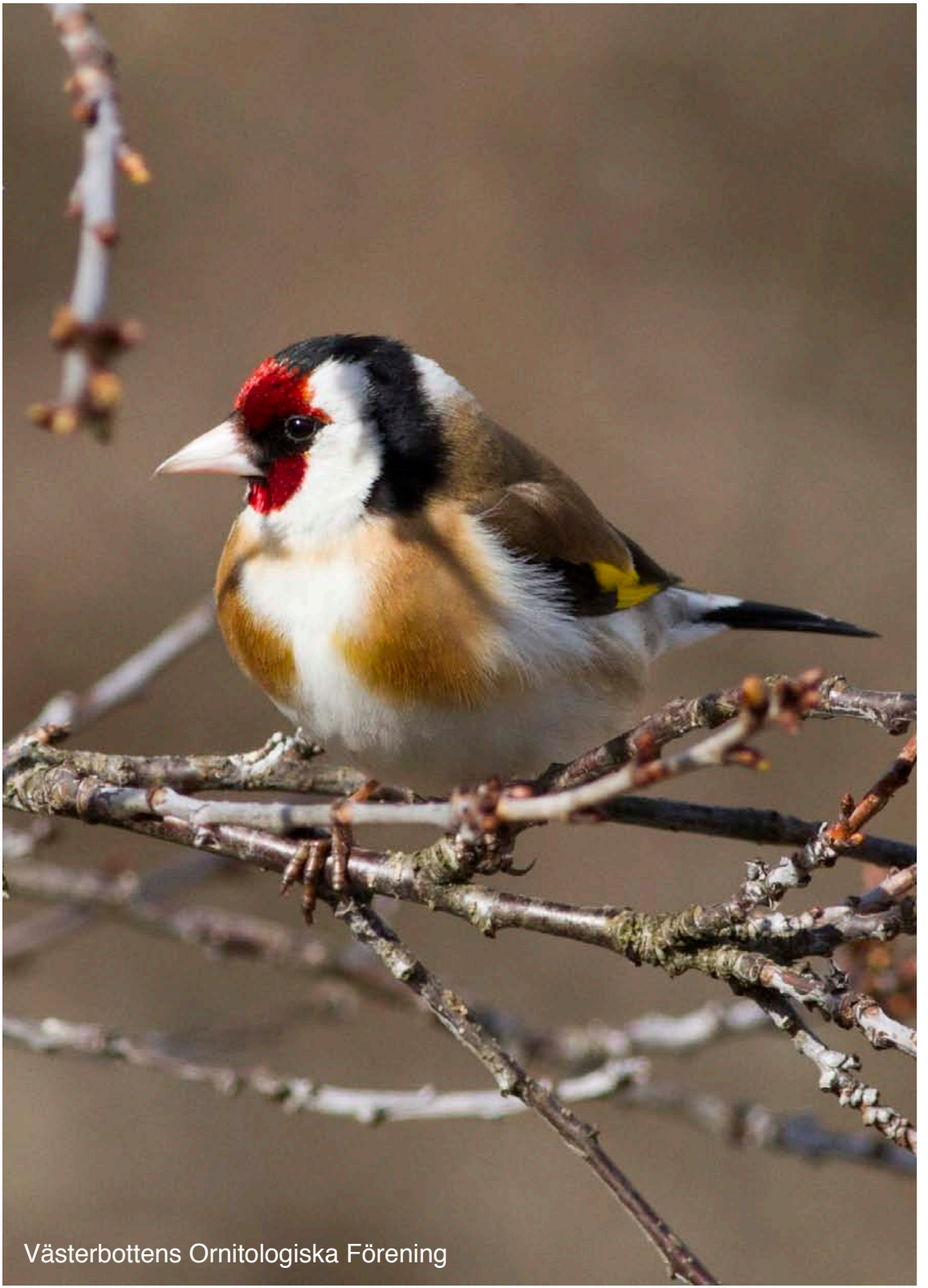
Upphittade ringar
Skickas till Ringmärkningscentralen Naturhistoriska Riksmuseet, Box 50007, 104 05 Stockholm. Ange när, hur och var ringen hittades. Även via internetformulär på Naturhistoriska riksmuseets hemsida http://www.nrm.se/

Facebookgrupper
"Fåglar i Västerbotten" - diskussioner och allmän info om fåglar och fågelskådning i Västerbotten.
"Fågelskådning i Umeå" - fåglar och fågelskådning med fokus på Umeå.
"Stora Fjäderäggs Fågelstation" - Stora Fjäderäggs egna facebooksida där du kan ta del av aktuell verksamhet.

"Umedeltats Fältstation / Ume River Delta FIeld Station" - Senaste nytt om ringmärkning, återfynd och övrig verksamhet från Umeås närmaste fågelstation.

Lokalföreningar / Lokala kontaktpersoner

Umeå Fågelförening (UFF): Jan Roslin, jan.roslin@hotmail.com, 070-5165776
Skellefteå: Mattias Laisfeldt, laisafbjuroklubb@hotmail.com, 070-3861206
Lycksele: Per Hansson, Inlandsbon@hotmail.com 073-0736740
Vindeln: Henrik Sporrong, 0933-61414
Vännäs: Christer Laggar, 070-6517398
Bjurholm: Vakant Är Du intresserad av att bli kontaktperson här? Kontakta oss!
Malå: Alf-Rune Öberg, arune@hotmail.se 070-2172483
Nordmaling: Jean-Michel Roberge, 073-0637997
Norsjö: Carina Röös Lindmark, 070-3732346
Robertsfors: Leif Bildström, calidris55@hotmail.com 070-6503457
Sorsele: Bernt-Erik Nordenström, 0952-10490
Storuman: Håkan Rune, 0951-12294
Vilhelmina: Inga Olofsson, 0940-20157
Åsele: Sture Gustafsson, 0941-66518

Västerbottens Ornitologiska Förening